

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Sanniki na lata 2026-2035

Sanniki, 2026

Zamawiający:

Miasto i Gmina Sanniki
ul. Warszawska 169
09-540 Sanniki

Wykonawca:

Westmor Consulting Urszula Wódkowska
Biuro: ul. Królewiecka 27, 87-800 Włocławek
Siedziba: ul. 1 Maja 1A, 87-704 Bądkowo

Zespół autorów:

Kierownik Projektu – Karolina Drzewiecka
Konsultant – Martyna Ciska
Analityk – Oliwia Machalska

Spis treści

Wstęp	4
1. Wnioski z diagnozy	9
1.1. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej Miasta i Gminy Sanniki	9
1.2. Analiza SWOT	16
1.3. Potencjał Miasta i Gminy Sanniki	19
1.4. Bariery i potrzeby rozwojowe	20
2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym, przestrzennym i klimatyczno-środowiskowym, kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych i oczekiwane rezultaty planowanych działań	24
3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Miasta i Gminy Sanniki	48
3.1. Struktura sieci osadniczej wraz z rolą i hierarchią jednostek osadniczych	48
3.2. System powiązań przyrodniczych	51
3.3. Główne korytarze i elementy sieci transportowych, w tym pieszych i rowerowych.....	55
3.4. Główne elementy infrastruktury technicznej i społecznej	57
4. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Mieście i Gminie Sanniki.....	64
4.1. Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrona powietrza, przyrody i krajobrazu	64
4.2. Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	69
4.3. Kierunki zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenia szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej	71
4.4. Zasady lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	72
4.5. Zasady lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego	73
4.6. Kierunki rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej	74
4.7. Zasady lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW.....	78
4.8. Zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących oddziaływać na środowisko	79
4.9. Zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.....	79
4.10. Zasady kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji i remediacji.....	81
5. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań.....	82
6. Obszary strategicznej interwencji kluczowe dla Miasta i Gminy Sanniki.....	83
7. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych .	84
8. Ramy finansowe i źródła finansowania.....	88
Spis tabel i rysunków	99

Wstęp

Strategię rozwoju gminy sporządza się na podstawie art. 10e. i 10f ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. 2025 poz. 1153 ze zm.). Strategię rozwoju sporządza się w formie tekstowej oraz graficznej zawierającej zobrazowanie treści, w szczególności: modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej i obszarów strategicznej interwencji.

Strategia rozwoju jest planem osiągnięcia długofalowych zamierzeń, implikując przejście ze stanu istniejącego do pożądanego, wyrażonego w wizji rozwoju. Strategia rozwoju stanowi najważniejszy dokument przygotowywany przez samorząd gminny, który określa priorytety i cele rozwoju społeczno-gospodarczego danej jednostki.

Niniejszy dokument strategiczny stanowi również podstawę do opracowania i wdrażania projektów współfinansowanych m.in. ze środków zewnętrznych.

W ramach prac nad strategią rozwoju przeprowadzono diagnozę, której celem była analiza potencjału społeczno-gospodarczego Miasta i Gminy Sanniki, uwzględniając przy tym przestrzenne uwarunkowania. Diagnoza jest punktem wyjścia do konstruowania kierunków działań, a następnie celów strategicznych i działań¹.

W oparciu o wnioski z przeprowadzonej analizy sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej Miasta i Gminy Sanniki w Strategii Rozwoju przedstawiono plan działań do 2035 roku. Określone zostały następujące elementy: misja i wizja rozwoju, cele strategiczne i operacyjne oraz sposób realizacji i finansowania Strategii, ze wskazaniem podmiotów zaangażowanych w jej wdrażanie. Ponadto przedstawiono działania, które pozwolą osiągnąć zakładane długookresowe cele strategiczne.

Uwarunkowania programowe

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Sanniki na lata 2026-2035 stanowi dokument bazowy, który określa, jakie działania powinny być wdrażane, aby wspierać dalszy rozwój Miasta i Gminy Sanniki, przede wszystkim w sferze społecznej i gospodarczej, ale także wpływać na ożywienie sfery kulturalnej i turystycznej z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju. Przy jej formułowaniu, pod uwagę wzięto założenia obowiązujących dokumentów strategicznych wyższego rzędu, tj.:

- Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.),
- Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030;
- Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r.;

¹ Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej Miasta i Gminy Sanniki, z uwzględnieniem obszarów funkcjonalnych na potrzeby opracowania Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Sanniki na lata 2026-2035 stanowi odrębny raport. W niniejszej Strategii uwzględniono najważniejsze wnioski z diagnozy.

- Krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami na lata 2023-2026;
- Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły;
- Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze;

Poniżej dokonano opisu zgodności założeń strategicznych Miasta i Gminy Sanniki z dokumentami wyższego rzędu.

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)

Strategia została przyjęta Uchwałą nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie przyjęcia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (M.P. 2017 poz. 260). Głównym celem Strategii jest tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym.

W dokumencie określono następujące cele szczegółowe:

- Cel szczegółowy I – Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną
- Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony
- Cel szczegółowy III – Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu

Cele zakładane do realizacji przez Miasto i Gminę Sanniki wpisują się w cele i kierunki działań zawarte w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, głównie w cel szczegółowy III – Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu, kierunek interwencji – zwiększenie efektywności programowania rozwoju poprzez zintegrowanie planowania przestrzennego i społeczno-gospodarczego oraz zapewnienie realnej partycypacji społecznej, a także Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony, kierunki interwencji – aktywne gospodarczo i przyjazne mieszkańcom miasta, rozwój obszarów wiejskich i wzmocnienie sprawności administracyjnej samorządów terytorialnych oraz ich zdolności do współpracy z partnerami na rzecz rozwoju.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

Jest to podstawowy dokument strategiczny polityki regionalnej państwa w perspektywie do 2030 r. i został przyjęty przez Radę Ministrów Uchwałą nr 102 z dnia 17 września 2019 r. (M.P. 2019 poz. 1060). Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 rozwija postanowienia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.).

Głównym celem polityki regionalnej jest efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju,

co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym.

Powyższy cel realizowany jest poprzez trzy cele szczegółowe polityki regionalnej:

- Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym.
- Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych.
- Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

Założenia strategiczne Miasta i Gminy Sanniki zostały określone z uwzględnieniem postanowień Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030.

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku

Strategia została przyjęta przez Radę Ministrów Uchwałą nr 105 z dnia 24 września 2019 r. (M.P. z 2019 r. poz. 1055).

Cel główny Strategii brzmi: Zwiększenie dostępności transportowej oraz poprawa bezpieczeństwa ruchu uczestników i efektywności sektora transportowego, przez tworzenie spójnego, zrównoważonego, innowacyjnego i przyjaznego użytkownikowi systemu transportowego w wymiarze krajowym, europejskim i globalnym. Zrealizowanie powyższego celu wymagać będzie osiągnięcia następujących kierunków interwencji:

- kierunek interwencji 1: budowa zintegrowanej, wzajemnie powiązanej sieci transportowej służącej konkurencyjnej gospodarce;
- kierunek interwencji 2: poprawa sposobu organizacji i zarządzania systemem transportowym;
- kierunek interwencji 3: zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności;
- kierunek interwencji 4: poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu oraz przewożonych towarów;
- kierunek interwencji 5: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko;
- kierunek interwencji 6: poprawa efektywności wykorzystania publicznych środków na przedsięwzięcia transportowe.

Założenia strategiczne Miasta i Gminy Sanniki, obejmujące modernizację układu drogowego oraz rozbudowę infrastruktury drogowej, a także rozwój ścieżek rowerowych i pieszych, wpłyną na osiągnięcie celu głównego Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r.

Krajowy program ochrony zabytków i opieki nad zabytkami na lata 2023-2026

Program przyjęty został uchwałą nr 242 Rady Ministrów z dnia 8 grudnia 2023 r. Głównym celem Programu jest: Zwiększenie odporności zasobu zabytkowego w Polsce.

Powyższy cel realizowany będzie przez następujące cele szczegółowe:

- Weryfikacja wybranego zasobu zabytków i wzmocnienie narzędzi ochrony dziedzictwa o wyjątkowej wartości,
- Wzmocnienie potencjału organizacyjnego systemu ochrony zabytków,
- Rola zabytków w zrównoważonym rozwoju (edukacja i partycypacja).

Jednym z celów operacyjnych Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Sanniki na lata 2026-2035 jest „Rozwinięta oferta kulturalna, sportowa i rekreacyjna”. Cel ten obejmuje działania związane z rewitalizacją obiektów zabytkowych oraz wzmacnianiem ich funkcji społecznych i kulturalnych. Jego realizacja będzie sprzyjać integracji dziedzictwa kulturowego z życiem lokalnej społeczności oraz wzmacnianiu tożsamości i atrakcyjności kulturalnej Miasta i Gminy Sanniki. Zgodnie z powyższym oba dokumenty są ze sobą spójne.

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły został przyjęty Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r.

Priorytetem IIaPGW na obszarze dorzecza Wisły jest stworzenie w ekosystemach wodnych i od wód zależnych warunków, określonych w RDW, sprzyjających osiągnięciu celów środowiskowych wyznaczonych dla poszczególnych JCW oraz dla obszarów chronionych. Efekt procesu osiągania celów środowiskowych nie został dotychczas w pełni uzyskany. Determinuje to konieczność szczegółowego przeanalizowania przyczyn braku zakładanego postępu w osiąganiu celów środowiskowych oraz przygotowania zaktualizowanego zestawu działań naprawczych dających realną szansę na osiągnięcie celów środowiskowych do roku 2027 dla tych JCW, dla których nadal nie stwierdzono oczekiwanego stanu. Zestaw działań IIaPGW zawiera również działania zmierzające do utrzymania dobrego stanu w tych JCW, które stan ten osiągnęły. W przypadku JCW, dla których został wykazany brak możliwości osiągnięcia celów środowiskowych, przy jednoczesnym spełnianiu przesłanek dla przyznania odstępstw, przygotowane zostały szczegółowe uzasadnienia odstępstw w zakresie konieczności osiągnięcia celu środowiskowego wymaganych RDW.

Strategia Rozwoju pozostaje spójna z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły. Założenia strategiczne uwzględniają cele Ramowej Dyrektywy Wodnej, w szczególności konieczność poprawy stanu jednolitych części wód oraz ochrony ekosystemów wodnych i obszarów od wód zależnych. Kierunki działań wskazane w Strategii,

obejmujące m.in. racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi, rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej oraz zwiększanie retencji, odpowiadają priorytetom IIaPGW i wspierają realizację celów środowiskowych.

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze

Strategia została przyjęta uchwałą nr 72/22 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24.05.2022 r.

Wizją określoną w Strategii Rozwoju jest „Mazowsze z Warszawą, Warszawa ku Europie”. Natomiast za cel główny przyjęto „Zapewnienie wysokiej jakości życia poprzez trwały i zrównoważony przestrzennie rozwój województwa, służący wzrostowi znaczenia regiony w Europie i na świecie, przy poszanowaniu zasobów środowiska”. Jego realizacja odbywać się będzie przez pięć celów strategicznych:

- Obszar Gospodarka: Konkurencyjne i innowacyjne Mazowsze (opis celu: wzrost konkurencyjności regionu poprzez rozwój działalności gospodarczej oraz transfer i wykorzystanie nowych technologii);
- Obszar Dostępność: Dostępne i mobilne Mazowsze (opis celu: poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu przy ograniczeniu presji na przestrzeń i środowisko, kształtowanie ładu przestrzennego);
- Obszar Środowisko i Energetyka: Zielone, niskoemisyjne Mazowsze (opis celu: poprawa stanu środowiska poprzez racjonalne gospodarowanie zasobami przyrody);
- Obszar Społeczeństwo: Mazowsze zintegrowane społecznie (opis celu: poprawa jakości i dostępności do usług społecznych oraz wzmocnienie kapitału ludzkiego i społecznego w ramach nowoczesnej gospodarki);
- Obszar Kultura i Dziedzictwo: Mazowsze bogate kulturowo (opis celu: wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego oraz potencjału kulturowego i turystycznego dla rozwoju województwa i poprawy jakości życia).

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Sanniki na lata 2026-2035 jest zgodna z założeniami Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+ „Innowacyjne Mazowsze”. Cele strategiczne i operacyjne przyjęte w dokumencie gminnym pozostają spójne z regionalną wizją rozwoju, ukierunkowaną na poprawę jakości życia mieszkańców oraz zrównoważony rozwój w wymiarze społecznym, gospodarczym i środowiskowym. Zapisy strategii gminnej odpowiadają kluczowym wyzwaniom i priorytetom województwa, w szczególności w zakresie rozwoju infrastruktury technicznej i społecznej, wzmocnienia kapitału ludzkiego i społecznego, ochrony środowiska oraz wykorzystania potencjału kulturowego i turystycznego. Działania planowane na poziomie lokalnym wpisują się w kierunki interwencji określone na poziomie regionalnym. W konsekwencji Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Sanniki stanowi dokument

komplementarny wobec strategii wojewódzkiej i przyczynia się do realizacji jej celów na poziomie lokalnym.

1. Wnioski z diagnozy

Zgodnie z art.10a ust.1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. 2025 poz. 198 ze zm.) podmiot opracowujący projekt strategii rozwoju przygotowuje diagnozę sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej z uwzględnieniem obszarów funkcjonalnych, w tym miejskich obszarów funkcjonalnych. W ramach przeprowadzonej diagnozy dokonano analizy sfery społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej. Ponadto uwzględniono analizę zdolności inwestycyjnej Miasta i Gminy Sanniki i potencjału jakości życia, w tym wyniki badania ankietowego.

Kompleksowa diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej Miasta i Gminy Sanniki na potrzeby opracowania niniejszej Strategii Rozwoju stanowi odrębny raport.

1.1. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej Miasta i Gminy Sanniki

Strefa społeczna

Analiza sfery społecznej Miasta i Gminy Sanniki pozwala zidentyfikować szereg uwarunkowań, które w sposób bezpośredni i pośredni wpływają na możliwości rozwojowe jednostki. Uwarunkowania te mają charakter zarówno demograficzny, jak i instytucjonalny oraz społeczno-kulturowy, a ich oddziaływanie widoczne jest w jakości życia mieszkańców, poziomie spójności społecznej oraz zdolności Miasta i Gminy Sanniki do utrzymania i przyciągania nowych mieszkańców.

Istotnym czynnikiem kształtującym sferę społeczną są procesy demograficzne, które wpływają na strukturę zapotrzebowania na usługi publiczne oraz na długofalowy potencjał rozwojowy. Zmiany w liczbie mieszkańców oraz przeobrażenia struktury wiekowej ludności powodują konieczność równoległego reagowania na potrzeby różnych grup społecznych. Z jednej strony istotne jest utrzymanie atrakcyjnych warunków dla rodzin z dziećmi, z drugiej natomiast rośnie znaczenie usług kierowanych do osób starszych, w tym opiekuńczych, zdrowotnych i integracyjnych. W tym kontekście wskazane jest rozwijanie form wsparcia dziennego skierowanych do seniorów, w szczególności poprzez utworzenie Domu Dziennego Pobytu. Podmiot ten mógłby pełnić funkcję opiekuńczą, integracyjną i aktywizującą, a jednocześnie odciążać rodziny sprawujące opiekę nad osobami starszymi. Potencjalne lokalizacje dla tego typu placówki mogą stanowić niewykorzystane obiekty pozostające w zasobie Miasta i Gminy Sanniki. Brak odpowiedniego dostosowania oferty usług do zachodzących tendencji

demograficznych może prowadzić do pogłębiania się niekorzystnych zjawisk społecznych i osłabienia lokalnego potencjału ludzkiego.

Dostępność oraz jakość infrastruktury społecznej stanowią kolejny istotny element wpływający na rozwój Miasta i Gminy Sanniki. Funkcjonowanie placówek edukacyjnych, opiekuńczych, kulturalnych i sportowych tworzy podstawy dla rozwoju kompetencji mieszkańców oraz sprzyja budowaniu więzi społecznych. Jednocześnie zróżnicowanie potrzeb mieszkańców oraz zmieniające się oczekiwania wobec usług publicznych wymagają ciągłego doskonalenia oferty oraz dostosowywania jej do aktualnych uwarunkowań społecznych. Przekłada się to na postrzeganie Miasta i Gminy Sanniki jako miejsca sprzyjającego osiedlaniu się i długoterminowemu funkcjonowaniu rodzin.

Ważnym komponentem sfery społecznej jest poziom aktywności obywatelskiej i zaangażowania mieszkańców w życie lokalne. Na terenie miasta i gminy Sanniki funkcjonują liczne organizacje pozarządowe, stowarzyszenia, kluby sportowe i senioralne, koła gospodyń wiejskich, a także organizacje o charakterze hobbystycznym. Aktywność ta wzmacnia kapitał społeczny, sprzyja integracji mieszkańców oraz pełni funkcję uzupełniającą wobec działań samorządu, przyczyniając się do przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Jednak identyfikowane są potrzeby w zakresie zapewnienia odpowiednich warunków lokalowych dla organizacji pozarządowych, w tym możliwości adaptacji istniejących obiektów, na potrzeby działalności społecznej, kulturalnej i integracyjnej.

Sfera społeczna Miasta i Gminy Sanniki pozostaje również silnie powiązana z funkcjami kulturalnymi i turystycznymi. Funkcjonowanie Europejskiego Centrum Artystycznego im. Fryderyka Chopina stanowi istotny element tożsamości lokalnej oraz fundament rozwoju turystyki kulturowej. Jednakże analiza wskazuje na potrzebę dalszego wzmacniania oferty turystyczno-kulturalnej, w tym remontu i adaptacji zabytkowych obiektów na potrzeby wydarzeń i spotkań oraz rozwoju zaplecza gastronomicznego. Kluczowa jest również rozbudowa infrastruktury sprzyjającej obsłudze ruchu turystycznego, w tym parkingów, stref rekreacyjnych oraz zagospodarowania centrum Miasta Sanniki. Istotnym wyzwaniem pozostaje także brak odpowiedniej infrastruktury umożliwiającej organizację wydarzeń o większej skali, w tym potrzeba budowy lub przebudowy dużej sali widowiskowej, łączącej funkcje kulturalne i społeczne.

Pod patronatem Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Sannikach od wielu lat działa Regionalny Zespół Pieśni i Tańca „Sanniki”, istniejący od 1953 roku. Formacja wraz z kapelą liczy ok. 40 osób. Zespół występuje w strojach regionalnych, krakowskich oraz Księstwa Warszawskiego przedstawiając tańce narodowe i obyczaje regionu sannickiego. W ciągu kilkudziesięciu lat swej działalności występował na wielu festiwalach i spotkaniach

folklorystycznych w kraju i za granicą, gdzie zdobył wiele prestiżowych nagród i wyróżnień. Ma na swoim koncie nagrania radiowe i telewizyjne, udział w spotach reklamujących Mazowsze oraz wydanie własnej płyty. W 2008 roku Zespół otrzymał Odznakę „Zasłużony dla Kultury Polskiej” przyznaną przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz został uhonorowany medalem „PRO MASOVIA” przez Marszałka Województwa Mazowieckiego Adama Struzika.

W obszarze sportu i rekreacji realizowane są inwestycje poprawiające jakość życia mieszkańców, takie jak budowa skateparku czy rozbudowa placów zabaw. Nadal jednak widoczne są potrzeby w zakresie rozwoju pełnowymiarowej hali sportowej o funkcji wielofunkcyjnej oraz tworzenia bezpiecznych ścieżek rowerowych i zaplecza dla rajdów.

Funkcjonowanie sfery społecznej w Mieście i Gminie Sanniki kształtowane jest przez współzależne obszary pomocy społecznej, ochrony zdrowia oraz bezpieczeństwa publicznego, które w istotny sposób wpływają na jakość życia mieszkańców i warunki rozwoju lokalnego. Relatywnie stabilna skala korzystania z pomocy społecznej wskazuje na utrzymujące się potrzeby wsparcia części mieszkańców, w szczególności w kontekście ubóstwa, bezrobocia, długotrwałej choroby oraz ograniczonej samodzielności życiowej. Jednocześnie obserwowane procesy demograficzne, w tym starzenie się ludności, mogą w perspektywie długofalowej zwiększać zapotrzebowanie na usługi opiekuńcze, zdrowotne i społeczne.

Istotnym elementem lokalnego systemu wsparcia społecznego jest także inicjatywa „Dom Mocarzy”, realizowana przez Zgromadzenie Sióstr Zmartwychwstank w Mocarzewie. Działalność ta skierowana jest do dzieci, młodzieży oraz dorosłych osób z niepełnosprawnościami i stanowi odpowiedź na potrzeby osób wymagających długofalowego wsparcia opiekuńczego i społecznego. Inicjatywa wypełnia lukę pomiędzy systemem edukacji specjalnej a ograniczoną dostępnością rozwiązań zapewniających ciągłość wsparcia po zakończeniu okresu nauki, stanowiąc ważne uzupełnienie publicznego systemu pomocy społecznej.

Dostępność podstawowej opieki zdrowotnej pozwala na bieżące zaspokajanie potrzeb mieszkańców. Jednak zmiany struktury demograficznej oraz rosnąca liczba osób starszych i przewlekle chorych mogą wymagać dalszego wzmacniania systemu ochrony zdrowia, zarówno w wymiarze organizacyjnym, jak i infrastrukturalnym. Jakość i dostępność usług zdrowotnych pozostają istotnym czynnikiem wpływającym na atrakcyjność osiedleńczą Miasta i Gminy Sanniki oraz poczucie bezpieczeństwa socjalnego jej mieszkańców.

Kolejnym elementem sfery społecznej jest również bezpieczeństwo publiczne, którego poziom warunkowany jest sprawnym funkcjonowaniem służb porządkowych i ratowniczych oraz ich

zdolnością do reagowania na zróżnicowane zagrożenia. Znaczenie tego obszaru wzrasta w okresach zwiększonej aktywności turystycznej oraz sezonowego napływu osób spoza Miasta i Gminy Sanniki, co generuje dodatkowe obciążenie dla lokalnych struktur bezpieczeństwa. W tym kontekście szczególnego znaczenia nabiera zapewnienie odpowiednich warunków organizacyjnych i technicznych dla realizacji zadań z zakresu ochrony życia, zdrowia i mienia.

Rozwój jednostek ochrony przeciwpożarowej na terenie miasta i gminy Sanniki w ostatnich latach koncentruje się przede wszystkim na wzmacnianiu potencjału Ochotniczych Straży Pożarnych, które stanowią podstawę lokalnego systemu bezpieczeństwa. Podejmowane działania obejmują doposażenie jednostek w nowoczesny sprzęt ratowniczo-gaśniczy, sukcesywną wymianę i modernizację taboru samochodowego. Istotnym elementem jest także podnoszenie kwalifikacji druhów poprzez szkolenia oraz ćwiczenia, co przekłada się na większą skuteczność działań ratowniczych. Władze samorządowe wspierają rozwój OSP poprzez pozyskiwanie środków zewnętrznych oraz współpracę z instytucjami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo, co sprzyja zwiększeniu gotowości operacyjnej jednostek na obszarze całej gminy.

Całościowa ocena sfery społecznej Miasta i Gminy Sanniki wskazuje, że jej dalszy rozwój zależy od prowadzenia spójnej, długofalowej polityki społecznej, ukierunkowanej na wzmacnianie kapitału ludzkiego i społecznego, poprawę jakości życia mieszkańców oraz tworzenie warunków sprzyjających integracji międzypokoleniowej. Odpowiednio ukierunkowane działania w sferze społecznej, w tym rozwój infrastruktury społecznej, kulturalnej, sportowej i opiekuńczej, będą sprzyjać wzmacnianiu spójności lokalnej wspólnoty oraz tworzeniu stabilnych podstaw rozwoju Miasta i Gminy Sanniki.

Sfera gospodarcza

Gospodarka Miasta i Gminy Sanniki funkcjonuje w oparciu o stabilną i wyraźnie ukształtowaną strukturę działalności gospodarczej, której istotnym elementem są lokalne zasoby rolnicze oraz drobna przedsiębiorczość. Rolnictwo pozostaje źródłem utrzymania mieszkańców oraz podstawą dla rozwoju działalności przetwórczej i usługowej. Natomiast mikroprzedsiębiorstwa i lokalne usługi odgrywają znaczącą rolę w kształtowaniu rynku pracy. Taki model gospodarczy tworzy solidne podstawy do dalszego rozwoju i stopniowego poszerzania struktury gospodarczej Miasta i Gminy Sanniki.

Analiza struktury dochodów budżetowych wskazuje na istotne znaczenie wpływów z podatków dochodowych od osób fizycznych w finansach samorządu. Mniejszy udział podatku CIT oraz zmienność wpływów z PIT sprawiają, że poziom dochodów własnych pozostaje wrażliwy na zmiany uwarunkowań makroekonomicznych, co ma znaczenie dla długofalowego planowania

finansowego. W tym kontekście wzmacnianie lokalnej przedsiębiorczości oraz zwiększanie aktywności gospodarczej podmiotów działających na terenie miasta i gminy Sanniki może przyczynić się do stopniowego zwiększenia stabilności dochodowej samorządu.

Rolnictwo, jako jeden z filarów lokalnej gospodarki, podlega procesom stopniowych przemian. Postępująca specjalizacja produkcji oraz zmiany w strukturze chowu wskazują na potrzebę dalszego rozwoju nowoczesnych form działalności rolniczej. Kluczowe znaczenie dla utrzymania konkurencyjności sektora ma rozwój przetwórstwa, dywersyfikacja źródeł dochodów gospodarstw oraz wzmacnianie lokalnych powiązań rynkowych. Pozwala to na zwiększanie wartości dodanej wytwarzanej na poziomie lokalnym.

Istotnym kierunkiem rozwoju gospodarczego Miasta i Gminy Sanniki pozostaje tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi lokalnej przedsiębiorczości. Działania takie jak zagospodarowanie terenów przeznaczonych pod działalność gospodarczą, rozwój niewielkich lokali usługowych oraz kształtowanie przestrzeni sprzyjających prowadzeniu małych biznesów, w tym w centrum Sannik, mogą stanowić impuls do aktywizacji gospodarczej. Uzupełnieniem tych działań mogą być instrumenty zachęt podatkowych, wspierające rozwój lokalnych podmiotów gospodarczych i wzmacniające lokalny rynek pracy.

W dłuższej perspektywie rozwój gospodarczy Miasta i Gminy Sanniki powinien opierać się na konsekwentnym wykorzystaniu istniejących potencjałów, w szczególności rolnictwa oraz lokalnej przedsiębiorczości, przy jednoczesnym wzmacnianiu ich innowacyjności i konkurencyjności. Zwiększanie wartości dodanej lokalnej produkcji oraz stopniowe poszerzanie bazy inwestycyjnej sprzyjać będą wzmacnianiu odporności lokalnej gospodarki, poprawie warunków prowadzenia działalności gospodarczej oraz tworzeniu trwałych podstaw rozwoju ekonomicznego Miasta i Gminy Sanniki.

Sfera przestrzenna

Analiza sfery przestrzennej Miasta i Gminy Sanniki wskazuje, że dostępność i stan infrastruktury technicznej w istotnym stopniu wpływają na możliwości dalszego rozwoju jednostki oraz jakość życia mieszkańców.

Układ osadniczy oraz sieć komunikacyjna zapewniają podstawową spójność przestrzenną i dostępność transportową, co sprzyja obsłudze codziennych potrzeb mieszkańców oraz funkcjonowaniu działalności gospodarczej. Jednocześnie silne uzależnienie dostępności od transportu drogowego powoduje zwiększoną presję na infrastrukturę drogową i ogranicza alternatywne formy mobilności. Stan techniczny części dróg stanowi istotne ograniczenie rozwojowe. Niewystarczające parametry techniczne i potrzeba modernizacji infrastruktury drogowej mogą obniżać atrakcyjność inwestycyjną, utrudniać obsługę terenów o funkcjach gospodarczych oraz wpływać na bezpieczeństwo i komfort użytkowników przestrzeni.

Systematyczne remonty i modernizacja dróg pozostają zatem kluczowym warunkiem dalszego rozwoju przestrzennego.

Istotnym potencjałem przestrzennym Miasta i Gminy Sanniki jest obecność szlaków rowerowych o znaczeniu regionalnym i międzynarodowym, sprzyjających rozwojowi turystyki aktywnej i rekreacji. Ograniczona długość wydzielonych tras rowerowych oraz ich niewystarczające powiązanie z układem osadniczym zmniejszają jednak możliwość pełnego wykorzystania tego potencjału. Rozwój infrastruktury rowerowej może stanowić ważny element poprawy jakości przestrzeni publicznych oraz zwiększenia atrakcyjności Miasta i Gminy Sanniki.

Dane dotyczące mieszkalnictwa wskazują, że zasoby mieszkaniowe Miasta i Gminy Sanniki rozwijają się w umiarkowanym tempie i opierając się głównie na zabudowie jednorodzinnej. Liczba mieszkań oraz ich powierzchnia użytkowa wzrastały w analizowanym okresie, co potwierdza umiarkowaną skalę rozwoju budownictwa mieszkaniowego. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań pozostaje relatywnie wysoka, co jest typowe dla gmin o charakterze miejsko-wiejskim i świadczy o dominacji zabudowy indywidualnej.

Ponadto stan części budynków użyteczności publicznej wskazuje na potrzebę modernizacji i dostosowania ich do współczesnych standardów funkcjonalnych, technicznych i energetycznych. Ograniczenia te wpływają na jakość świadczonych usług publicznych oraz efektywność wykorzystania przestrzeni, co pośrednio oddziałuje na postrzeganie Miasta i Gminy Sanniki jako miejsca atrakcyjnego do życia i prowadzenia działalności.

Infrastruktura wodociągowa na terenie miasta i gminy Sanniki zapewnia podstawowe zaopatrzenie mieszkańców w wodę, lecz jej dalszy rozwój i modernizacja pozostają istotnym wyzwaniem. Konieczne jest zwiększenie niezawodności sieci oraz dostosowanie jej parametrów technicznych do rosnących potrzeb użytkowników. Ograniczenia w dostępie do infrastruktury wodociągowej mogą stanowić barierę dla rozwoju nowej zabudowy mieszkaniowej oraz działalności gospodarczej, w szczególności na terenach o potencjale inwestycyjnym. Znacznie większym wyzwaniem rozwojowym pozostaje infrastruktura kanalizacyjna. Nierównomierny poziom skanalizowania Miasta i Gminy Sanniki wpływa na zróżnicowanie warunków życia mieszkańców oraz ogranicza możliwości zagospodarowania części obszarów. Brak pełnego dostępu do sieci kanalizacyjnej może hamować rozwój budownictwa mieszkaniowego, obniżać atrakcyjność inwestycyjną oraz generować presję środowiskową. Rozbudowa sieci kanalizacyjnej stanowi zatem jeden z kluczowych warunków zrównoważonego rozwoju przestrzennego i poprawy standardów życia.

Istotnym elementem infrastruktury technicznej Miasta i Gminy Sanniki jest dobrze rozwinięta dostępność do sieci teleinformatycznych, w tym Internetu szerokopasmowego. Zapewnienie

dostępu do nowoczesnej infrastruktury cyfrowej sprzyja rozwojowi przedsiębiorczości, umożliwia świadczenie usług, wspiera procesy edukacyjne oraz zwiększa atrakcyjność Miasta i Gminy Sanniki jako miejsca zamieszkania. Dobra dostępność Internetu stanowi istotny czynnik wspierający rozwój społeczno-gospodarczy oraz ograniczający ryzyko wykluczenia cyfrowego mieszkańców, w szczególności na obszarach wiejskich.

W Urzędzie Miasta i Gminy Sanniki w celu utrzymania podstawowych atrybutów bezpieczeństwa Systemu Przetwarzania Informacji, w szczególności poufności, dostępności i integralności informacji, wprowadzony został się System Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji.

Dalszy rozwój Miasta i Gminy Sanniki wymaga konsekwentnych działań inwestycyjnych w zakresie infrastruktury technicznej, wodociągowej oraz kanalizacyjnej. Niedostateczny poziom rozwoju tych systemów może w dłuższej perspektywie stanowić czynnik hamujący rozwój JST, natomiast ich modernizacja i rozbudowa stworzą warunki sprzyjające rozwojowi osadnictwa, przedsiębiorczości oraz poprawie jakości życia mieszkańców.

Sfera klimatyczno-środowiskowa

Strefa klimatyczno-środowiskowa Miasta i Gminy Sanniki charakteryzuje się korzystnymi, choć zróżnicowanymi uwarunkowaniami przyrodniczymi, które w istotny sposób wpływają na sposób zagospodarowania przestrzeni, rozwój rolnictwa oraz jakość życia mieszkańców. Obszar miasta i gminy Sanniki położony jest w strefie klimatu umiarkowanego przejściowego, z wyraźnym oddziaływaniem zarówno mas powietrza kontynentalnego, jak i morskiego, co skutkuje zmiennością warunków pogodowych. Klimat ten nie generuje istotnych barier dla rozwoju gospodarczego, jednak obserwowane w ostatnich latach zjawiska ekstremalne, takie jak intensywne opady czy silne wiatry, wskazują na rosnące znaczenie działań adaptacyjnych w zakresie ochrony środowiska, infrastruktury oraz zieleni.

Istotnym atutem rozwojowym Miasta i Gminy Sanniki są dobre warunki glebowe, w szczególności w części środkowej i południowej, gdzie dominują gleby o wysokich walorach. Duży udział gruntów ornych o klasach bonitacyjnych II-IVb stanowi trwałą podstawę rozwoju rolnictwa oraz działalności gospodarczej powiązanej z produkcją i przetwórstwem rolno-spożywczym. Jednocześnie struktura glebowa determinuje kierunki zagospodarowania przestrzennego. Tereny o najlepszych glebach wymagają ochrony przed niekontrolowaną urbanizacją, co może w pewnym stopniu ograniczać możliwości lokalizacji nowych inwestycji.

Zróżnicowanie jakości gleb w północnej części, gdzie występuje większy udział gleb słabych, stanowi potencjalną rezerwę terenów pod inne funkcje gospodarcze i inwestycyjne. Wymaga to jednak starannego planowania przestrzennego, tak aby nowe formy zagospodarowania nie

powodowały nadmiernej presji na środowisko i były spójne z uwarunkowaniami przyrodniczymi.

Czynnikami mogącym hamować rozwój jest również stan wód powierzchniowych, którego ocena wskazuje na potrzebę dalszych działań ukierunkowanych na poprawę jakości środowiska wodnego. Niekorzystny stan lub potencjał ekologiczny wód może ograniczać rozwój niektórych funkcji gospodarczych i rekreacyjnych oraz wpływać na warunki prowadzenia produkcji rolnej. W tym kontekście szczególnego znaczenia nabiera racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi, w tym właściwe funkcjonowanie systemów melioracyjnych.

Istotnym elementem uwarunkowań środowiskowych są także tereny zieleni oraz elementy krajobrazu kulturowo-przyrodniczego. Ich obecność podnosi atrakcyjność osiedleńczą i rekreacyjną Miasta i Gminy Sanniki oraz wpływa na jakość przestrzeni publicznej. Jednocześnie wymagają one stałego zarządzania i działań utrzymaniowych. Brak systematycznych działań w tym zakresie może prowadzić do stopniowego obniżania walorów krajobrazowych i przyrodniczych. W dłuższej perspektywie mogłoby to negatywnie oddziaływać na atrakcyjność Miasta i Gminy Sanniki zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów czy odwiedzających.

Uwarunkowania klimatyczno-środowiskowe Miasta i Gminy Sanniki tworzą solidne podstawy dla rozwoju opartego na rolnictwie, zachowaniu walorów przyrodniczych oraz kształtowaniu funkcji rekreacyjnych i osadniczych. Jednocześnie wymagają one prowadzenia świadomej, długofalowej polityki środowiskowej i przestrzennej, której celem będzie równoważenie potrzeb rozwojowych z koniecznością ochrony zasobów naturalnych.

1.2. Analiza SWOT

Poniżej przedstawiono tabele, w których określono mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia w wymiarze społecznym, gospodarczym, przestrzennym i klimatyczno-środowiskowym, które wywierają wpływ na dalszy rozwój Miasta i Gminy Sanniki.

Tabela 1. Analiza SWOT – wymiar społeczny

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — Funkcjonowanie instytucji kultury oraz organizacja wydarzeń. — Funkcjonowanie Europejskiego Centrum Artystycznego im. Fryderyka Chopina, co stanowi fundament do rozwoju turystyki kulturowej. — Rosnąca frekwencja w wyborach. — Sprawny system pomocy społecznej. 	<ul style="list-style-type: none"> — Spadek liczby mieszkańców (ujemny przyrost naturalny i saldo migracji). — Starzenie się społeczeństwa. — Spadek liczby osób w wieku przedprodukcyjnym. — Ograniczone możliwości lokalowe dla działalności społecznej i integracyjnej. — Ograniczony zakres i dostępność usług opiekuńczych oraz wsparcia społecznego.

<ul style="list-style-type: none"> — Funkcjonowanie Klubu Seniora „Tęcza” i oferty dla osób 50+. — Rozwinięta sieć edukacyjna, obecność żłobka oraz funkcjonowanie placówki kształcenia specjalnego. — Różnorodność organizacji pozarządowych. — Lokalna tożsamość, zabytki i dziedzictwo kulturowe. — Budowa Domu Mocarzy w Mocarzewie. 	
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — Napływ nowych mieszkańców, — Rozwój usług społecznych i opiekuńczych dla seniorów, — Wykorzystanie potencjału Europejskiego Centrum Artystycznego im. Fryderyka Chopina i marki Chopina do działań społecznych. — Programy rozwoju oferty edukacyjnej i kulturalnej dostosowanej do różnych grup wiekowych. — Programy wsparcia rodzin. — Rozwój nowoczesnych form aktywności – cyfrowych, językowych, zawodowych. — Możliwość wykorzystania funduszy unijnych i krajowych na programy społeczne i inwestycje w kulturę. 	<ul style="list-style-type: none"> — Nasilająca się depopulacja i odpływ młodych ludzi do większych ośrodków. — Zwiększone zapotrzebowanie na usługi opiekuńcze i zdrowotne dla seniorów. — Ryzyko marginalizacji społecznej obszarów wiejskich. — Ryzyko pogłębiania się problemów społecznych. — Zmniejszające się wpływy z podatków w wyniku malejącej liczby ludności.

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 2. Analiza SWOT – wymiar gospodarczy

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — Stopniowy wzrost liczby przedsiębiorstw. — Rozwój sektora budownictwa. — Obecność lokalnych firm produkcyjnych i usługowych. — Spadek liczby osób bezrobotnych. — Wyznaczone tereny przeznaczone pod działalność gospodarczą. 	<ul style="list-style-type: none"> — Brak większych przedsiębiorstw przemysłowych, które mogłyby znacząco zwiększyć wpływy do budżetu. — Niska dywersyfikacja struktury gospodarczej. — Ograniczona liczba miejsc pracy poza rolnictwem i usługami. — Niewielki udział podatku CIT w dochodach budżetowych.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — Możliwość rozwoju przedsiębiorczości lokalnej dzięki funduszom i wsparciu administracji. — Rozwój agroturystyki, ekologicznych produktów rolnych i lokalnego przetwórstwa. — Wzrost zapotrzebowania na usługi budowlane i remontowe. — Zagospodarowanie terenów przeznaczonych pod działalność gospodarczą. — Przyciąganie nowych inwestorów i przedsiębiorstw. — Poprawa atrakcyjności centrum miasta Sanniki dla drobnego biznesu. 	<ul style="list-style-type: none"> — Ryzyko niewystarczającego rozwoju infrastruktury wspierającej przedsiębiorczość. — Wrażliwość lokalnej gospodarki na zmiany koniunkturalne. — Wzrost kosztów prowadzenia działalności gospodarczej. — Zmiany makroekonomiczne wpływające na dochody mieszkańców. — Odpływ osób w wieku produkcyjnym.

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 3. Analiza SWOT – wymiar przestrzenny

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — Przebieg dróg wojewódzkich nr 577, nr 583 oraz nr 584. — Obecność szlaków rowerowych. — Stopniowy rozwój budownictwa i poprawa warunków mieszkaniowych. — Dominacja nowoczesnej infrastruktury światłowodowej. — Wyznaczone tereny przeznaczone pod rozwój funkcji gospodarczych. — Dobrze funkcjonujący system zaopatrzenia w energię elektryczną. — Obecność PSZOKu na terenie miasta i gminy Sanniki. 	<ul style="list-style-type: none"> — Pogarszający się stan techniczny dróg. — Słaby stan techniczny infrastruktury wodociągowej i problemy z wydajnością sieci. — Niewystarczający poziom skanalizowania Miasta i Gminy Sanniki oraz przeciążona oczyszczalnia ścieków. — Stan techniczny części budynków użyteczności publicznej wymagający modernizacji. — Ograniczona liczba ścieżek rowerowych. — Wysoki udział niesegregowanych odpadów komunalnych w ogólnej masie odpadów komunalnych. — Duża ilość wyrobów zawierających azbest pozostałych do unieszkodliwienia.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — Rozbudowa infrastruktury drogowej, rowerowej i komunikacyjnej. — Dalsza rozbudowa i modernizacja infrastruktury kanalizacyjnej i wodociągowej. — Efektywne zagospodarowanie terenów inwestycyjnych. — Rozwój infrastruktury rowerowej i rekreacyjnej. — Rozwój nowoczesnych rozwiązań transportowych (np. parkingi, komunikacja zbiorowa). — Pozyskiwanie środków finansowych z funduszy krajowych lub europejskich na rozbudowę i modernizację infrastruktury. 	<ul style="list-style-type: none"> — Wzrost natężenia ruchu samochodowego powodującego problemy komunikacyjne. — Ograniczenia finansowe w realizacji inwestycji infrastrukturalnych. — Presja na infrastrukturę drogową wynikająca z transportu rolniczego i gospodarczego. — Ograniczenie dostępności inwestycyjnej terenów słabo uzbrojonych. — Możliwość występowania okresowych niedoborów wody, zwłaszcza w okresach zwiększonego zapotrzebowania.

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 4. Analiza SWOT – wymiar klimatyczno-środowiskowy

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — Realizacja programów ekologicznych („Czyste Powietrze”) oraz funkcjonowanie punktu konsultacyjno-informacyjnego. — Obecność form ochrony przyrody. — Warunki klimatyczne sprzyjające rozwojowi odnawialnych źródeł energii. — Korzystna struktura gleb, w tym obecność gleb o wysokiej klasie bonitacyjnej. — Brak zagrożenia i ryzyka powodziowego na terenie miasta i gminy Sanniki. — Brak osuwisk i terenów narażonych na niebezpieczeństwo osuwania się mas ziemnych. — Występowanie złóż kopalin i aktualnych obszarów górniczych, stwarzające potencjał generowania dochodów do budżetu Miasta i 	<ul style="list-style-type: none"> — Przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu (ochrona zdrowia ludzi, ochrona roślin). — Presja rolnictwa na środowisko (nawożenie, gospodarka wodna). — Niska efektywność energetyczna części budynków użyteczności publicznej. — Niska lesistość na terenie miasta i gminy Sanniki. — Niezadawalający stan ekologiczny i chemiczny części jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP).

Gminy Sanniki (podatki) oraz tworzenia miejsc pracy. — zatrudniony Ekodoradca w ramach projektu „Mazowsze bez smogu”.	
Szanse	Zagrożenia
— Pozyskiwanie funduszy na ochronę środowiska i adaptację do zmian klimatu. — Rozwój działań związanych z retencją wód, ochroną gleb i adaptacją do zmian klimatycznych. — Poprawa efektywności energetycznej budynków — Rozwój odnawialnych źródeł energii — Edukacja i podnoszenie świadomości ekologicznej.	— Zmiany klimatyczne (częstsze ekstremalne zjawiska pogodowe). — Zanieczyszczenia wód i gleb w wyniku działalności człowieka. — Pogłębianie się deficytu wody w okresach suszy.

Źródło: Opracowanie własne

1.3. Potencjał Miasta i Gminy Sanniki

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy społecznej, gospodarczej i przestrzennej zidentyfikowano zasoby oraz produkty i usługi, mogące przynieść korzyści bezpośrednie lub pośrednie dla mieszkańców Miasta i Gminy Sanniki.

Do głównych atutów Miasta i Gminy Sanniki, świadczących o jej potencjalne rozwojowym należą następujące zasoby oraz produkty i usługi:

- **zasoby** (charakterystyczne, nieprzetworzone i użyteczne elementy, materialne lub niematerialne, którymi Miasto i Gmina Sanniki dysponują):
 - potencjał przyrodniczy i krajobrazowy – rolniczy charakter terenu, krajobraz otwarty, brak presji przemysłowej;
 - zasoby gruntów rolnych – duża powierzchnia użytków rolnych, przewaga gleb klas IIb-IVa;
 - dziedzictwo historyczno-kulturowe – tradycje lokalne, folklor, powiązanie z życiem Fryderyka Chopina;
 - kapitał społeczny i lokalna tożsamość – aktywność mieszkańców w organizacjach pozarządowych i stowarzyszeniach, działalność klubów sportowych i towarzystw kulturalnych;
 - infrastruktura komunikacyjna – przebieg dróg wojewódzkich nr 577, 583 i 584 oraz sieć dróg powiatowych i gminnych;
 - potencjał rekreacyjny – przebieg szlaków rowerowych o znaczeniu regionalnym i międzynarodowym;
- **produkty i usługi** (materialne produkty, zdarzenia oraz usługi, które są oferowane przez Miasto i Gminę Sanniki):

- dostęp do infrastruktury oświatowej – szkolnictwo podstawowe, przedszkole, żłobek, funkcjonowanie placówki kształcenia specjalnego;
- infrastruktura kulturalna – Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, Europejskie Centrum Artystyczne im. Fryderyka Chopina, imprezy kulturowe o znaczeniu ponadlokalnym, działalność bibliotek, stowarzyszeń artystycznych i twórców lokalnych;
- infrastruktura społeczna – świetlice wiejskie, obiekty OSP pełniące funkcje integracyjne;
- infrastruktura cyfrowa – duży udział sieci światłowodowej, nowoczesne rozwiązania telekomunikacyjne;
- usługi społeczne – pomoc społeczna, wsparcie rodzin i seniorów;
- oferta inwestycyjna – dostępność terenów przeznaczonych pod działalność gospodarczą;
- lokalna przedsiębiorczość – stały wzrost liczby podmiotów gospodarczych, rozwój mikroprzedsiębiorstw, rozwój branży budowlanej i usług remontowych;
- rozwój mieszkalnictwa – wzrost liczby mieszkań i poprawa warunków mieszkaniowych;
- ochrona środowiska – program „Czyste Powietrze”, funkcjonowanie punktu konsultacyjno-informacyjnego, funkcjonowanie PSZOK.

1.4. Bariery i potrzeby rozwojowe

Bariery rozwojowe stanowią niekorzystne zjawiska, niewykorzystane potencjały lub wewnętrzne i zewnętrzne czynniki uniemożliwiające lub utrudniające rozwój. Bariery rozwojowe przedstawiono w układzie: przyczyna → problem → potrzeba rozwojowa.

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej Miasta i Gminy Sanniki określono przyczyny, problemy i potrzeby rozwojowe, które przedstawiono w poniższej tabeli w wymiarze społecznym, gospodarczym oraz przestrzennym i klimatyczno-środowiskowym.

Tabela 5. Problemy, przyczyny i potrzeby rozwojowe Miasta i Gminy Sanniki

Przyczyna	Problem	Potrzeba rozwojowa
Wymiar społeczny		
<ul style="list-style-type: none"> — niekorzystne trendy demograficzne – spadek liczby ludności oraz zmniejszanie się udziału osób w wieku produkcyjnym; — ujemne saldo migracji, wynikające z odpływu młodych mieszkańców do większych ośrodków miejskich; — niedostatecznie rozwinięta i zróżnicowana oferta mieszkaniowa; — ograniczona dostępność usług społecznych i rekreacyjnych wpływających na atrakcyjność osiedleńczą. 	<p>Odpływ ludności w wieku produkcyjnym oraz pogłębiające się procesy starzenia się społeczeństwa</p>	<ul style="list-style-type: none"> — tworzenie warunków sprzyjających zatrzymywaniu i przyciąganiu mieszkańców w wieku produkcyjnym; — rozwój stabilnego i zróżnicowanego lokalnego rynku pracy; — zwiększenie dostępności i jakości oferty mieszkaniowej; — rozwój usług publicznych i infrastruktury społecznej podnoszących jakość życia; — wzmacnianie funkcji integracyjnych i prorodzinnych.
<ul style="list-style-type: none"> — wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym oraz zwiększająca się liczba osób wymagających długoterminowej opieki; — ograniczona liczba instytucjonalnych form opieki nad osobami starszymi, niesamodzielnymi i z niepełnosprawnościami; — niedostosowanie części obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób o ograniczonej mobilności; — rosnące obciążenie rodzin i opiekunów nieformalnych. 	<p>Niewystarczający zakres i dostępność usług opiekuńczych oraz wsparcia społecznego</p>	<ul style="list-style-type: none"> — rozwój systemu usług opiekuńczych, w tym form środowiskowych i dziennych; — dostosowanie infrastruktury publicznej do potrzeb osób z ograniczeniami funkcjonalnymi; — integracja działań z zakresu polityki społecznej i zdrowotnej; — modernizacja i wyposażenie ośrodka zdrowia w celu poprawy dostępności i jakości podstawowej opieki zdrowotnej; — wzmacnianie lokalnego systemu wsparcia społecznego.
<ul style="list-style-type: none"> — ograniczona dostępność obiektów przeznaczonych do prowadzenia działalności kulturalnej i społecznej; — niewystarczająca powierzchnia użytkowa istniejących obiektów; — przestarzały stan techniczny części budynków pełniących funkcje społeczne; — brak dostosowania infrastruktury do różnorodnych form aktywności mieszkańców; — rosnące zapotrzebowanie na przestrzenie integracyjne i aktywizujące społeczność lokalną. 	<p>Niewystarczająca baza lokalowa dla działalności kulturalnej, społecznej i integracyjnej</p>	<ul style="list-style-type: none"> — rozwój i modernizacja infrastruktury służącej działalności kulturalnej i społecznej; — tworzenie wielofunkcyjnych przestrzeni aktywności lokalnej; — poprawa dostępności obiektów dla różnych grup społecznych i wiekowych; — dostosowanie bazy lokalowej do współczesnych potrzeb organizacji społecznych i instytucji kultury; — wzmacnianie funkcji integracyjnych i animacyjnych w przestrzeni publicznej.
Wymiar gospodarczy		
<ul style="list-style-type: none"> — struktura gospodarki oparta głównie na mikroprzedsiębiorstwach; — ograniczona liczba podmiotów średnich i większych tworzących miejsca pracy; 	<p>Ograniczona dywersyfikacja struktury gospodarczej</p>	<ul style="list-style-type: none"> — dywersyfikacja struktury gospodarczej w kierunku działalności pozarolniczej, przetwórczej i usługowej; — wspieranie rozwoju mikro- i małych przedsiębiorstw;

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Sanniki na lata 2026-2035

Przyczyna	Problem	Potrzeba rozwojowa
<ul style="list-style-type: none"> — silne uzależnienie lokalnej gospodarki od rolnictwa; — ograniczone wykorzystanie lokalnych zasobów (rolnych, przestrzennych, ludzkich) w kierunku działalności przetwórczej, usługowej i specjalistycznej. 		<ul style="list-style-type: none"> — tworzenie warunków sprzyjających lokowaniu działalności gospodarczej; — przygotowanie i aktywne zagospodarowanie terenów inwestycyjnych; — rozwój zaplecza gastronomicznego i usługowego.
<ul style="list-style-type: none"> — rozdrobniona struktura agrarna ograniczająca efektywność ekonomiczną gospodarstw; — stopniowe ograniczanie chowu bydła i trzody chlewnej; — rosnące koszty produkcji rolnej przy jednoczesnej presji cenowej na rynku; — zwiększona wrażliwość produkcji rolnej na zmienność warunków klimatycznych; — ograniczony poziom przetwarzania surowców rolnych na miejscu. 	Malejąca opłacalność tradycyjnych form działalności rolniczej	<ul style="list-style-type: none"> — rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego powiązanego z lokalną bazą surowcową; — dywersyfikacja źródeł dochodów gospodarstw rolnych; — wzmacnianie lokalnych rynków zbytu i krótkich łańcuchów dostaw; — wspieranie specjalizacji produkcji oraz innowacyjnych kierunków działalności rolniczej.
Wymiar przestrzenny		
<ul style="list-style-type: none"> — niedoinwestowanie dróg gminnych i powiatowych; — intensywna eksploatacja dróg przez transport rolniczy i gospodarczy; — rosnące natężenie ruchu przy parametrach technicznych nieadekwatnych do obecnych potrzeb; — ograniczone możliwości finansowe Miasta i Gminy Sanniki w zakresie kompleksowych modernizacji. 	Pogarszający się stan infrastruktury drogowej	<ul style="list-style-type: none"> — systematyczna modernizacja infrastruktury drogowej; — poprawa bezpieczeństwa i parametrów technicznych dróg; — dostosowanie sieci drogowej do funkcji gospodarczych i osadniczych; — zwiększenie spójności układu komunikacyjnego.
<ul style="list-style-type: none"> — znaczne zużycie techniczne sieci wodociągowej; — niewystarczający i nierównomierny poziom skanalizowania; — rozproszony charakter zabudowy zwiększający koszty inwestycyjne; — rosnące zapotrzebowanie na wodę i obciążenie systemów. 	Niedostateczny stan infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej	<ul style="list-style-type: none"> — modernizacja i rozbudowa infrastruktury wodociągowej; — budowa nowych ujęć wody i nowej oczyszczalni ścieków; — zwiększenie dostępności kanalizacji sanitarnej; — rozwój przydomowych oczyszczalni ścieków; — poprawa niezawodności i efektywności systemów; — ograniczenie strat wody w sieci.
<ul style="list-style-type: none"> — zaawansowane zużycie techniczne części obiektów użyteczności publicznej; — przestarzałe rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne budynków; 	Niewystarczający standard techniczny i funkcjonalny części budynków użyteczności publicznej	<ul style="list-style-type: none"> — modernizacja i przebudowa budynków użyteczności publicznej; — poprawa dostępności architektonicznej obiektów dla osób z ograniczeniami funkcjonalnymi;

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Sanniki na lata 2026-2035

Przyczyna	Problem	Potrzeba rozwojowa
<ul style="list-style-type: none"> — brak dostosowania obiektów do potrzeb osób z niepełnosprawnościami; — niska efektywność energetyczna części zasobu budynków publicznych. 		<ul style="list-style-type: none"> — zwiększenie efektywności energetycznej budynków publicznych; — dostosowanie infrastruktury publicznej do współczesnych standardów technicznych i użytkowych; — poprawa warunków świadczenia usług publicznych.
Wymiar klimatyczno-środowiskowy		
<ul style="list-style-type: none"> — słaby stan techniczny infrastruktury wodociągowej powodujący straty; <ul style="list-style-type: none"> — ograniczona zdolność retencyjna obszaru; — wzrost częstotliwości i intensywności okresów suszy; — rosnące zapotrzebowanie na wodę ze strony mieszkańców i rolnictwa. 	Pogłębiające się ryzyko deficytu wody	<ul style="list-style-type: none"> — modernizacja systemu zaopatrzenia w wodę; <ul style="list-style-type: none"> — rozwój małej i średniej retencji; — racjonalizacja gospodarki wodnej; — zwiększenie odporności systemu na zjawiska klimatyczne.
<ul style="list-style-type: none"> — niewystarczający poziom skanalizowania skutkujący odprowadzaniem ścieków bytowych do środowiska; — presja rolnictwa na zasoby wodne, w tym spływ zanieczyszczeń obszarowych pochodzących z nawożenia mineralnego i organicznego oraz środków ochrony roślin; — ograniczona koordynacja działań ochronnych; — niewystarczająca świadomość ekologiczna w zakresie wpływu działalności rolniczej i bytowej na jakość wód. 	Niezadawalająca jakość jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP)	<ul style="list-style-type: none"> — systematyczna rozbudowa i modernizacja infrastruktury kanalizacyjnej; — wdrażanie działań ograniczających presję rolnictwa na zasoby wodne; — realizacja działań ochronnych i naprawczych w zlewniach JCWP, obejmujących m.in. renaturyzację cieków, tworzenie stref buforowych oraz zwiększanie retencji; — podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie ochrony zasobów wodnych.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej diagnozy społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej Miasta i Gminy Sanniki

2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym, przestrzennym i klimatyczno-środowiskowym, kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych i oczekiwane rezultaty planowanych działań

Strategia Rozwoju powinna stanowić dokument bazowy, wspierać i synergicznie wpływać na realizację celów i działań sprecyzowanych w innych dokumentach planistycznych i strategicznych Miasta i Gminy Sanniki, wpływając na ożywienie społeczno-gospodarcze.

Wizja rozwoju określa stan docelowy, do którego władze lokalne oraz ich partnerzy będą dążyć, wykorzystując możliwości płynące z posiadanego potencjału własnego i szans pojawiających się w najbliższym otoczeniu. Wizja określa zatem, jak Miasto i Gmina Sanniki zamierza być postrzegana w przyszłości.

Uwzględniając powyższe, określono następującą wizję rozwoju:

Miasto i Gmina Sanniki w 2035 roku to miejsce, w którym dziedzictwo kulturowe stanowi fundament rozwoju turystyki oraz budowania lokalnej tożsamości.

Wysoka jakość życia mieszkańców wynika z nowoczesnej infrastruktury technicznej i społecznej oraz funkcjonalnej i bezpiecznej przestrzeni publicznej. Rozwinięta przedsiębiorczość, przyjazne warunki inwestycyjne oraz wykorzystanie odnawialnych źródeł energii wzmacniają lokalną gospodarkę, przy jednoczesnym poszanowaniu środowiska naturalnego.

Cele strategiczne są odpowiedzią na problemy zdiagnozowane w ramach przeprowadzonej diagnozy Miasta i Gminy Sanniki oraz wynikają ze sformułowanej wcześniej wizji rozwoju Miasta i Gminy Sanniki. Wytaczają kierunki, którymi należy podążać, by osiągnąć założony w niej stan. W ramach niniejszej Strategii określono łącznie 4 cele strategiczne, tj. w wymiarze społecznym, gospodarczym, przestrzennym i klimatyczno-środowiskowym:

Wymiar społeczny:

Cel strategiczny 1. Wysoka jakość życia, dostępne usługi publiczne oraz aktywna społeczność.

Wymiar gospodarczy:

Cel strategiczny 2. Konkurencyjna gospodarka lokalna tworząca warunki do rozwoju przedsiębiorczości.

Wymiar przestrzenny:

Cel strategiczny 3. Uporządkowana przestrzeń Miasta i Gminy Sanniki wspierająca rozwój społeczny i gospodarczy.

Wymiar klimatyczno-środowiskowy:

Cel strategiczny 4. Zachowane walory środowiska naturalnego oraz wysoka odporność Miasta i Gminy Sanniki na zmiany klimatu.

Wymiary rozwojowe Miasta i Gminy Sanniki są zależne od siebie i wzajemnie się przenikają. Zadania i cele zrealizowane w jednym wymiarze rozwojowym wpływają na realizację zadań i celów w innym, dzięki czemu powstaje efekt synergii wzmacniający osiągnięcie wymaganych wskaźników, co tylko przyspiesza realizację określonej wizji rozwoju Miasta i Gminy Sanniki.

Cele strategiczne będą osiągnięte poprzez realizację szczegółowych celów operacyjnych, które zaprezentowano w tabeli poniżej.

Tabela 6. Cele strategiczne i operacyjne

Wymiar	Cel strategiczny	Cele operacyjne
Społeczny	1. Wysoka jakość życia, dostępne usługi publiczne oraz aktywna społeczność.	1.1. Wysoka jakość i dostępność usług społecznych.
		1.2. Rozwinięta oferta kulturalna, sportowa i rekreacyjna.
		1.3. Uporządkowany system gospodarowania zasobem mieszkaniowym.
		1.4. Wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego.
Gospodarczy	2. Konkurencyjna gospodarka lokalna tworząca warunki do rozwoju przedsiębiorczości.	2.1. Wzmocniona przedsiębiorczość lokalna oraz rozwinięty sektor rolno-spożywczy.
		2.2. Rozwinięta funkcja turystyczna Miasta i Gminy Sanniki.
		2.3. Atrakcyjność inwestycyjna Miasta i Gminy Sanniki.
Przestrzenny	3. Uporządkowana przestrzeń Miasta i Gminy Sanniki wspierająca rozwój społeczny i gospodarczy.	3.1. Rozwinięta i bezpieczna infrastruktura komunikacyjna.
		3.2. Rozbudowany i efektywny system wodno-kanalizacyjny.
		3.3. Funkcjonalna i atrakcyjna przestrzeń Miasta i Gminy Sanniki.
Klimatyczno-środowiskowy	4. Zachowane walory środowiska naturalnego oraz wysoka odporność Miasta i Gminy Sanniki na zmiany klimatu.	4.1. Wykorzystanie OZE oraz poprawa efektywności energetycznej.
		4.2. Sprawny i efektywny system gospodarowania odpadami.
		4.3. Adaptacja do zmian klimatu i ochrona środowiska.

Źródło: Opracowanie własne

Cel strategiczny 1. Wysoka jakość życia, dostępne usługi publiczne oraz aktywna społeczność

Działania podejmowane w ramach celu będą ukierunkowane na systematyczne podnoszenie jakości życia mieszkańców Miasta i Gminy Sanniki oraz wzmacnianie spójności społecznej.

Jednostka będzie realizować politykę sprzyjającą rozwojowi usług edukacyjnych, opiekuńczych, społecznych i zdrowotnych, odpowiadających na zróżnicowane potrzeby mieszkańców. Istotnym elementem będzie również rozwój infrastruktury społecznej oraz tworzenie warunków sprzyjających integracji, aktywności i bezpieczeństwu mieszkańców.

Cel operacyjny 1.1. Wysoka jakość i dostępność usług społecznych

Miasto i Gmina Sanniki będzie podejmować działania na rzecz zapewnienia wysokiej jakości i dostępności usług społecznych, w szczególności w obszarze edukacji, opieki oraz wsparcia osób wymagających pomocy. Realizowane będą przedsięwzięcia związane z rozwojem i modernizacją infrastruktury edukacyjnej, podnoszeniem jakości kształcenia oraz zwiększaniem dostępu do zajęć dodatkowych i nowoczesnych metod nauczania. Jednocześnie rozwijany będzie system wsparcia dla osób starszych, z niepełnosprawnościami oraz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Realizacja celu przyczyni się do wyrównywania szans, poprawy jakości życia mieszkańców oraz wzmacniania kapitału społecznego.

Cel operacyjny 1.2. Rozwinięta oferta kulturalna, sportowa i rekreacyjna

Miasto i Gmina Sanniki będzie rozwijać i wzmacniać ofertę kulturalną, sportową i rekreacyjną, odpowiadającą na potrzeby mieszkańców i turystów. Istotnym elementem działań będzie ochrona oraz efektywne wykorzystanie dziedzictwa kulturowego jako ważnego zasobu rozwojowego. Podejmowane działania obejmą organizację wydarzeń kulturalnych i sportowych, rozwój infrastruktury rekreacyjnej oraz tworzenie warunków do aktywnego spędzania czasu wolnego. Równolegle realizowane będą przedsięwzięcia związane z modernizacją i adaptacją obiektów zabytkowych oraz rozwijaniem oferty opartej na dziedzictwie kulturowym. Szczególne znaczenie będzie miało wykorzystanie potencjału Europejskiego Centrum Artystycznego im. Fryderyka Chopina jako ośrodka życia kulturalnego oraz elementu budującego rozpoznawalność. Realizacja celu przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności Miasta i Gminy Sanniki jako miejsca aktywnego wypoczynku i uczestnictwa w kulturze, zarówno dla mieszkańców, jak i odwiedzających.

Cel operacyjny 1.3. Uporządkowany system gospodarowania zasobem mieszkaniowym

Miasto i Gmina Sanniki będzie podejmować działania zmierzające do poprawy efektywności zarządzania zasobem mieszkaniowym oraz uporządkowania jego struktury. W szczególności realizowane będą przedsięwzięcia związane z poprawą stanu technicznego lokali komunalnych, zwiększeniem ich dostępności oraz wdrażaniem rozwiązań sprzyjających racjonalnemu gospodarowaniu zasobem. Realizacja przyczyni się do poprawy warunków mieszkaniowych oraz ograniczenia problemów społecznych związanych z użytkowaniem lokali.

Cel operacyjny 1.4. Wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego

Realizacja celu będzie ukierunkowana na poprawę bezpieczeństwa oraz zwiększenie skuteczności działania służb odpowiedzialnych za reagowanie w sytuacjach zagrożeń. Działania obejmą w szczególności wzmocnienie potencjału jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych poprzez ich doposażenie, a także rozwój infrastruktury i rozwiązań wpływających na bezpieczeństwo publiczne.

Realizacja działań w ramach pierwszego celu strategicznego przyczyni się do systematycznego podnoszenia jakości życia mieszkańców oraz wzmacniania spójności społecznej Miasta i Gminy Sanniki. Podejmowane inicjatywy pozwolą na rozwój usług i infrastruktury społecznej, edukacyjnej oraz zdrowotnej, a także zwiększenie aktywności i integracji mieszkańców. Równoległe działania te będą sprzyjać wzmacnianiu funkcji turystycznej, poprzez rozwój oferty kulturalnej, rekreacyjnej oraz lepsze wykorzystanie lokalnych zasobów i dziedzictwa. Efektem realizacji celów będzie wzrost atrakcyjności Miasta i Gminy Sanniki jako miejsca bezpiecznego, przyjaznego i sprzyjającego aktywnemu życiu, zarówno dla mieszkańców, jak i odwiedzających.

Tabela 7. Cel strategiczny 1. Wysoka jakość życia, dostępne usługi publiczne oraz aktywna społeczność

Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty działania	Wskaźnik osiągnięcia działania	Źródło finansowania	Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie działania	Horyzont czasowy wdrażania działania
Cel operacyjny 1.1.					
Wysoka jakość i dostępność usług społecznych					
Rozwój i modernizacja infrastruktury edukacyjnej oraz podniesienie jakości kształcenia	<ul style="list-style-type: none"> — lepszy stan techniczny infrastruktury edukacyjnej; — wyższe wyniki uczniów; — dostępność nowoczesnych metod, narzędzi i technologii dydaktycznych; — większe zaangażowanie uczniów w proces edukacyjny; — dostępność zajęć dodatkowych i rozwijających kompetencje kluczowe; — zmodernizowana infrastruktura oświatowa. 	<ul style="list-style-type: none"> — liczba zmodernizowanych szkół; — liczba wyposażonych pracowni dydaktycznych; — liczba wdrożonych programów edukacyjnych; — liczba uczniów uczestniczących w zajęciach dodatkowych; — liczba zajęć dodatkowych i pozalekcyjnych; — liczba szkoleń dla kadry dydaktycznej; — wyniki egzaminów ósmoklasisty. 	Środki własne i środki zewnętrzne	Miasto i Gmina Sanniki	2026-2035
Rozwój usług opiekuńczych i wsparcia dla osób starszych i osób z niepełnosprawnościami	<ul style="list-style-type: none"> — dostępność usług opiekuńczych dla osób starszych i niesamodzielnych; — dostępność usług rehabilitacyjnych i zdrowotnych; — wyższa jakość życia mieszkańców; — ograniczono zjawisko wykluczenia społecznego; — odciążenie opiekunów osób niesamodzielnych; — utworzono Dzienny Dom Pobytu w Sannikach. 	<ul style="list-style-type: none"> — liczba osób korzystających z usług Dziennego Domu Pobytu; — liczba utworzonych lub zmodernizowanych placówek wsparcia; — liczba osób objętych programami wsparcia; — liczba działań aktywizujących seniorów; — liczba opiekunów objętych wsparciem; 	Środki własne i środki zewnętrzne	Miasto i Gmina Sanniki	2026-2035
Zwiększenie dostępności przestrzeni i obiektów publicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami	<ul style="list-style-type: none"> — ograniczone bariery architektoniczne; — wyższy poziom samodzielności osób z niepełnosprawnościami; — dostosowanie obiektów publicznych do potrzeb osób z ograniczoną mobilnością; — poprawa dostępności komunikacyjnej; 	<ul style="list-style-type: none"> — liczba budynków użyteczności publicznej dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami; — liczba obiektów wyposażonych w udogodnienia (np. podjazdy, windy); — liczba osób korzystających z dostosowanej infrastruktury; 	Środki własne i środki zewnętrzne	Miasto i Gmina Sanniki	2026-2035

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Sanniki na lata 2026-2035

Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty działania	Wskaźnik osiągnięcia działania	Źródło finansowania	Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie działania	Horyzont czasowy wdrażania działania
	<ul style="list-style-type: none"> — dostępna przestrzeń publiczna w Szkole Podstawowej im. Fryderyka Chopina w Sannikach; — dostosowany budynek Urzędu Miasta i Gminy Sanniki do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. 	<ul style="list-style-type: none"> — liczba wdrożonych rozwiązań cyfrowych zwiększających dostępność. 			
Rozwój systemu pomocy społecznej oraz wsparcia osób w trudnej sytuacji życiowej	<ul style="list-style-type: none"> — dostępność usług pomocy społecznej; — dopasowanie wsparcia do potrzeb mieszkańców; — poprawa jakości życia osób w trudnej sytuacji; — ograniczone zjawisko wykluczenia społecznego; — rozwinięta oferta usług wsparcia dla rodzin i osób wymagających opieki; — wsparcie dla osób zagrożonych wykluczeniem. 	<ul style="list-style-type: none"> — liczba osób objętych pomocą społeczną; — liczba zrealizowanych programów i działań pomocy społecznej; — liczba nowych form wsparcia. 	Środki własne i środki zewnętrzne	Miasto i Gmina Sanniki	2026-2035
Cel operacyjny 1.2. Rozwinięta oferta kulturalna, sportowa i rekreacyjna					
Rozwój oferty kulturalno-edukacyjnej oraz wzmocnienie roli Europejskiego Centrum Artystycznego im. Fryderyka Chopina	<ul style="list-style-type: none"> — rozwinięta i zróżnicowana oferta kulturalno-edukacyjna; — wzrost uczestnictwa mieszkańców w kulturze; — wzmocnienie roli Europejskiego Centrum Artystycznego im. Fryderyka Chopina jako ośrodka kultury; — większa dostępność oferty kulturalnej dla różnych grup wiekowych; — większa atrakcyjność turystyczna Miasta i Gminy Sanniki; — wdrożono cykliczne warsztaty – Akademia Aktywności; — wzrost kompetencji kulturowych i kreatywności społeczeństwa; — rozwinięta oferta imprez kulturalnych związanych z marką Chopina. 	<ul style="list-style-type: none"> — liczba wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych; — liczba uczestników wydarzeń; — liczba inicjatyw i projektów kulturalnych; — liczba działań realizowanych przez Europejskie Centrum Artystycznego im. Fryderyka Chopina; — liczba uczestników programów edukacyjnych; — liczba przeprowadzonych warsztatów. 	Środki własne i środki zewnętrzne	Miasto i Gmina Sanniki	2026-2035

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Sanniki na lata 2026-2035

Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty działania	Wskaźnik osiągnięcia działania	Źródło finansowania	Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie działania	Horyzont czasowy wdrażania działania
Rozwój infrastruktury sportowej i rekreacyjnej	<ul style="list-style-type: none"> — rozwinięta i zmodernizowana infrastruktura sportowa i rekreacyjna; — lepsze warunki do uprawiania sportu i rekreacji; — większa atrakcyjność przestrzeni dla mieszkańców i turystów; — przeprowadzono zawody sportowe dla dzieci i młodzieży „W zdrowym ciele zdrowy duch”; — wybudowana hala sportowa; — wybudowane boiska wielofunkcyjne przy Szkole Podstawowej w Sannikach; — wybudowane/zmodernizowane boiska sportowe; — wybudowany skatepark i plac zabaw przy budynku Europejskiego Centrum Artystycznego. 	<ul style="list-style-type: none"> — liczba zorganizowanych wydarzeń i inicjatyw sportowych; — liczba uczestników wydarzeń sportowych i rekreacyjnych; — liczba organizacji i podmiotów zaangażowanych w działania; — liczba zorganizowanych zawodów sportowych; — liczba wybudowanych hal sportowych; — liczba wybudowanych boisk; — liczba wybudowanych elementów infrastruktury rekreacyjnej. 	Środki własne i środki zewnętrzne	Miasto i Gmina Sanniki	2026-2035
Zachowanie i rozwój dziedzictwa kulturowego Miasta i Gminy Sanniki	<ul style="list-style-type: none"> — lepszy stan techniczny i estetyczny obiektów zabytkowych; — przywrócone funkcje użytkowe i społeczne obiektów zabytkowych; — wykorzystanie zabytków na cele kulturalne, edukacyjne i turystyczne; — atrakcyjność turystyczna Miasta i Gminy Sanniki; — wzmocniona rola Europejskiego Centrum Artystycznego jako kluczowego obiektu dziedzictwa; — większa rozpoznawalność dziedzictwa kulturowego Miasta i Gminy Sanniki; — przeprowadzono prace remontowe/konserwatorskie na cmentarzach i w miejscach pamięci; — zmodernizowano i wykorzystano na cele społeczne zabytkowy Zespół Pałacowo-Parkowy w Sannikach; 	<ul style="list-style-type: none"> — liczba zrewitalizowanych i odrestaurowanych obiektów zabytkowych; — liczba obiektów zabytkowych objętych działaniami inwestycyjnymi; — liczba wydarzeń organizowanych w obiektach zabytkowych; — liczba uczestników wydarzeń; — liczba projektów związanych z ochroną dziedzictwa kulturowego; — liczba odwiedzających obiekty zabytkowe. 	Środki własne i środki zewnętrzne	Miasto i Gmina Sanniki	2026-2035

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Sanniki na lata 2026-2035

Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty działania	Wskaźnik osiągnięcia działania	Źródło finansowania	Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie działania	Horyzont czasowy wdrażania działania
	— wyremontowano i zaadaptowano obiekt przy ul. Warszawskiej na cele wydarzeń i spotkań.				
Cel operacyjny 1.3. Uporządkowany system gospodarowania zasobem mieszkaniowym					
Uporządkowanie i poprawa zarządzania zasobem lokali komunalnych	— efektywność zarządzania zasobem mieszkaniowym; — ograniczono problemy z zadłużeniem lokatorów; — lepszy stan techniczny lokali komunalnych; — większa dostępność mieszkań komunalnych.	— liczba lokali objętych działaniami modernizacyjnymi; — liczba wdrożonych rozwiązań w zakresie zarządzania zasobem; — liczba gospodarstw objętych wsparciem; — liczba lokali komunalnych w zasobie Miasta i Gminy Sanniki.	Środki własne i środki zewnętrzne	Miasto i Gmina Sanniki	2026-2035
Cel operacyjny 1.4. Wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego					
Wzmocnienie potencjału służb oraz poprawa bezpieczeństwa publicznego	— wyższy poziom bezpieczeństwa publicznego; — większa skuteczność działania służb; — wyposażone jednostki OSP; — gotowość służb do reagowania na sytuację kryzysowe.	— liczba wyposażonych jednostek OSP; — liczba zakupionych pojazdów i sprzętu; — liczba inwestycji w bezpieczeństwo; — liczba zdarzeń wymagających interwencji.	Środki własne i środki zewnętrzne	Miasto i Gmina Sanniki	2026-2035

Cel strategiczny 2. Konkurencyjna gospodarka lokalna tworząca warunki do rozwoju przedsiębiorczości

Działania podejmowane w ramach celu będą ukierunkowane na wzmacnianie lokalnej gospodarki oraz tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości i aktywności inwestycyjnej. Miasto i Gmina Sanniki będzie wspierać rozwój sektora usług, handlu, rzemiosła oraz rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego, wykorzystując lokalne zasoby i potencjał gospodarczy. Istotnym elementem będzie także rozwój funkcji turystycznych oraz poprawa atrakcyjności inwestycyjnej poprzez przygotowanie terenów pod działalność gospodarczą i rozwój infrastruktury technicznej. Realizacja celu przyczyni się do wzrostu liczby podmiotów gospodarczych, tworzenia nowych miejsc pracy oraz zwiększenia dochodów mieszkańców i budżetu.

Cel operacyjny 2.1. Wzmocniona przedsiębiorczość lokalna oraz rozwinięty sektor rolno-spożywczy

Miasto i Gmina Sanniki będzie podejmować działania na rzecz rozwoju lokalnej przedsiębiorczości oraz wzmacniania sektora rolno-spożywczego. Wsparcie obejmie również rozwój działalności gospodarczej w sektorze usług, handlu i rzemiosła, a także podnoszenie kompetencji zawodowych mieszkańców oraz rozwój doradztwa i dostępu do informacji o możliwościach finansowania. Równolegle realizowane będą działania ukierunkowane na modernizację gospodarstw rolnych, rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego oraz budowę lokalnych łańcuchów dostaw. Realizacja celu przyczyni się do zwiększenia konkurencyjności lokalnej gospodarki oraz stabilizacji rynku pracy.

Cel operacyjny 2.2. Rozwinięta funkcja turystyczna Miasta i Gminy Sanniki

Celem jest rozwój turystyki jako jednego z istotnych kierunków rozwoju gospodarczego Miasta i Gminy Sanniki. Działania będą koncentrować się na rozwoju oferty turystycznej i agroturystycznej opartej na lokalnych zasobach przyrodniczych i kulturowych, a także na rozbudowie infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej. Ważnym elementem będzie rozwój zaplecza usługowego, w tym gastronomii i usług towarzyszących, a także promocja Miasta i Gminy Sanniki jako miejsca atrakcyjnego dla odwiedzających. Realizacja celu przyczyni się do zwiększenia ruchu turystycznego, wydłużenia czasu pobytu turystów oraz wzrostu znaczenia turystyki w lokalnej gospodarce.

Cel operacyjny 2.3. Atrakcyjność inwestycyjna Miasta i Gminy Sanniki

Realizacja celu będzie ukierunkowana na zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej Miasta i Gminy Sanniki poprzez przygotowanie i uzbrojenie terenów inwestycyjnych oraz rozwój infrastruktury technicznej. Działania obejmą także uporządkowanie i racjonalne zagospodarowanie przestrzeni przeznaczonej pod działalność gospodarczą oraz poprawę

dostępności komunikacyjnej tych terenów. Istotnym elementem będzie aktywne pozyskiwanie inwestorów oraz tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi działalności gospodarczej, w tym poprzez wprowadzanie instrumentów wsparcia, takich jak ulgi podatkowe. Realizacja celu przyczyni się do zwiększenia liczby inwestycji, powstawania nowych miejsc pracy oraz wzrostu aktywności gospodarczej na terenie miasta i gminy Sanniki.

Realizacja działań w ramach drugiego celu strategicznego przyczyni się do wzmocnienia lokalnej gospodarki oraz zwiększenia jej konkurencyjności. Podejmowane inicjatywy pozwolą na rozwój przedsiębiorczości, sektora rolno-spożywczego, turystyki oraz inwestycji, a także na lepsze wykorzystanie potencjału gospodarczego. Efektem realizacji celu będzie wzrost liczby miejsc pracy, poprawa sytuacji ekonomicznej mieszkańców oraz zwiększenie atrakcyjności Miasta i Gminy Sanniki jako miejsca do prowadzenia działalności gospodarczej i inwestowania.

Tabela 8. Cel strategiczny 2. Konkurencyjna gospodarka lokalna tworząca warunki do rozwoju przedsiębiorczości

Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty działania	Wskaźnik osiągnięcia działania	Źródło finansowania	Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie działania	Horyzont czasowy wdrażania działania
Cel operacyjny 2.1.					
Wzmocniona przedsiębiorczość lokalna oraz rozwinięty sektor rolno-spożywczy					
Rozwój i wsparcie przedsiębiorczości lokalnej	<ul style="list-style-type: none"> — rozwinięty sektor usług, handlu i rzemiosła; — większa aktywność zawodowa mieszkańców; — wyższe kwalifikacje zawodowe mieszkańców; — stabilność lokalnego rynku pracy; — rozwinięte umiejętności cyfrowe przedsiębiorców; — działalność nowych podmiotów gospodarczych; — dostępność oferty szkoleniowej; — ułatwiony dostęp do informacji o funduszach i dotacjach; — stworzono hale i magazyny produkcyjne; — poprawa wizerunku Miasta i Gminy Sanniki jako miejsca przyjaznego biznesowi; — stabilny dostęp do Internetu szerokopasmowego; — rozwinięta działalność mikro, małych i średnich firm. 	<ul style="list-style-type: none"> — liczba osób uczestniczących w szkoleniach i kursach; — liczba nowych podmiotów gospodarczych założonych przez mieszkańców; — liczba usług doradczych udzielonych przedsiębiorcom; — liczba działań wspierających kompetencje cyfrowe; — liczba miejsc pracy utworzonych przez nowe podmioty gospodarcze; — liczba osób korzystających z dostępu do Internetu szerokopasmowego. 	Środki własne i środki zewnętrzne	Miasto i Gmina Sanniki	2026-2035
Rozwój sektora rolno-spożywczego oraz przetwórstwa	<ul style="list-style-type: none"> — rozwinięty i zmodernizowany sektor rolno-spożywczy; — większa konkurencyjność gospodarstw rolnych; — większa efektywność produkcji rolnej; — rozwinięte lokalne przetwórstwo rolno-spożywcze; — rozwinięto krótkie łańcuchy dostaw; — większy udział produktów lokalnych w rynku; — współpraca między producentami; — wyższe dochody gospodarstw rolnych. 	<ul style="list-style-type: none"> — liczba gospodarstw modernizujących produkcję; — liczba podmiotów działających w sektorze rolno-spożywczym; — liczba podmiotów zajmujących się przetwórstwem; — liczba projektów wspierających sektor rolno-spożywczy; — liczba produktów lokalnych wprowadzonych do obrotu; — liczba punktów sprzedaży produktów lokalnych. 	Środki własne i środki zewnętrzne	Miasto i Gmina Sanniki	2026-2035

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Sanniki na lata 2026-2035

Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty działania	Wskaźnik osiągnięcia działania	Źródło finansowania	Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie działania	Horyzont czasowy wdrażania działania
Cel operacyjny 2.2.					
Rozwinięta funkcja turystyczna Miasta i Gminy Sanniki					
Rozwój oferty turystycznej w oparciu o zasoby lokalne i dziedzictwo kulturowe	<ul style="list-style-type: none"> — rozwinięta oferta turystyczna oraz agroturystyczna; — wydłużony czas pobytu turystów; — większa atrakcyjność Miasta i Gminy Sanniki jako miejsca wypoczynku; — rozwinięte zaplecze usługowe i gastronomiczne; — wyższy udział turystyki w gospodarce Miasta i Gminy Sanniki; — większa liczba podmiotów świadczących usługi turystyczne i okoturystyczne; — rozbudowana infrastruktura towarzysząca (parkingi, strefy rekreacyjne, zagospodarowane centrum); — wyższe dochody podmiotów lokalnych z działalności turystycznej; — nowe miejsca pracy w sektorze turystycznym; — zagospodarowano plac w centrum Miasta Sanniki na cele turystyczne. 	<ul style="list-style-type: none"> — liczba podmiotów gospodarczych w sektorze turystyki i usług; — liczba miejsc pracy w sektorze turystycznym; — liczba nowych punktów gastronomicznych i usługowych; — liczba turystów odwiedzających Miasto i Gminę Sanniki; — liczba obiektów świadczących usługi turystyczne; — liczba inwestycji w infrastrukturę turystyczną. 	Środki własne i środki zewnętrzne	Miasto i Gmina Sanniki	2026-2035
Cel operacyjny 2.3.					
Atrakcyjność inwestycyjna Miasta i Gminy Sanniki					
Rozwój i przygotowanie terenów inwestycyjnych	<ul style="list-style-type: none"> — dostępność terenów pod działalność gospodarczą; — większa atrakcyjność inwestycyjna Miasta i Gminy Sanniki; — utworzona specjalna strefa ekonomiczna; — przeznaczono teren w Sannikach przy ul. Fabrycznej oraz obszar w kierunku Mocarzewa pod działalność gospodarczą; — uporządkowane i racjonalne zagospodarowanie przestrzeni inwestycyjnej; 	<ul style="list-style-type: none"> — powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych; — liczba uzbrojonych terenów inwestycyjnych; — liczba inwestycji infrastrukturalnych; — liczba terenów objętych planami zagospodarowania przestrzennego. 	Środki własne i środki zewnętrzne	Miasto i Gmina Sanniki	2026-2035

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Sanniki na lata 2026-2035

Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty działania	Wskaźnik osiągnięcia działania	Źródło finansowania	Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie działania	Horyzont czasowy wdrażania działania
	— lepsza dostępność komunikacyjna terenów inwestycyjnych.				
Pozyskiwanie inwestorów oraz rozwój działalności gospodarczej	<ul style="list-style-type: none"> — większa liczba inwestorów zewnętrznych; — rozwinięta działalność gospodarcza; — nowe miejsca pracy; — większa liczba podmiotów gospodarczych; — większe dochody Miasta i Gminy Sanniki z działalności gospodarczej; — wprowadzono ulgi podatkowe dla inwestorów. 	<ul style="list-style-type: none"> — liczba nowych inwestorów; — liczba utworzonych miejsc pracy; — liczba nowych podmiotów gospodarczych; — liczba inwestycji zrealizowanych na terenach miasta i gminy Sanniki. 	Środki własne i środki zewnętrzne	Miasto i Gmina Sanniki	2026-2035

Źródło: Opracowanie własne

Cel strategiczny 3. Uporządkowana przestrzeń Miasta i Gminy Sanniki wspierająca rozwój społeczny i gospodarczy

Działania podejmowane w ramach celu będą ukierunkowane na kształtowanie funkcjonalnej, bezpiecznej i estetycznej przestrzeni Miasta i Gminy Sanniki, sprzyjającej rozwojowi społecznemu oraz gospodarczemu. Będą realizowane przedsięwzięcia związane z rozwojem infrastruktury komunikacyjnej, technicznej oraz publicznej, a także poprawą jakości zagospodarowania przestrzeni. Istotnym elementem będzie zapewnienie dostępności infrastruktury dla wszystkich użytkowników oraz tworzenie przestrzeni sprzyjających aktywności społecznej i gospodarczej.

Cel operacyjny 3.1. Rozwinięta i bezpieczna infrastruktura komunikacyjna

Miasto i Gmina Sanniki będzie podejmować działania na rzecz rozwoju i modernizacji infrastruktury drogowej oraz poprawy bezpieczeństwa ruchu. Realizowane będą inwestycje związane z budową i przebudową dróg, modernizacją oświetlenia ulicznego oraz wprowadzaniem rozwiązań poprawiających organizację ruchu i bezpieczeństwo użytkowników. Istotnym elementem będzie również rozwój infrastruktury pieszej i rowerowej, sprzyjającej zrównoważonym formom transportu oraz zwiększającej dostępność przestrzeni publicznych. Realizacja celu przyczyni się do poprawy dostępności komunikacyjnej, zwiększenia komfortu podróżowania oraz ograniczenia negatywnego wpływu transportu na środowisko.

Cel operacyjny 3.2. Rozbudowany i efektywny system wodno-kanalizacyjny

Celem jest rozwój i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, zapewniającej mieszkańcom dostęp do wysokiej jakości usług w zakresie zaopatrzenia w wodę oraz odprowadzania i oczyszczania ścieków. Działania obejmować będą rozbudowę i modernizację sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz modernizację stacji uzdatniania wody. Ważnym elementem będzie również wspieranie rozwiązań indywidualnych na obszarach o rozproszonej zabudowie, w tym budowa przydomowych oczyszczalni ścieków. Realizacja celu przyczyni się do poprawy warunków życia mieszkańców, zwiększenia niezawodności infrastruktury oraz ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko.

Cel operacyjny 3.3. Funkcjonalna i atrakcyjna przestrzeń Miasta i Gminy Sanniki

Realizacja celu będzie ukierunkowana na poprawę jakości zagospodarowania przestrzeni publicznych oraz rozwój infrastruktury sprzyjającej aktywności społecznej i gospodarczej. Działania obejmą w szczególności uporządkowanie i zagospodarowanie centrum Miasta Sanniki oraz tworzenie przestrzeni sprzyjających integracji mieszkańców. Istotnym elementem będzie rozwój infrastruktury rekreacyjnej i społecznej oraz modernizacja obiektów użyteczności publicznej. Realizacja celu przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności

przestrzeni miasta i gminy Sanniki, poprawy jakości życia mieszkańców oraz stworzenia lepszych warunków dla rozwoju działalności gospodarczej.

Realizacja działań w ramach trzeciego celu strategicznego przyczyni się do uporządkowania i poprawy funkcjonalności przestrzeni Miasta i Gminy Sanniki. Podejmowane inwestycje pozwolą na rozwój infrastruktury komunikacyjnej, technicznej i publicznej oraz zwiększenie dostępności i estetyki przestrzeni. Efektem realizacji celu będzie wzrost jakości życia mieszkańców, poprawa warunków prowadzenia działalności gospodarczej oraz zwiększenie atrakcyjności Miasta i Gminy Sanniki jako miejsca do życia, pracy i inwestowania.

Tabela 9. Cel strategiczny 3. Uporządkowana przestrzeń Miasta i Gminy Sanniki wspierająca rozwój społeczny i gospodarczy

Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty działania	Wskaźnik osiągnięcia działania	Źródło finansowania	Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie działania	Horyzont czasowy wdrażania działania
Cel operacyjny 3.1.					
Rozwinięta i bezpieczna infrastruktura komunikacyjna					
Rozwój i modernizacja infrastruktury drogowej oraz poprawa bezpieczeństwa ruchu	<ul style="list-style-type: none"> — nowa infrastruktura drogowa i towarzysząca; — zmodernizowany oraz poprawiony stan techniczny dróg gminnych i wewnętrznych; — lepsza dostępność transportowa Miasta i Gminy Sanniki; — mniejsza liczba zdarzeń drogowych; — lepsza organizacja ruchu drogowego; — ograniczony hałas i uciążliwość transportu; — większe bezpieczeństwo i komfort użytkowników dróg; — rozbudowane i zmodernizowane oświetlenie uliczne. 	<ul style="list-style-type: none"> — długość wybudowanych/zmodernizowanych dróg; — liczba zrealizowanych inwestycji drogowych; — liczba elementów poprawiających bezpieczeństwo ruchu (przejścia, progi, oznakowanie); — liczba zdarzeń drogowych na terenie miasta i gminy Sanniki; — liczba zamontowanych lamp oświetleniowych. 	Środki własne i środki zewnętrzne	Miasto i Gmina Sanniki	2026-2035
Rozwój infrastruktury pieszej i rowerowej	<ul style="list-style-type: none"> — wybudowane/zmodernizowane chodniki oraz ścieżki pieszo-rowerowe; — rozwinięto zrównoważone formy transportu; — mniejszy ruch samochodowy i emisja spalin; — większa atrakcyjność turystyczna Miasta i Gminy Sanniki; — większe bezpieczeństwo pieszych i rowerzystów; — rozbudowane zaplecze techniczne na potrzeby rajdów rowerowych; — wybudowana ścieżka pieszo-rowerowa wzdłuż drogi gminnej nr 14427W i drogi gminnej nr 140437 W; — wybudowana ścieżka pieszo-rowerowa w kierunku Mocarzewa (do Domu Mocarzy). 	<ul style="list-style-type: none"> — długość wybudowanych/zmodernizowanych chodników; — długość wybudowanych ścieżek rowerowych i ciągów pieszo-rowerowych; — liczba nowych przejść dla pieszych i przejazdów rowerowych; — liczba elementów infrastruktury poprawiających bezpieczeństwo pieszych i rowerzystów. 	Środki własne i środki zewnętrzne	Miasto i Gmina Sanniki	2026-2035

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Sanniki na lata 2026-2035

Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty działania	Wskaźnik osiągnięcia działania	Źródło finansowania	Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie działania	Horyzont czasowy wdrażania działania
Cel operacyjny 3.2.					
Rozbudowany i efektywny system wodno-kanalizacyjny					
Rozwój i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej	<ul style="list-style-type: none"> — wybudowano/zmodernizowano infrastrukturę wodociągową; — wybudowano/zmodernizowano infrastrukturę kanalizacyjną; — wyższa jakość i niezawodność systemów zaopatrzenia w wodę; — rozwinięty system odprowadzania i oczyszczania ścieków; — lepsze warunki życia mieszkańców; — ograniczono negatywny wpływ na środowisko; — zmodernizowano stację uzdatniania wody w miejscowości Lubików; — wybudowano studnie głębinowe; — wybudowano i zmodernizowano infrastrukturę wodociągową na Stacji Uzdatniania Wody w Sannikach. 	<ul style="list-style-type: none"> — długość wybudowanej/zmodernizowanej sieci wodociągowej; — długość wybudowanej/zmodernizowanej sieci kanalizacyjnej; — liczba nowych przyłączy wodociągowych; — liczba nowych przyłączy kanalizacyjnych; — liczba inwestycji w infrastrukturę wodno-kanalizacyjną; — liczba mieszkańców objętych dostępem do sieci; — liczba zmodernizowanych stacji uzdatniania wody; — liczba wybudowanych studni głębinowych; — liczba wybudowanych zbiorników buforowych. 	Środki własne i środki zewnętrzne	Miasto i Gmina Sanniki	2026-2035
Rozwój indywidualnych systemów gospodarki ściekowej	<ul style="list-style-type: none"> — większa dostępność rozwiązań indywidualnych na obszarach rozproszonych; — ograniczono negatywny wpływ na środowisko; — lepsze warunki życia mieszkańców na terenach o rozproszonej zabudowie; — wsparto mieszkańców w budowie przydomowych oczyszczalni ścieków; — wybudowano przydomowe oczyszczalnie ścieków na terenie miasta i gminy Sanniki. 	<ul style="list-style-type: none"> — liczba wybudowanych przydomowych oczyszczalni ścieków; — liczba indywidualnych systemów odprowadzania ścieków; — liczba gospodarstw objętych wsparciem. 	Środki własne i środki zewnętrzne	Miasto i Gmina Sanniki	2026-2035

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Sanniki na lata 2026-2035

Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty działania	Wskaźnik osiągnięcia działania	Źródło finansowania	Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie działania	Horyzont czasowy wdrażania działania
Cel operacyjny 3.3. Funkcjonalna i atrakcyjna przestrzeń Miasta i Gminy Sanniki					
Zagospodarowanie i rozwój centrum Sannik	<ul style="list-style-type: none"> — zagospodarowano i uporządkowano przestrzeń centrum; — poprawiono funkcjonalność i estetykę centrum; — rozwinięto funkcje usługowe i handlowe; — zwiększono liczbę użytkowników przestrzeni publicznych; — lepsze warunki prowadzenia działalności gospodarczej. 	<ul style="list-style-type: none"> — liczba zrealizowanych inwestycji w centrum; — liczba nowych punktów usługowych i handlowych. 	Środki własne i środki zewnętrzne	Miasto i Gmina Sanniki	2026-2035
Rozwój infrastruktury sprzyjającej rekreacji i aktywności społecznej	<ul style="list-style-type: none"> — dostępność miejsc rekreacji i integracji; — lepsze warunki aktywnego spędzania czasu wolnego; — lepsza jakość infrastruktury społecznej; — rozbudowano oraz zmieniono sposób użytkowania budynków byłego młyna w Sannikach na budynek Ośrodka Kultury; — przebudowano oraz zmieniono sposób użytkowania budynków byłego młyna w Lwówku; — wybudowane/zmodernizowane/wyposażone świetlice wiejskie; — zmodernizowany/przebudowany budynek świetlicy wiejskiej w m. Sielce oraz zagospodarowano teren; — zaadaptowany budynek po domu nauczyciela na działalność kulturalną; — wybudowano halę widowiskową. 	<ul style="list-style-type: none"> — liczba wybudowanych/zmodernizowanych obiektów rekreacyjnych; — liczba wybudowanych/zmodernizowanych/wyposażonych świetlic; — liczba użytkowników infrastruktury rekreacyjnej; — liczba wydarzeń i inicjatyw społecznych; — liczba wybudowanych hal widowiskowych. 	Środki własne i środki zewnętrzne	Miasto i Gmina Sanniki	2026-2035
Rozwój i modernizacja infrastruktury publicznej oraz zaplecza technicznego	<ul style="list-style-type: none"> — lepszy stan techniczny budynków użyteczności publicznej; — większy komfort korzystania z usług publicznych; 	<ul style="list-style-type: none"> — liczba zmodernizowanych obiektów użyteczności publicznej; — liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami; 	Środki własne i środki zewnętrzne	Miasto i Gmina Sanniki	2026-2035

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Sanniki na lata 2026-2035

Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty działania	Wskaźnik osiągnięcia działania	Źródło finansowania	Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie działania	Horyzont czasowy wdrażania działania
	<ul style="list-style-type: none"> — lepsza dostępność architektoniczna i komunikacyjna budynków użyteczności publicznej; — przeprowadzono gruntowny remont Ośrodka Zdrowia; — zmodernizowano budynek Urzędu Miasta i Gminy Sanniki; — zaadaptowano stróżówkę w Europejskim Centrum Artystycznym im. Fryderyka Chopina w Sannikach poprzez stworzenie zaplecza technicznego i socjalnego dla pracowników gospodarczych oraz do przechowywania wyposażenia i sprzętu do utrzymania Parku. 	<ul style="list-style-type: none"> — liczba zrealizowanych inwestycji w infrastrukturę publiczną; — liczba budynków objętych modernizacją; — liczba przeprowadzonych remontów Ośrodka Zdrowia; — liczba zmodernizowanych budynków Urzędu Miasta i Gminy Sanniki; — liczba zaadaptowanych stróżówek. 			

Źródło: Opracowanie własne

Cel strategiczny 4. Zachowane walory środowiska naturalnego oraz wysoka odporność Miasta i Gminy Sanniki na zmiany klimatu

Działania podejmowane w ramach celu będą ukierunkowane na ochronę zasobów środowiska naturalnego oraz zwiększenie odporności Miasta i Gminy Sanniki na skutki zmian klimatu. Będą realizowane przedsięwzięcia związane z rozwojem odnawialnych źródeł energii, poprawą efektywności energetycznej oraz wdrażaniem rozwiązań sprzyjających racjonalnemu gospodarowaniu zasobami. Istotnym elementem będzie również rozwój systemu gospodarki odpadami, zwiększenie retencji wód oraz kształtowanie zieleni jako ważnego komponentu przestrzeni publicznej. Podejmowane działania obejmą także edukację ekologiczną mieszkańców oraz wspieranie postaw prośrodowiskowych.

Cel operacyjny 4.1. Wykorzystanie OZE oraz poprawa efektywności energetycznej

Miasto i Gmina Sanniki będzie podejmować działania na rzecz zwiększenia wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz poprawy efektywności energetycznej budynków. Realizowane będą inwestycje związane z rozwojem instalacji OZE, w tym wykorzystaniem lokalnych źródeł energii oraz tworzeniem rozwiązań wspólnotowych m.in. spółdzielni energetycznej. Równolegle prowadzone będą działania w zakresie termomodernizacji budynków użyteczności publicznej oraz poprawy ich standardu energetycznego. Realizacja celu przyczyni się do ograniczenia emisji zanieczyszczeń, zmniejszenia zużycia energii oraz obniżenia kosztów eksploatacji obiektów.

Cel operacyjny 4.2. Sprawny i efektywny system gospodarowania odpadami

Celem jest rozwój i usprawnienie systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie miasta i gminy Sanniki. Działania będą obejmować rozwój infrastruktury, w tym Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, a także zwiększenie poziomu selektywnej zbiórki i recyklingu odpadów. Istotne będzie również promowanie rozwiązań sprzyjających ograniczaniu ilości odpadów oraz ich ponownemu wykorzystaniu, w tym zagospodarowaniu odpadów zielonych. Realizacja celu przyczyni się do poprawy efektywności systemu gospodarowania odpadami oraz ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko.

Cel operacyjny 4.3. Adaptacja do zmian klimatu i ochrona środowiska

Realizacja celu będzie ukierunkowana na zwiększenie odporności Miasta i Gminy Sanniki na skutki zmian klimatu oraz poprawę stanu środowiska naturalnego. Działania obejmą rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury, poprawę gospodarowania wodami opadowymi oraz zwiększenie retencji wód. Istotnym elementem będzie również rozwój systemu zieleni, w tym nasadzeń i utrzymania terenów zielonych, które pełnią funkcje przyrodnicze i klimatyczne. Równolegle realizowane będą działania edukacyjne oraz inicjatywy zwiększające świadomość ekologiczną mieszkańców. Realizacja celu przyczyni się do ograniczenia skutków

ekstremalnych zjawisk pogodowych, poprawy jakości środowiska oraz zwiększenia komfortu życia mieszkańców.

Realizacja działań w ramach czwartego celu strategicznego przyczyni się do poprawy stanu środowiska naturalnego oraz zwiększenia odporności Miasta i Gminy Sanniki na zmiany klimatu. Podejmowane inwestycje i działania edukacyjne pozwolą na racjonalne gospodarowanie zasobami, ograniczenie presji na środowisko oraz rozwój rozwiązań proekologicznych. Efektem realizacji celu będzie wzrost jakości środowiska, poprawa bezpieczeństwa ekologicznego oraz zwiększenie atrakcyjności Miasta i Gminy Sanniki jako miejsca przyjaznego do życia.

Tabela 10. Cel strategiczny 4. Zachowane walory środowiska naturalnego oraz wysoka odporność Miasta i Gminy Sanniki na zmiany klimatu

Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty działania	Wskaźnik osiągnięcia działania	Źródło finansowania	Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie działania	Horyzont czasowy wdrażania działania
Cel operacyjny 4.1. Wykorzystanie OZE oraz poprawa efektywności energetycznej					
Rozwój odnawialnych źródeł energii	<ul style="list-style-type: none"> — większe wykorzystanie odnawialnych źródeł energii; — rozwinięte lokalne instalacje OZE; — poprawione bezpieczeństwo energetyczne Miasta i Gminy Sanniki; — mniejsza emisja zanieczyszczeń; — utworzono spółdzielnię energetyczną; — wykorzystano alternatywne źródła energii w Pałacu w Sannikach – magazyn energii wraz z niezbędnymi instalacjami i infrastrukturą. 	<ul style="list-style-type: none"> — liczba zrealizowanych instalacji OZE; — liczba obiektów wyposażonych w OZE; — liczba inwestycji w OZE; — liczba utworzonych spółdzielni energetycznych; — liczba magazynów energii OZE. 	Środki własne i środki zewnętrzne	Miasto i Gmina Sanniki	2026-2035
Poprawa efektywności energetycznej budynków	<ul style="list-style-type: none"> — poprawiona efektywność energetyczna budynków; — zmniejszone zużycie energii; — poprawiony komfort użytkowania budynków; — ograniczona emisja zanieczyszczeń; — obniżone koszty eksploatacji obiektów; — lepsza efektywność energetyczna budynków publicznych na terenie Miasta i Gminy Sanniki: Szkoła Podstawowa im. Fryderyka Chopina w Sannikach; Urząd Miasta i Gminy Sanniki; Przedszkole Samorządowe w Sannikach, Ośrodek Zdrowia w Sannikach. 	<ul style="list-style-type: none"> — liczba budynków poddanych termomodernizacji; — liczba przeprowadzonych inwestycji; — liczba przeprowadzonych audytów energetycznych. 	Środki własne i środki zewnętrzne	Miasto i Gmina Sanniki	2026-2035

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Sanniki na lata 2026-2035

Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty działania	Wskaźnik osiągnięcia działania	Źródło finansowania	Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie działania	Horyzont czasowy wdrażania działania
Cel operacyjny 4.2. Sprawny i efektywny system gospodarowania odpadami					
Rozwój systemu gospodarki odpadami	<ul style="list-style-type: none"> — lepsze funkcjonowanie systemu gospodarki odpadami; — większy poziom selektywnej zbiórki odpadów; — większy poziom recyklingu; — ograniczono ilość odpadów kierowanych do składowania; — poprawiono efektywność zagospodarowania odpadów; — wybudowany Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Sannikach; — większa efektywność gospodarowania odpadami zielonymi, poprzez urządzenie kompostownika i wykorzystanie odpadów zielonych w miejscu ich wytwarzania. 	<ul style="list-style-type: none"> — masa odpadów zebranych selektywnie; — poziom recyklingu; — masa odpadów kierowanych do składowania; — liczba wybudowanych Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych; — liczba kompostowników. 	Środki własne i środki zewnętrzne	Miasto i Gmina Sanniki	2026-2035
Cel operacyjny 4.3. Adaptacja do zmian klimatu i ochrona środowiska					
Rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury	<ul style="list-style-type: none"> — większa retencja wód opadowych; — lepsze gospodarowanie wodami opadowymi; — ograniczono skutki suszy; — zwiększono zdolność adaptacyjną Miasta i Gminy Sanniki do zmian klimatu; — zmniejszone ryzyko podtopień i powodzi; — większa odporność infrastruktury na intensywne opady i zjawiska ekstremalne; — wdrożone działania na rzecz ochrony jakości wód powierzchniowych i podziemnych; — stworzono elementy „błękitno-zielonej infrastruktury”; 	<ul style="list-style-type: none"> — liczba udrożnionych rowów i potoków; — liczba rozbudowanych systemów odprowadzania wód; — liczba zrealizowanych działań na rzecz ochrony jakości wód powierzchniowych i podziemnych; — liczba elementów „błękitno-zielonej” infrastruktury; — liczba przeprowadzonych działań edukacyjnych; — powierzchnia nowych terenów zieleni; — liczba nowych nasadzeń drzew i krzewów; — liczba zrealizowanych inwestycji w zieleń. 	Środki własne i środki zewnętrzne	Miasto i Gmina Sanniki	2026-2035

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Sanniki na lata 2026-2035

Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty działania	Wskaźnik osiągnięcia działania	Źródło finansowania	Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie działania	Horyzont czasowy wdrażania działania
	<ul style="list-style-type: none"> — adaptacja do zmian klimatu poprzez zielono-niebieską infrastrukturę i działania edukacyjne w Szkole Podstawowej im. Fryderyka Chopina w Sannikach; — większa powierzchnia terenów zieleni; — nowe nasadzenia drzew i krzewów m.in. w Parku; — odnowiona aleja w kierunku Mocarzewa. 				
Szkolenia i działania edukacyjne dotyczące ochrony wód i dobrych praktyk rolniczych	<ul style="list-style-type: none"> — zwiększona świadomość użytkowników gruntów rolnych w zakresie gospodarki nawozowej; — wdrożone zasady dobrej praktyki rolnej w gospodarstwach; — ograniczony spływ biogenów do wód powierzchniowych; — rozwinięta współpraca z PGW WP w zakresie edukacji; — wyższa jakość JCWP i JCWPd; — lepsza jakość gleb i wód. 	<ul style="list-style-type: none"> — liczba przeprowadzonych szkoleń dla rolników; — liczba uczestników szkoleń; — liczba gospodarstw stosujących zasady dobrej praktyki rolniczej; — liczba kampanii edukacyjnych we współpracy z PGW WP. 	Środki własne i środki zewnętrzne	Miasto i Gmina Sanniki	2026-2035
Edukacja ekologiczna i klimatyczna mieszkańców	<ul style="list-style-type: none"> — większa świadomość mieszkańców w zakresie ochrony środowiska i klimatu; — cykliczne kampanie i warsztaty ekologiczne; — realizacja projektów związanych ze zmianami klimatu w szkołach; — promowanie ograniczania plastiku i gospodarki obiegu zamkniętego; — większe zaangażowanie mieszkańców w działania proekologiczne; — promocja pomników przyrody na terenie miasta i gminy Sanniki. 	<ul style="list-style-type: none"> — liczba kampanii edukacyjnych i wydarzeń ekologicznych; — liczba uczestników kampanii edukacyjnych i wydarzeń ekologicznych; — liczba szkół uczestniczących w projektach środowiskowych. 	Środki własne i środki zewnętrzne	Miasto i Gmina Sanniki	2026-2035

Źródło: Opracowanie własne

3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Miasta i Gminy Sanniki

3.1. Struktura sieci osadniczej wraz z rolą i hierarchią jednostek osadniczych

Gmina miejsko-wiejska Sanniki położona jest w województwie mazowieckim, w powiecie gostyńskim, w niewielkiej odległości od dużych aglomeracji miejskich, takich jak Płock (ok. 35,00 km) oraz Łódź (ok. 86,00 km). Gmina obejmuje obszar o powierzchni 9 457,00 ha, w tym: Miasto Sanniki o powierzchni 1 176,02 ha, obszar wiejski o powierzchni 8 280,98 ha.

Gmina podzielona jest na 19 sołectw: Aleksandrów, Barcik Nowy, Barcik Stary, Brzezia, Brzeziny, Czyżew, Działy, Krubin, Lasek, Lubików, Lwówek, Mocarzewo, Osmolin, Osmólsk, Sanniki, Sielce, Staropól, Szkarada, Wólka.

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Miasta i Gminy Sanniki opiera się na wykształconym, historycznie uwarunkowanym układzie osadniczym o charakterze rolniczo-wiejskim, z wyraźnie wyodrębnionym ośrodkiem miejskim. Zabudowa w poszczególnych miejscowościach koncentruje się wzdłuż dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych, tworząc układ o charakterze liniowym oraz częściowo rozproszonym. Struktura funkcjonalno-przestrzenna Miasta i Gminy Sanniki ma charakter hierarchiczny.

Funkcja mieszkaniowa na terenie miasta i gminy Sanniki koncentruje się przede wszystkim w obszarach zwartej zabudowy. Dominującą formą jest zabudowa jednorodzinna i zagrodowa. Obszary koncentracji i intensyfikacji zabudowy obejmują w szczególności Miasto Sanniki oraz większe miejscowości, takie jak Osmolin, Lwówek i Czyżew. Ich rozwój powinien następować poprzez uzupełnianie istniejącej zabudowy, stopniowe dogęszczanie terenów już uzbrojonych oraz porządkowanie struktury przestrzennej, przy zachowaniu zasad ładu przestrzennego i wysokiej jakości zamieszkania.

Ośrodkiem I stopnia jest Miasto Sanniki, które pełni funkcję głównego centrum administracyjnego, usługowego, mieszkaniowego i produkcyjnego. W jego obrębie koncentrują się podstawowe funkcje publiczne oraz działalność gospodarcza, a także infrastruktura społeczna i techniczna. Miasto Sanniki stanowi główny ośrodek obsługi mieszkańców oraz kluczowy węzeł powiązań komunikacyjnych.

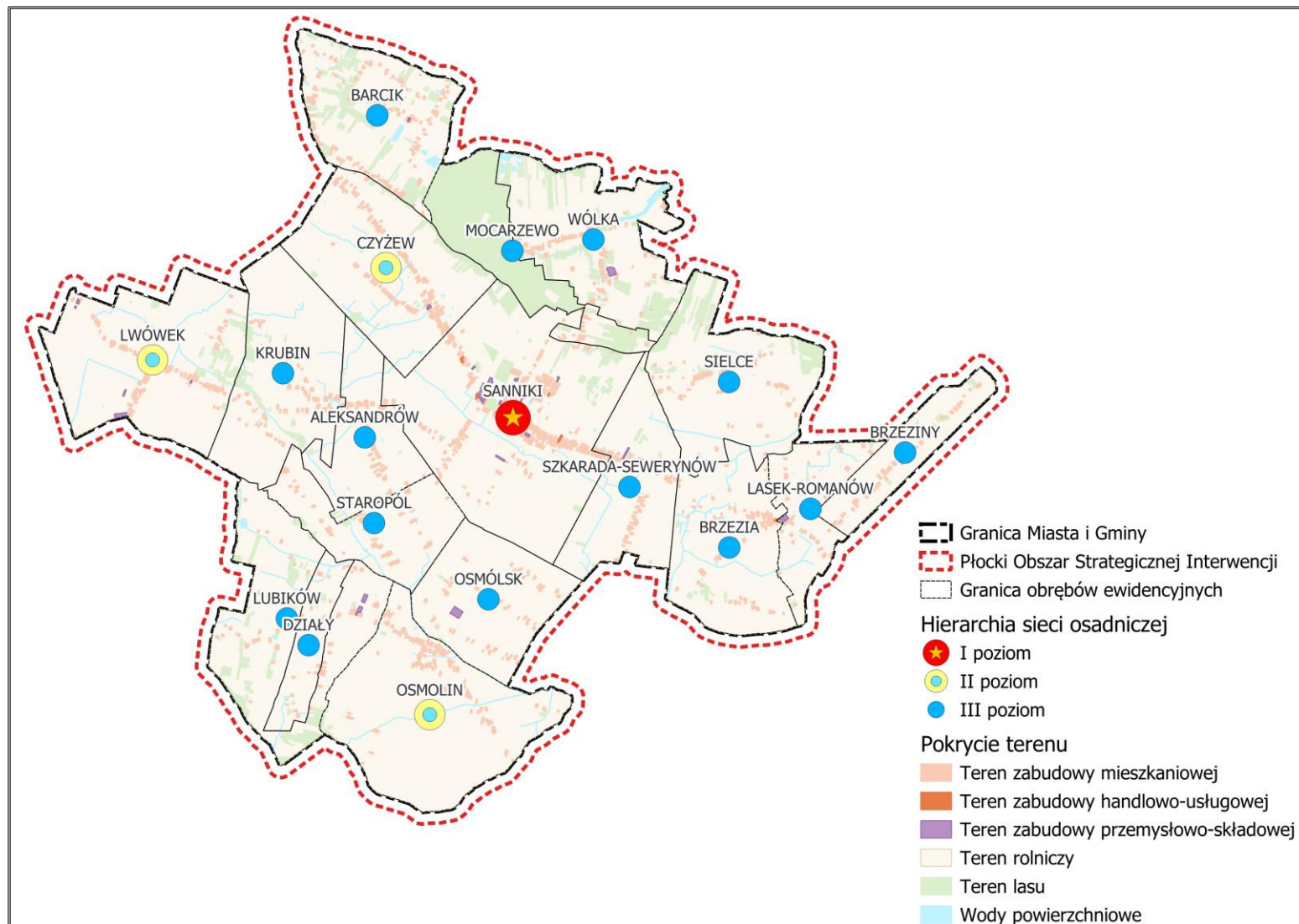
Ośrodki II stopnia stanowią miejscowości Osmolin, Lwówek oraz Czyżew, które pełnią funkcje uzupełniające wobec ośrodka centralnego. Dominującą funkcją w tych jednostkach jest zabudowa zagrodowa, przy jednoczesnym stopniowym rozwoju funkcji mieszkaniowej i usługowej. Miejscowości te pełnią rolę lokalnych centrów obsługi mieszkańców oraz stanowią ważne elementy struktury osadniczej Miasta i Gminy Sanniki, wzmacniając jej spójność przestrzenną.

Pozostałe miejscowości stanowią ośrodki III stopnia, o dominującej funkcji rolniczej i mieszkaniowej, z zabudową zagrodową koncentrującą się głównie wzdłuż układów komunikacyjnych. W ich obrębie występują jednak zróżnicowane funkcje uzupełniające wynikające z lokalnych uwarunkowań. W północnej części Gminy, w miejscowościach takich jak Stary Barcik, Nowy Barcik oraz Wólka Niska, rozwija się funkcja związana z eksploatacją kopalin, stanowiąca istotny element lokalnego potencjału gospodarczego. Jednocześnie w obrębach Barcik, Wólka i Moczarzewo uwidaczniają się tereny związane z rekreacją i wypoczynkiem. Funkcje te stanowią uzupełnienie dominującego rolniczego charakteru Miasta i Gminy Sanniki, w związku z czym mogą stanowić kierunek jej dalszej dywersyfikacji funkcjonalnej.

Miasto i Gmina Sanniki położone są w granicach Płockiego Obszaru Strategicznej Interwencji (OSI), wyznaczonego jako obszar wymagający ukierunkowanego wsparcia rozwojowego. OSI obejmuje jednostki, w których identyfikuje się potrzebę wzmocnienia dostępności do usług publicznych wyższego rzędu, poprawy warunków dla rozwoju społeczno-gospodarczego oraz pełniejszego wykorzystania lokalnych potencjałów. Przynależność do płockiego OSI wyznacza kierunki działań rozwojowych Miasta i Gminy Sanniki, koncentrujące się w szczególności na poprawie dostępności komunikacyjnej, rozwoju infrastruktury technicznej oraz wspieraniu wielofunkcyjnego rozwoju obszaru. Istotnym elementem jest także rozwój odnawialnych źródeł energii oraz działania na rzecz podnoszenia jakości życia mieszkańców.

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Sanniki na lata 2026-2035 opiera się na założeniu zrównoważonego i spójnego rozwoju całego obszaru. Kluczową rolę w tym układzie pełni Miasto Sanniki, będące głównym ośrodkiem administracyjno-usługowym, miejscem koncentracji życia społecznego i gospodarczego oraz podstawowym obszarem rozwoju funkcji mieszkaniowej. Pozostałe miejscowości rozwijają się w sposób uzupełniający względem ośrodka miejskiego, zgodnie ze swoimi lokalnymi uwarunkowaniami i potencjałami. Pełnią one przede wszystkim funkcje rolnicze, gospodarcze i usługowe, z towarzyszącą funkcją mieszkaniową. Tak ukształtowany model rozwoju sprzyja wzmocnieniu spójności przestrzennej Miasta i Gminy Sanniki, efektywnemu wykorzystaniu jej zasobów oraz poprawie jakości życia mieszkańców, przy jednoczesnym zachowaniu rolniczego charakteru obszaru.

Rysunek 1. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Miasta i Gminy Sanniki – struktura sieci osadniczej

Źródło: Opracowanie własne

3.2. System powiązań przyrodniczych

Według podziału fizycznogeograficznego Polski, obszar miasta i gminy Sanniki położony jest w obrębie 2 mezoregionów: Równina Kutnowska i Kotlina Warszawska.

Jednym z istotnych atutów Miasta i Gminy Sanniki są jej walory przyrodnicze i krajobrazowe, które kształtują charakter przestrzenny obszaru oraz stanowią ważny potencjał rozwojowy. Miasto i Gmina Sanniki posiadają typowo rolniczy krajobraz, uzupełniony dolinami cieków wodnych, terenami zielonymi oraz lokalnymi kompleksami leśnymi. Szczególne znaczenie ma dolina rzeki Nidy wraz z systemem dolin bocznych, rowów melioracyjnych i użytków zielonych, która wpływa na warunki środowiskowe, w tym retencję wód oraz przewietrzanie obszaru.

Na terenie miasta i gminy Sanniki występują formy ochrony przyrody, w tym Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Przysowy”, stanowiący element ponadregionalnego systemu ekologicznego. Obejmuje on tereny o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych, w szczególności doliny cieków, użytki zielone oraz rozproszone kompleksy leśne, pełniące istotne funkcje środowiskowe. Uzupełnieniem systemu ochrony przyrody na terenie miasta i gminy Sanniki są pomniki przyrody, które stanowią cenny element lokalnego dziedzictwa przyrodniczego i podkreślają walory krajobrazowe obszaru. Ważnym elementem struktury przyrodniczo-kulturowej jest również park pałacowy w Sannikach, który pełni funkcje przyrodnicze, rekreacyjne oraz reprezentacyjne.

Walory przyrodnicze i krajobrazowe Miasta i Gminy Sanniki stanowią istotny czynnik kształtujący kierunki rozwoju, wymagający prowadzenia polityki przestrzennej i inwestycyjnej z poszanowaniem środowiska naturalnego. Kluczowe znaczenie ma ochrona zasobów przyrodniczych, racjonalne gospodarowanie przestrzenią oraz zachowanie funkcji ekologicznych obszaru. Jednocześnie zasoby te tworzą potencjał dla rozwoju funkcji rekreacyjnych i wypoczynkowych, sprzyjających podnoszeniu jakości życia mieszkańców oraz zwiększeniu atrakcyjności Miasta i Gminy Sanniki.

Miasto i Gmina Sanniki pod względem hydrograficznym należy do regionu wodnego Środkowej Wisły oraz obszaru dorzecza Wisły.

Tabela 11. Charakterystyka zlewni jednolitych części wód powierzchniowych, w obrębie których znajduje się Miasto i Gmina Sanniki

Kod JCWP	Nazwa	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan wód (ogólny)
RW2000102724499	Przysowa	zły stan ekologiczny (2024)	stan chemiczny poniżej dobrego (2024)	zły stan wód (2024)
RW20001527349	Kanał Troszyński	zły potencjał ekologiczny (2024)	stan chemiczny dobry (2024)	zły stan wód (2024)

Kod JCWP	Nazwa	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan wód (ogólny)
RW200010272469	Nida	umiarkowany stan ekologiczny (2024)	stan chemiczny poniżej dobrego (2024)	zły stan wód (2024)
RW200010273129	Jeżówka	umiarkowany stan ekologiczny (2024)	stan chemiczny poniżej dobrego (2024)	zły stan wód (2024)

Źródło: GIOŚ, Monitoring wód powierzchniowych

Wyniki oceny jakości jednolitych części wód powierzchniowych na terenie miasta i gminy Sanniki wskazują na utrzymujące się problemy środowiskowe. W przypadku rzeki Przysowy stwierdzono zły stan ekologiczny oraz chemiczny poniżej dobrego, co skutkuje ogólną oceną złego stanu wód. Kanał Troszyński charakteryzuje się złym potencjałem ekologicznym, mimo dobrego stanu chemicznego, natomiast rzeka Nida i Jeżówka osiągają umiarkowany stan ekologiczny, jednak ich stan chemiczny pozostaje poniżej dobrego, co również przekłada się na negatywną ocenę końcową. Wskazuje to na długotrwałą presję antropogeniczną, związaną m.in. z działalnością rolniczą, przekształceniami hydromorfologicznymi oraz źródłami zanieczyszczeń. Poprawa stanu wód wymaga ograniczenia presji zanieczyszczeń, poprawy warunków hydromorfologicznych oraz wdrażania działań sprzyjających renaturyzacji ekosystemów wodnych, co ma istotne znaczenie dla środowiska oraz jakości życia mieszkańców.

W II aktualizacji Planu gospodarowania wodami (IIaPGW) wskazano działania ukierunkowane na poprawę stanu wód, w tym również przedsięwzięcia odnoszące się do poziomu lokalnego. W odniesieniu do Miasta i Gminy Sanniki obejmują one m.in. aktualizację programu ochrony środowiska w zakresie zwiększenia efektywności działań ograniczających dopływ zanieczyszczeń do jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP). Istotnym elementem jest także realizacja działań wynikających z planów ochrony oraz planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych, w szczególności tych, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód ma kluczowe znaczenie dla zachowania siedlisk i gatunków, w tym obszarów Natura 2000. Realizacja wskazanych działań pozostaje w kompetencjach organów sprawujących nadzór nad obszarami chronionymi, realizujących je we współpracy z właścicielami, dzierżawcami lub zarządcami terenów.

Według podziału Polski na 174 JCWPd, teren miasta i gminy Sanniki leży na obszarze 2 jednolitych części wód podziemnych – JCWPd nr 47 (GW200047) oraz JCWPd nr 63 (GW200063).

Miasto i Gmina Sanniki, zgodnie z wymaganiami Ramowej Dyrektywy Wodnej oraz w oparciu o wytyczne Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, realizuje swoje działania w obszarze gospodarki wodnej z uwzględnieniem dokumentów planistycznych szczebla

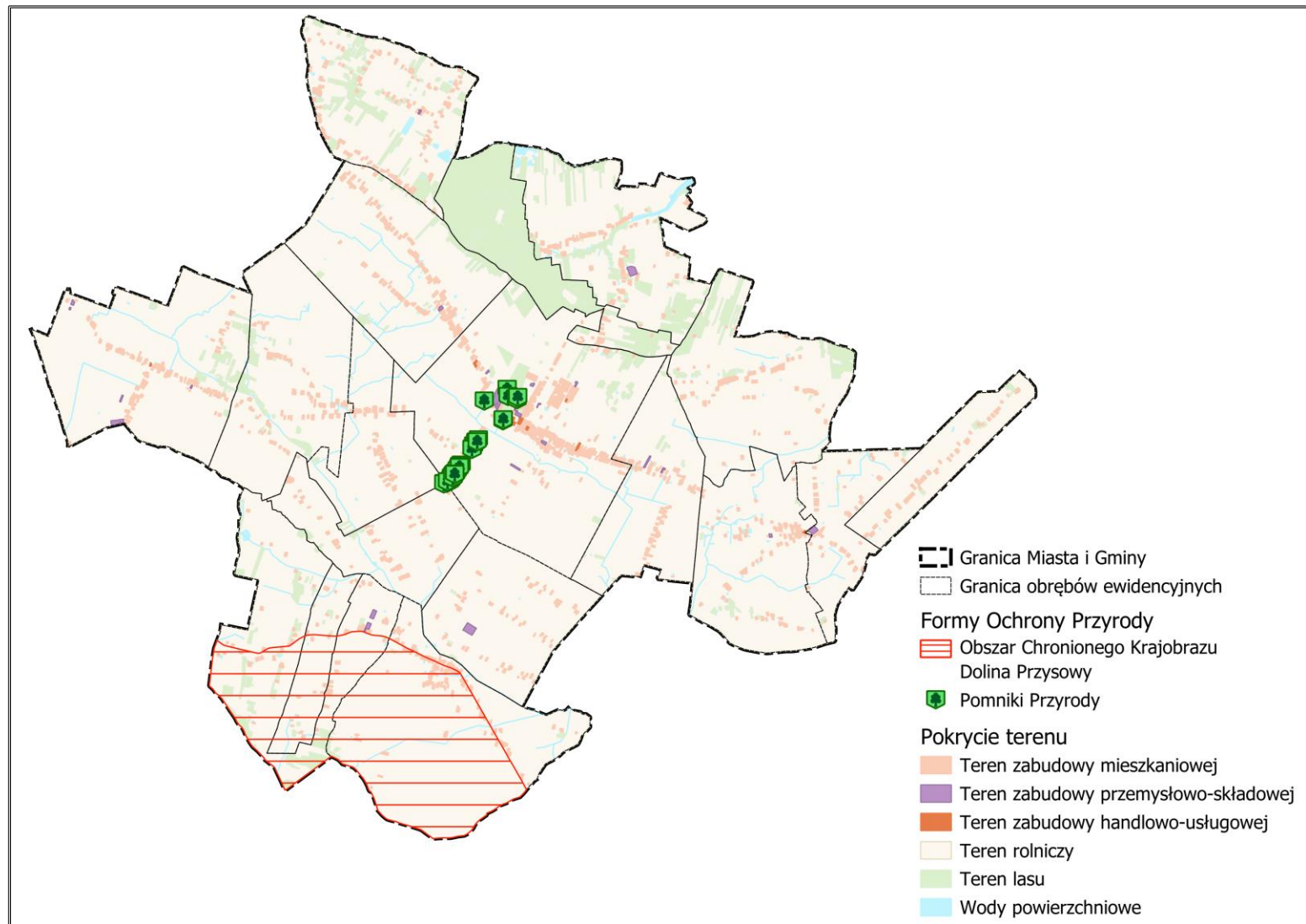
krajowego i regionalnego. Kluczowym dokumentem jest Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, który określa cele środowiskowe dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych oraz wskazuje działania służące poprawie ich stanu ekologicznego i chemicznego.

Równocześnie w polityce rozwoju należy uwzględniać ustalenia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym na obszarze dorzecza Wisły, który identyfikuje obszary narażone na ryzyko powodzi oraz wskazuje działania minimalizujące potencjalne straty. W szczególności zasadne jest utrzymanie drożności koryt rzek i rowów melioracyjnych oraz podejmowanie działań zwiększających retencję naturalną. Takie podejście sprzyja ograniczaniu ryzyka wystąpienia szkód powodziowych oraz zapewnieniu bezpieczeństwa mieszkańców, przy jednoczesnym zachowaniu równowagi między użytkowaniem przestrzeni a ochroną środowiska wodnego.

W perspektywie zmian klimatycznych i obserwowanych okresów suszy coraz większe znaczenie dla Miasta i Gminy Sanniki ma również Plan przeciwdziałania skutkom suszy, który wskazuje działania adaptacyjne w gospodarce wodnej, m.in. poprzez retencję, racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi, ograniczanie strat wody oraz rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury.

Miasto i Gmina Sanniki charakteryzuje się znaczącym potencjałem środowiskowym, wynikającym z dominującego rolniczego charakteru obszaru, obecności dolin cieków wodnych oraz form ochrony przyrody. Walory krajobrazowe i przyrodnicze stanowią istotny zasób rozwojowy oraz mogą stanowić podstawę rozwoju funkcji rekreacyjnych i wypoczynkowych. Jednocześnie analiza stanu JCWP wskazuje na występowanie problemów środowiskowych. Uwarunkowania te wskazują na konieczność prowadzenia polityki rozwoju opartej na zasadach zrównoważonego gospodarowania zasobami przyrodniczymi. Szczególne znaczenie mają działania na rzecz poprawy jakości wód powierzchniowych, rozwoju i modernizacji infrastruktury wodno-ściekowej oraz ochrony cieków wodnych i terenów przyległych. Równolegle zasadne jest uwzględnianie kierunków działań wynikających z dokumentów planistycznych w zakresie gospodarowania wodami oraz zarządzania ryzykiem powodziowym, obejmujących zwiększanie retencji, utrzymanie drożności systemów wodnych oraz ograniczanie presji na środowisko wodne. Istotne znaczenie ma również wzmacnianie odporności Miasta i Gminy Sanniki na skutki zmian klimatu. Takie podejście pozwoli na zachowanie walorów środowiskowych Miasta i Gminy Sanniki, przy jednoczesnym zapewnieniu bezpieczeństwa mieszkańców oraz tworzeniu warunków do rozwoju funkcji uzupełniających, w tym rekreacyjnych i gospodarczych.

Rysunek 2. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Miasta i Gminy Sanniki – środowisko przyrodnicze

Źródło: Opracowanie własne

3.3. Główne korytarze i elementy sieci transportowych, w tym pieszych i rowerowych

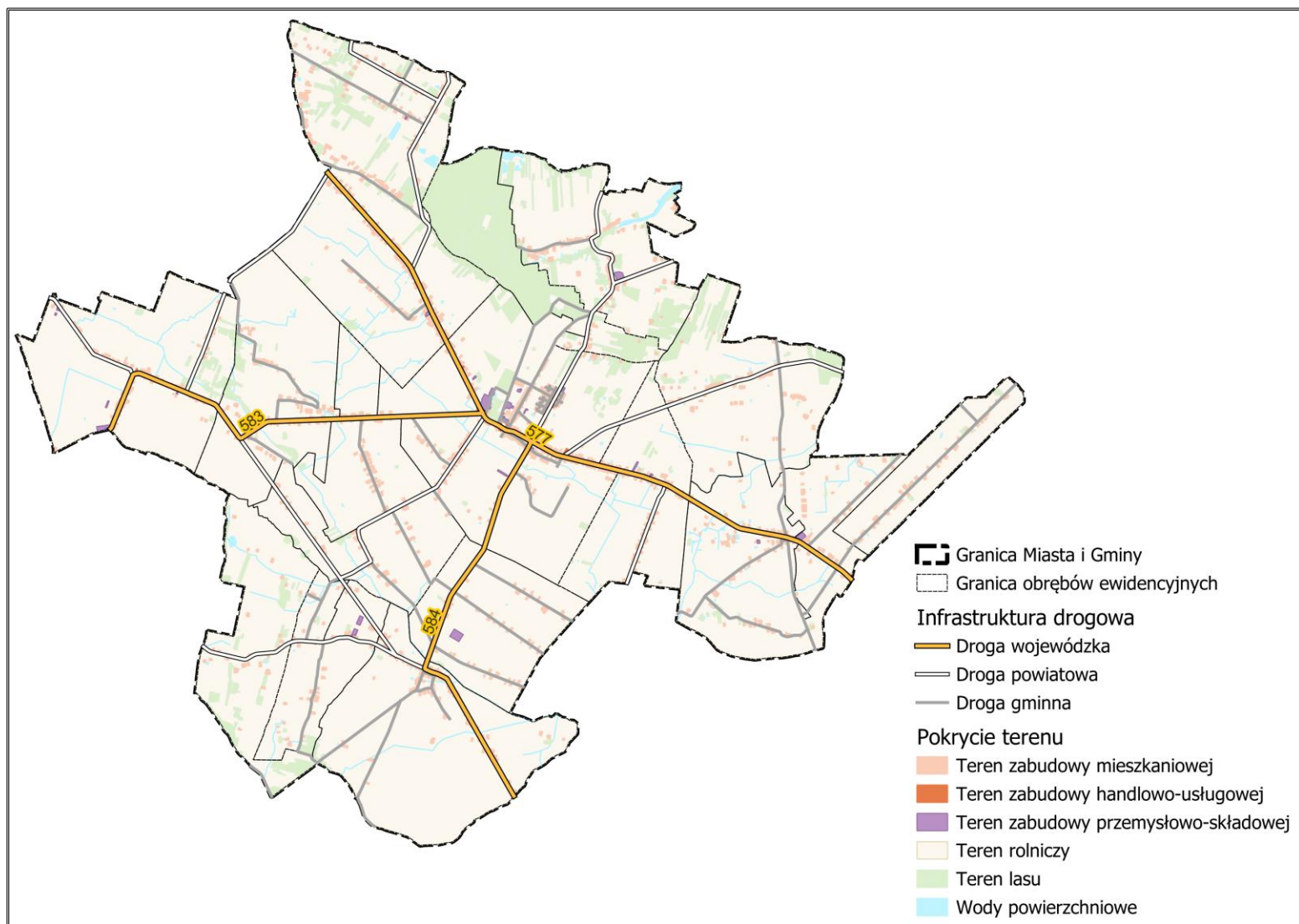
Układ transportowy Miasta i Gminy Sanniki oparty jest na sieci dróg wojewódzkich nr 577, 583 i 584 oraz uzupełniającej sieci dróg powiatowych i gminnych. Zapewnia on powiązania pomiędzy miejscowościami Gminy oraz połączenia z sąsiednimi gminami i ośrodkami miejskimi. Na terenie miasta i gminy Sanniki nie funkcjonuje infrastruktura kolejowa ani lotnicza, co powoduje, że dostępność transportowa opiera się przede wszystkim na transporcie drogowym.

Jednak stan techniczny części infrastruktury drogowej wskazuje na potrzebę jej dalszej modernizacji oraz dostosowania do rosnących potrzeb transportowych. Dotyczy to w szczególności jakości nawierzchni, parametrów technicznych dróg oraz infrastruktury towarzyszącej, w tym elementów wpływających na bezpieczeństwo ruchu. W odpowiedzi na zidentyfikowane potrzeby w Strategii Rozwoju przewidziano działania ukierunkowane na rozbudowę i modernizację układu drogowego, które przyczynią się do poprawy dostępności komunikacyjnej, zwiększenia bezpieczeństwa ruchu oraz stworzenia lepszych warunków dla rozwoju społeczno-gospodarczego Miasta i Gminy Sanniki.

Istotnym elementem systemu transportowego jest infrastruktura rowerowa. Przez teren miasta i gminy Sanniki przebiegają szlaki rowerowe o znaczeniu ponadlokalnym, w tym międzynarodowy szlak EuroVelo 2 oraz regionalny szlak Velo Mazovia nr 20, które stanowią ważny element oferty turystycznej i sprzyjają rozwojowi turystyki aktywnej. Jednocześnie długość wydzielonych ścieżek rowerowych jest ograniczona, co wskazuje na potrzebę dalszego rozwoju spójnej i bezpiecznej infrastruktury rowerowej. W kontekście rosnącego znaczenia turystyki aktywnej oraz potencjału krajobrazowego Miasta i Gminy Sanniki za istotne uznaje się rozwijanie ciągów pieszo-rowerowych oraz infrastruktury towarzyszącej. Działania te mają na celu stworzenie zintegrowanego systemu, który będzie sprzyjał zarówno codziennej mobilności mieszkańców, jak i rozwojowi funkcji rekreacyjnych i turystycznych.

Dostępność transportowa Miasta i Gminy Sanniki opiera się przede wszystkim na transporcie drogowym, co stanowi podstawę funkcjonowania systemu komunikacyjnego, przy jednoczesnych ograniczeniach w zakresie dywersyfikacji środków transportu. W związku z tym istotne znaczenie ma dalsze wzmacnianie dostępności komunikacyjnej oraz rozwój infrastruktury transportowej. W Strategii Rozwoju uwzględniono działania ukierunkowane na poprawę dostępności transportowej, rozwój infrastruktury drogowej i rowerowej oraz zwiększenie bezpieczeństwa użytkowników. Podejmowane kierunki działań wpisują się w założenia zrównoważonej mobilności, sprzyjając poprawie jakości życia mieszkańców oraz ograniczaniu negatywnego oddziaływania transportu na środowisko.

Rysunek 3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Miasta i Gminy Sanniki – infrastruktura komunikacyjna

Źródło: Opracowanie własne

3.4. Główne elementy infrastruktury technicznej i społecznej

Infrastruktura techniczna

Infrastruktura techniczna Miasta i Gminy Sanniki stanowi istotny element warunkujący jakość życia mieszkańców oraz rozwój społeczno-gospodarczy obszaru. Jej poziom rozwoju wpływa bezpośrednio na atrakcyjność osiedleńczą, możliwości inwestycyjne oraz standard funkcjonowania mieszkańców.

Miasto i Gmina Sanniki posiada rozwinięty system zaopatrzenia w wodę, obejmujący zdecydowaną większość zabudowy. Funkcjonujące ujęcia wody oraz infrastruktura wodociągowa zapewniają dostęp do wody przeznaczonej do spożycia, jednak lokalnie występują problemy związane z jakością oraz ciągłością dostaw wody. Wskazuje to na potrzebę dalszych działań modernizacyjnych i inwestycyjnych. Gospodarka ściekowa realizowana jest poprzez sieć kanalizacyjną oraz indywidualne rozwiązania, takie jak zbiorniki bezodpływowe i przydomowe oczyszczalnie ścieków. Stopień skanalizowania obszaru pozostaje niższy niż poziom zwodociągowania, co wskazuje na konieczność dalszej rozbudowy infrastruktury kanalizacyjnej. W związku z powyższym istotne znaczenie ma kontynuacja działań ukierunkowanych na rozwój i modernizację systemów wodno-kanalizacyjnych, poprawę jakości dostarczanej wody oraz zwiększenie efektywności gospodarowania zasobami wodnymi. Podejmowane działania przyczynią się do poprawy warunków sanitarnych oraz ochrony środowiska wodnego.

W zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną mieszkańcy Miasta i Gminy Sanniki korzystają z sieci elektroenergetycznej średniego i niskiego napięcia, która zapewnia dostęp do energii na terenie miasta i gminy Sanniki. System ten stanowi podstawę funkcjonowania gospodarstw domowych, usług oraz działalności gospodarczej.

Istotnym elementem infrastruktury technicznej Miasta i Gminy Sanniki są ponadlokalne sieci przesyłowe o znaczeniu regionalnym i krajowym. Przez obszar miasta i gminy Sanniki przebiegają linie elektroenergetyczne najwyższych napięć NN 220 kV relacji Mory-Podolszyce oraz Sochaczew-Konin, a także linie wysokiego napięcia WN 110 kV relacji Szkarada-Sochaczew oraz Szkarada-Gąbin. Obecność tej infrastruktury stanowi ważny element systemu energetycznego, zapewniający przesył energii na poziomie ponadlokalnym, a jednocześnie wpływa na sposób zagospodarowania przestrzeni, w tym konieczność uwzględniania stref ochronnych i ograniczeń w zabudowie.

Dodatkowo przez teren miasta i gminy Sanniki przebiega rurociąg produktów naftowych DN 400 PERN relacji Płock-Koluszki, będący elementem infrastruktury przesyłowej o znaczeniu strategicznym. Jego obecność wymaga zachowania odpowiednich zasad zagospodarowania przestrzennego oraz uwzględnienia wymogów bezpieczeństwa i ochrony środowiska.

Na terenie miasta i gminy Sanniki nie funkcjonuje centralny system ciepłowniczy. Zaopatrzenie w ciepło odbywa się w oparciu o indywidualne źródła ogrzewania, w których dominują paliwa stałe. Uwarunkowania te wskazują na konieczność stopniowej transformacji systemów grzewczych w kierunku rozwiązań bardziej efektywnych energetycznie i przyjaznych środowisku. Kluczowe znaczenie mają działania związane z poprawą efektywności energetycznej budynków oraz rozwojem odnawialnych źródeł energii, co przyczyni się do ograniczenia emisji zanieczyszczeń i poprawy jakości powietrza.

Na obszarze miasta i gminy Sanniki nie funkcjonuje sieć gazowa, a zapotrzebowanie na gaz pokrywane jest głównie z wykorzystaniem indywidualnych zbiorników i butli gazowych.

Mieszkańcy Miasta i Gminy Sanniki posiadają dostęp do infrastruktury telekomunikacyjnej, w tym usług szerokopasmowych. Infrastruktura ta stanowi istotny element funkcjonowania Miasta i Gminy Sanniki, umożliwiając dostęp do usług cyfrowych, edukacji, pracy zdalnej oraz komunikacji. Rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej ma istotne znaczenie dla podnoszenia jakości życia mieszkańców oraz zwiększania atrakcyjności osiedleńczej i inwestycyjnej Miasta i Gminy Sanniki. W tym kontekście zasadne jest dalsze wzmacnianie dostępności nowoczesnych usług teleinformatycznych, w szczególności w zakresie rozwoju sieci szerokopasmowej.

Na terenie miasta i gminy Sanniki funkcjonuje system gospodarowania odpadami komunalnymi oparty na selektywnej zbiórce odpadów. System ten umożliwia odbiór podstawowych frakcji oraz odpadów problemowych, przyczyniając się do ograniczania negatywnego wpływu odpadów na środowisko. Jednocześnie istnieje potrzeba dalszego doskonalenia systemu, w szczególności w zakresie zwiększania poziomu selektywnej zbiórki oraz podnoszenia świadomości ekologicznej mieszkańców.

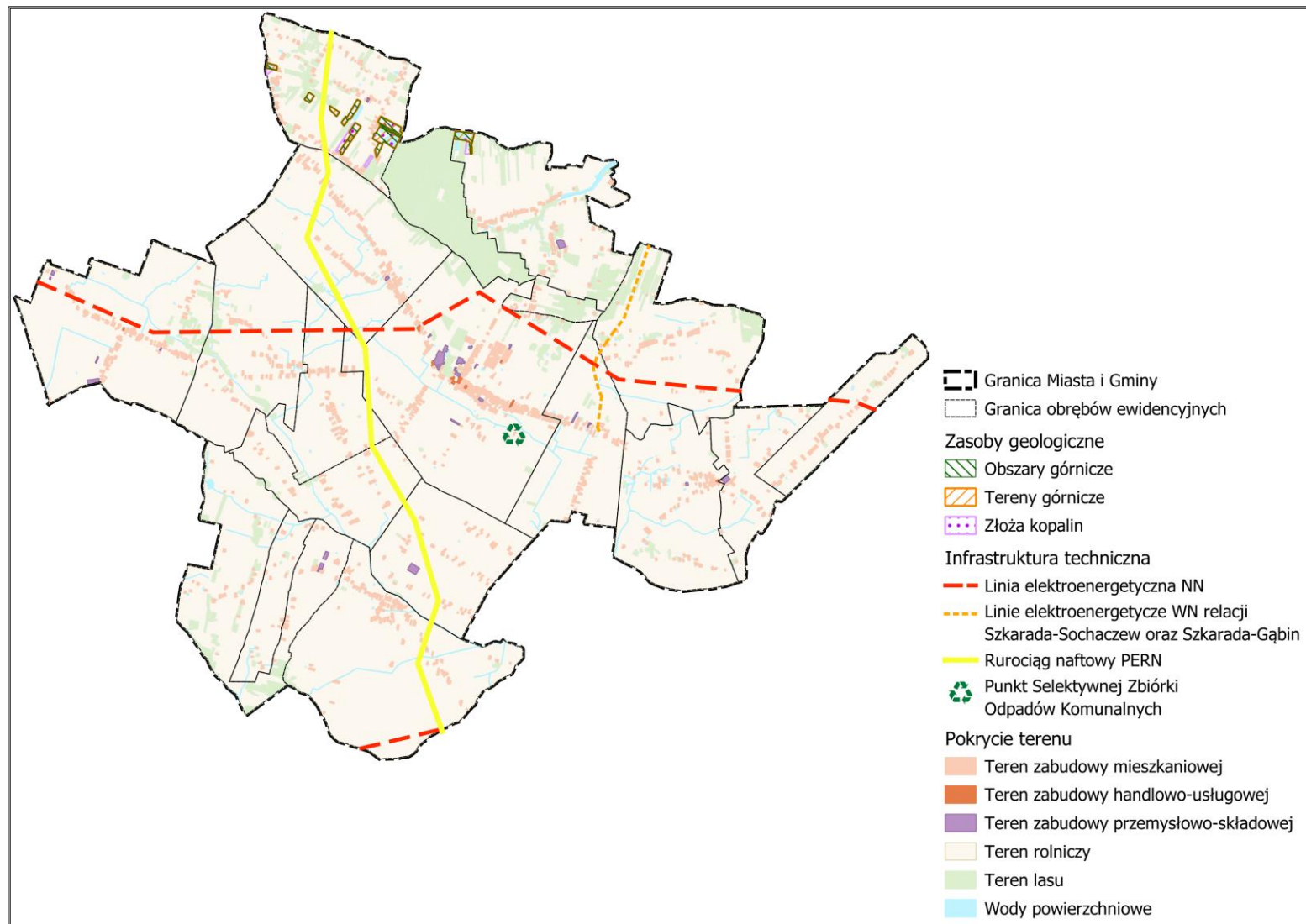
Infrastruktura techniczna Miasta i Gminy Sanniki, pomimo stosunkowo dobrego poziomu rozwoju, w wybranych obszarach wymaga dalszej rozbudowy oraz działań modernizacyjnych. Dotyczy to w szczególności gospodarki wodno-ściekowej. Konieczne jest podejmowanie działań ukierunkowanych na poprawę jakości i dostępności infrastruktury, zwiększenie jej niezawodności oraz dostosowanie do rosnących potrzeb mieszkańców i podmiotów gospodarczych. Istotne znaczenie ma również wdrażanie rozwiązań sprzyjających racjonalnemu gospodarowaniu odpadami oraz ograniczaniu presji na środowisko. Realizacja działań w tym zakresie przyczyni się do poprawy warunków życia mieszkańców, zwiększenia atrakcyjności inwestycyjnej Miasta i Gminy Sanniki oraz zapewnienia jej zrównoważonego i długofalowego rozwoju.

Geologia i zasoby geologiczne

Na obszarze miasta i gminy Sanniki zinwentaryzowano 19 złóż kopalin oraz 13 aktualnych obszarów górniczych. Występowanie surowców mineralnych związane jest z budową geologiczną terenu i obejmuje przede wszystkim złoża kruszywa naturalnego (piasków i żwirów) oraz surowców ilastych ceramiki budowlanej. Złoża te zlokalizowane są w obrębach Barcik oraz Wólka.

Obecność złóż i obszarów górniczych stanowi istotny element potencjału gospodarczego Miasta i Gminy Sanniki, jednocześnie determinując sposób zagospodarowania przestrzennego tych terenów. Planowanie rozwoju infrastruktury technicznej i społecznej w ich obrębie wymaga uwzględnienia uwarunkowań wynikających z przepisów prawa geologicznego i górniczego oraz konieczności zachowania zasad ochrony środowiska.

Rysunek 4. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Miasta i Gminy Sanniki – infrastruktura techniczna i zasoby geologiczne

Źródło: Opracowanie własne

Infrastruktura społeczna

Infrastruktura społeczna Miasta i Gminy Sanniki obejmuje instytucje i obiekty zapewniające mieszkańcom dostęp do podstawowych usług publicznych w zakresie edukacji, kultury, sportu i rekreacji, pomocy społecznej, ochrony zdrowia oraz bezpieczeństwa. Jej rozmieszczenie jest powiązane z układem osadniczym oraz koncentracją funkcji usługowych. Kluczową rolę pełni Miasto Sanniki jako lokalny ośrodek administracyjno-usługowy, natomiast w pozostałych miejscowościach funkcjonują obiekty o charakterze uzupełniającym, wspierające integrację społeczności lokalnych.

System oświaty opiera się na Szkole Podstawowej im. Fryderyka Chopina w Sannikach wraz z Filią w Osmolinie oraz Zespole Szkół i Placówek Specjalnych w Mocarzewie. Funkcje edukacyjne uzupełnia wychowanie przedszkolne realizowane w przedszkolu i żłobku samorządowym. Infrastruktura edukacyjna zapewnia dostęp do podstawowych usług, jednak istotne jest dalsze podnoszenie jakości kształcenia oraz rozwój oferty edukacyjnej dostosowanej do współczesnych potrzeb i wyzwań.

Istotnym elementem infrastruktury społecznej jest sektor kultury i aktywności społecznej. Tworzą go Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna oraz Europejskie Centrum Artystyczne im. Fryderyka Chopina – unikatowy w skali regionu ośrodek życia kulturalnego. Uzupełnieniem są świetlice wiejskie oraz działalność organizacji pozarządowych, w tym kół gospodyń wiejskich i jednostek OSP, które odgrywają istotną rolę w budowaniu kapitału społecznego, aktywizacji mieszkańców oraz wzmacnianiu tożsamości lokalnej.

Miasto i Gmina Sanniki dysponuje cennym dziedzictwem kulturowym i historycznym, stanowiącym istotny element tożsamości lokalnej oraz potencjał rozwojowy, w tym w zakresie turystyki. Kluczowym obiektem jest Zespół Pałacowo-Parkowy im. Fryderyka Chopina, pełniący funkcje kulturalne, edukacyjne i turystyczne oraz stanowiący ważny element rozpoznawalności Miasta i Gminy Sanniki. Istotne znaczenie mają również zabytkowe obiekty sakralne, w tym kościoły w Sannikach i Osmolinie wraz z towarzyszącymi miejscami pamięci. Uzupełnieniem zasobów dziedzictwa jest regionalna kultura ludowa obszaru gąbińsko-sannickiego. Potencjał ten stwarza warunki do rozwoju turystyki kulturowej, krajoznawczej oraz rekreacyjnej.

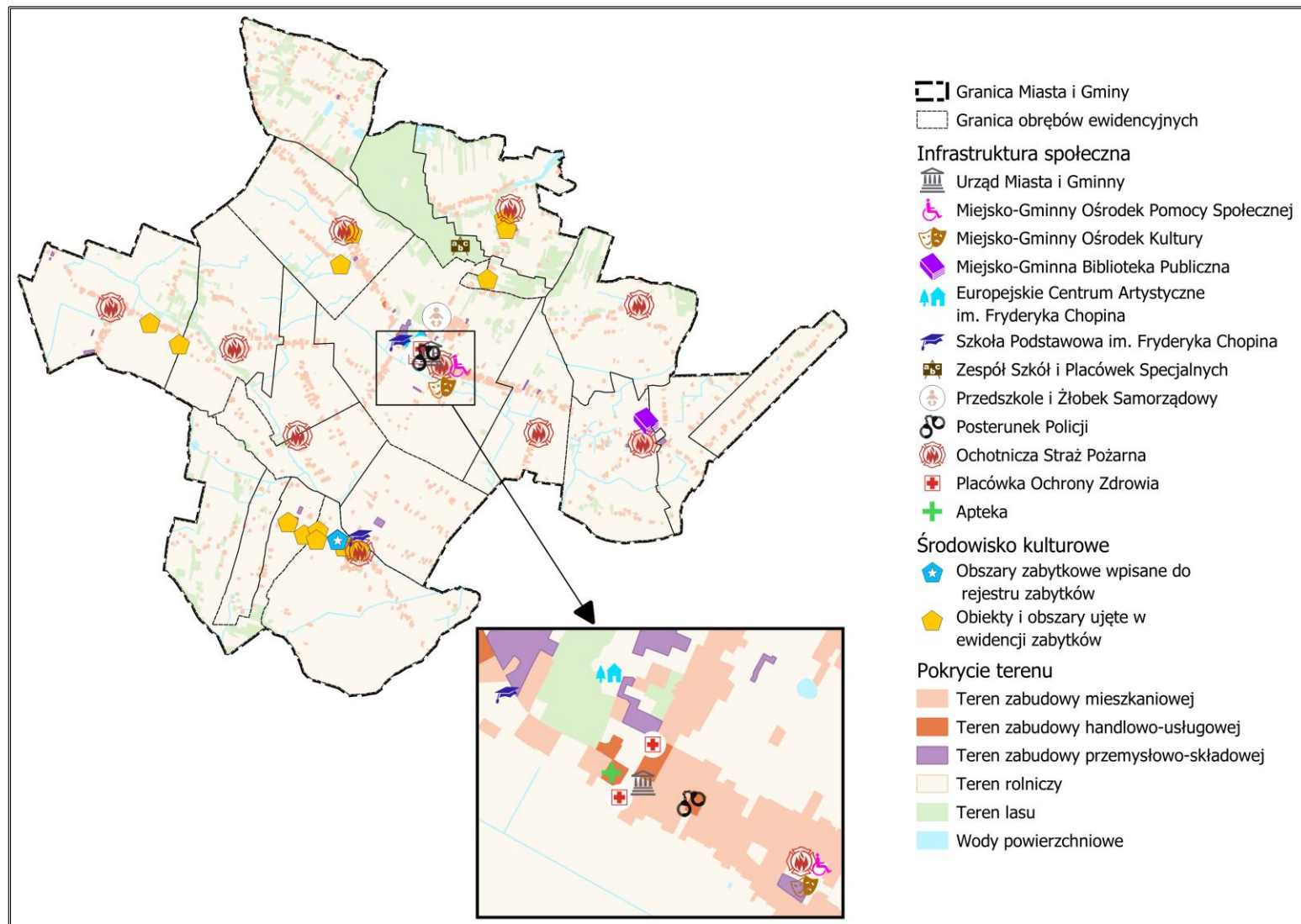
W zakresie wsparcia społecznego istotną rolę pełni Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, realizujący zadania z zakresu pomocy społecznej, pracy socjalnej oraz wsparcia rodzin. W kontekście zmian demograficznych, w tym starzenia się społeczeństwa, rośnie znaczenie rozwoju usług opiekuńczych oraz wsparcia dla osób starszych i niesamodzielnych.

System ochrony zdrowia na terenie miasta i gminy Sanniki opiera się na funkcjonowaniu placówek podstawowej opieki zdrowotnej oraz aptek, zapewniających mieszkańcom dostęp do podstawowych świadczeń medycznych. Dostęp do opieki specjalistycznej realizowany jest poza obszarem gminy, co wpływa na konieczność podejmowania działań wspierających dostępność usług zdrowotnych.

Bezpieczeństwo publiczne zapewnia posterunek policji w Sannikach oraz sieć jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych, stanowiących podstawę lokalnego systemu ratowniczo-gaśniczego oraz ważny element życia społecznego. Utrzymanie ich gotowości operacyjnej wymaga dalszego doposażenia oraz podnoszenia kwalifikacji.

Infrastruktura społeczna Miasta i Gminy Sanniki stanowi istotny element rozwoju kapitału ludzkiego i społecznego oraz wpływa na jakość życia mieszkańców i atrakcyjność osiedleńczą. Jednocześnie zidentyfikowane uwarunkowania wskazują na potrzebę dalszego wzmocnienia infrastruktury społecznej. Dotyczy to w szczególności podnoszenia jakości edukacji oraz rozwoju usług opiekuńczych. Istotne jest także zwiększanie dostępności oferty kulturalnej, rekreacyjnej i społecznej, zwłaszcza na obszarach wiejskich. Ważnym kierunkiem działań jest również pełniejsze wykorzystanie potencjału dziedzictwa kulturowego, w tym Zespołu Pałacowo-Parkowego im. Fryderyka Chopina, jako elementu rozwoju funkcji turystycznych. Kierunki działań przyjęte w Strategii Rozwoju zakładają rozwój i modernizację infrastruktury społecznej, zwiększanie dostępności i jakości usług publicznych, wspieranie aktywności społecznej i kulturalnej oraz rozwój usług odpowiadających na zmiany demograficzne. Szczególny nacisk położony jest na wzmocnienie kapitału społecznego, integrację mieszkańców oraz rozwój funkcji rekreacyjnych i turystycznych. Realizacja tych działań przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców, zwiększenia atrakcyjności Miasta i Gminy Sanniki oraz budowy spójnej, aktywnej i odpornej wspólnoty lokalnej.

Rysunek 5. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Miasta i Gminy Sanniki – infrastruktura społeczna i środowisko kulturowe

Źródło: Opracowanie własne

4. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Mieście i Gminie Sanniki

4.1. Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrona powietrza, przyrody i krajobrazu

Ochrona przyrody

- na obszarach objętych formami ochrony przyrody należy stosować wytyczne zawarte w dokumentach ustanawiających te formy ochrony oraz w planach ochrony lub zadaniach ochronnych, jeżeli zostały opracowane,
- na terenach leśnych, podejmowane działania muszą być zgodne z planami urządzenia lasu,
- w dolinach rzek należy zachować ciągłość ekologiczną i zapewnić możliwość migracji zwierząt, m.in. poprzez niezabudowywanie fragmentów dolin i ich zboczy oraz ich powiązanie z otaczającym środowiskiem,
- na terenach podmokłych należy zapewnić drożność korytarzy ekologicznych i migracyjnych, poprzez utrzymanie niezagospodarowanych, funkcjonalnie połączonych fragmentów,
- należy chronić dziko występujące gatunki roślin, zwierząt i grzybów oraz ich naturalne siedliska zgodnie z przepisami o ochronie przyrody,
- należy przeciwdziałać negatywnym skutkom urbanizacji, szczególnie na terenach cennych przyrodniczo i chronionych,
- wskazane jest podejmowanie współpracy z sąsiednimi gminami w zakresie ochrony przyrody, kształtowanie powiązań ekologicznych oraz zarządzania systemami obszarów chronionych,
- naturalne ciek i zbiorniki wodne będące częścią ciągów ekologicznych powinny być chronione, z dopuszczeniem ich wykorzystania na cele publiczne głównie rekreacyjne, jeśli jest to zasadne,
- zaleca się wdrażanie rozwiązań przestrzennych i technicznych zapobiegających fragmentyzacji siedlisk i utracie łączności ekologicznej,
- obszary podmokłe powinny być zachowane w stanie naturalnym ze względu na ich rolę w regulacji stosunków wodnych, klimatycznych i ekologicznych,
- wskazane jest dokumentowanie oraz waloryzowanie przyrodnicze terenów o istotnych funkcjach ekologicznych (np. w ramach opracowań ekofizjograficznych),
- należy wspierać zalesianie, tworzenie śródpolnych zadrzewień i zakrzewień oraz ekstensywne użytkowanie łąk i pastwisk,
- trzeba ograniczać rozpraszanie zabudowy na terenach otwartych przez odpowiednie planowanie przestrzenne chroniące grunty rolne i wartościowe ekosystemy,

- wskazane jest przywracanie naturalnych cech środowiska i odtwarzanie zdegradowanych ekosystemów – w tym leśnych, wodnych i łąkowych m.in. poprzez zwiększenie retencji wodnej w ekosystemach,
- powinno się zwiększać powierzchnię zalesień zwłaszcza:
 - na obszarach o niskiej lesistości, ale wysokim potencjale leśnym,
 - na gruntach rolnych o niskiej przydatności,
 - na terenach dotkniętych erozją,
 - na gruntach porolnych objętych sukcesją naturalną,
 - obszar gminy wymaga zwiększenia powierzchni leśnej do 18% (agroekologiczny wskaźnik lesistości optymalnej)
- elementy charakterystyczne dla krajobrazu wiejskiego, takie jak miedze, zadrzewienia, drogi polne i małe ciekі, powinny być chronione, szczególnie na terenach intensywnego rolnictwa,
- w celu przeciwdziałania suszy rolniczej należy zachować i odtwarzać śródpolne zadrzewienia, ciekі, oczka wodne i tereny podmokłe wraz z towarzyszącą roślinnością oraz historyczne systemy melioracyjne,
- ochrona bioróżnorodności biologicznej, terenów zieleni i krajobrazu powinna być wspierana poprzez odpowiednie zapisy w dokumentach planistycznych,
- należy ograniczyć lub eliminować obiekty mogące negatywnie wpływać na środowisko (poprzez zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego).

Ochrona wód

- należy poprawiać jakość wód powierzchniowych i podziemnych poprzez:
 - rozwój i modernizację infrastruktury środowiskowej,
 - eliminację nieszczelnych zbiorników ściekowych,
 - ograniczenie odpływu związków azotu ze źródeł rolniczych,
 - tworzenie stref buforowych i zbiorników wokół cieków,
 - przeciwdziałanie eutrofizacji oraz zwiększenie retencji wodnej,
 - racjonalne gospodarowanie wodą, np. zwiększenie retencji małej skali, optymalizacja zużycia wody w gospodarstwach i przemyśle,
- należy wspierać działania zwiększające retencję w dolinach rzecznych poprzez: budowę małych zbiorników, spiętrzenia, przebudowę rowów i kanałów,
- retencionowanie wód opadowych,
- planowanie przestrzenne wspierające prawidłowe odprowadzanie wód opadowych,

- należy zwiększać zdolność retencyjną zlewni na gruntach rolnych, leśnych, zadrzewionych oraz wodno-błotnych, bez pogarszania warunków przepływu na obszarach zagrożonych powodzią,
- należy zwiększać wykorzystywanie wód opadowych i roztopowych, co pozwala ograniczyć zużycie wody z tradycyjnych ujęć,
- należy chronić główne zbiorniki wód podziemnych i strefy ochronne ujęć wodnych,
- należy zachować i chronić naturalne elementy wodne, takie jak stawy i oczka wodne,
- należy chronić wody przed zanieczyszczeniami rolniczymi, m.in. przez stosowanie zasad Dobrej Praktyki Rolniczej w zakresie nawożenia i przechowywania kiszzonek w pobliżu cieków,
- należy przeciwdziałać skutkom suszy zgodnie z Planem przeciwdziałania skutkom suszy (rozporządzenie Ministra Infrastruktury z 15 lipca 2021 r.), przy czym należy:
 - w pierwszej kolejności stosować naturalne metody retencji,
 - sztuczną retencję traktować jako ostateczność,
 - nowe inwestycje w tym zakresie poprzedzić analizami zgodnymi z aktualnymi przepisami i realnymi potrzebami.

Zaplanowane działania należy realizować z uwzględnieniem zapisów planu zarządzania ryzykiem powodziowym i planu przeciwdziałania skutkom suszy. Zgodnie z przytoczonym planem, Miasto i Gmina Sanniki zostały zakwalifikowane jako obszar ekstremalnie zagrożony suszą rolniczą, umiarkowanie zagrożony suszą hydrologiczną oraz słabo zagrożony suszą hydrogeologiczną. W rezultacie łączne zagrożenie suszą Miasta i Gminy Sanniki zostało zaklasyfikowane jako silne.

Istotne jest uwzględnienie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły ustanowionego rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 listopada 2022 r. (Dz. U. 2023 poz. 300). Zgodnie z art. 4 ust. 1 RDW celem wód powierzchniowych jest:

- niepogarszanie się stanu wód powierzchniowych oraz ochrona i przywrócenie dobrego stanu JCW,
- osiągnięcie co najmniej dobrego stanu lub potencjału ekologicznego wód powierzchniowych,
- stopniowe eliminowanie, a w rezultacie zaprzestanie zrzutów do wód powierzchniowych substancji priorytetowych i niebezpiecznych, a także zapobieganie dopływowi zanieczyszczeń do wód podziemnych,
- odwrócenie każdej znaczącej i ciągłej tendencji wzrostu stężenia każdego zanieczyszczenia wynikającego z wpływu działalności człowieka w celu stopniowej redukcji zanieczyszczenia wód podziemnych,

- osiągnięcie zgodności ze wszystkimi normami i celami określonymi w ustawodawstwie wspólnotowym dla obszarów chronionych.

Natomiast zgodnie z art. 59 ust. Prawo wodne, celem środowiskowym dla jednolitych części wód podziemnych jest:

- zapobieganie lub ograniczanie wprowadzenia do nich zanieczyszczeń,
- zapobiegania pogorszeniu oraz poprawa ich stanu,
- ich ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Ochrona powietrza

- należy dążyć do rozbudowy centralnych systemów zaopatrzenia w ciepło, zmiany paliw na niskoemisyjne oraz rozwoju odnawialnych źródeł energii,
- należy dążyć do redukcji emisji zanieczyszczeń pochodzących z transportu drogowego, emisji ze źródeł komunalnych,
- należy dążyć do ograniczenia zanieczyszczenia powietrza oraz poprawy efektywności energetycznej i cieplnej poprzez:
 - modernizację istniejących kotłowni lokalnych,
 - wymianę źródeł ciepła na niskoemisyjne i nieemisyjne,
 - wykorzystanie odnawialnych źródeł energii,
 - działania termomodernizacyjne obiektów użyteczności publicznej.

Ochrona klimatu akustycznego

- należy dążyć do ograniczenia poziomu hałasu emitowanego przez środki transportu wzdłuż głównych dróg i linii kolejowych,
- należy dążyć do tworzenia alternatyw dla indywidualnego transportu samochodowego i jego ograniczenia,
- należy dążyć do zapewnienia wysokiej jakości dróg, poprzez prace remontowe, modernizację i ich przebudowę.

Ochrona złóż kopalin

- należy dążyć do racjonalnej gospodarki złożami kopalin, w szczególności przez kompleksowe i racjonalne wykorzystanie kopalin towarzyszących oraz technologii eksploatacji zapewniającej ograniczenie ujemnego wpływu na środowisko,
- należy dążyć do wspierania prac związanych z poszukiwaniem i rozpoznawaniem surowców energetycznych,
- należy dążyć do wyznaczania pasów ochronnych dla terenów sąsiednich, nieobjętych eksploatacją zgodnie z przepisami odrębnymi,

- sposób zagospodarowania terenu powinien być dostosowany do potrzeb prowadzonej działalności i nie powinien powodować zagrożenia bezpieczeństwa na terenach sąsiednich,
- zaleca się wykonywanie rekultywacji terenu po wyeksploatowaniu złóż w oparciu o ustalony kierunek i warunki przeprowadzenia rekultywacji,
- należy dążyć do ograniczenia degradacji litosfery, w tym warstwy glebowej, jak również niekorzystnych zmian w krajobrazie i gospodarce wodnej, związanych z powierzchniową eksploatacją surowców mineralnych m.in. poprzez rekultywację terenów poeksploatacyjnych.

Zapobieganie zagrożeniom naturalnym

- należy uwzględnić w planach rozwojowych Miasta i Gminy Sanniki, mapy zagrożenia powodziowego, mapy ryzyka powodziowego, plany zarządzania ryzykiem powodziowym, a także plany przeciwdziałania skutkom suszy.

Ochrona krajobrazu

Zgodnie z Uchwałą Nr 48/24 Sejmiku Województwa z dnia 26.03.2024r. w/s audytu krajobrazowego teren Miasta i Gminy położony jest w krajobrazach:

- typ - krajobraz wiejski, podtyp - z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości, kod krajobrazu 14-318.71-040,
 - typ – krajobraz wiejski, podtyp – z przewagą wstęgowo ułożonych zespołów niewielkich pól ornych, łąk i pastwisk, kod krajobrazu 14-318.71-005,
 - typ – krajobraz podmiejski i osadniczy, podtyp – miejscowości o zwartej, wielorzędowej zabudowie o charakterze wiejskim, kod krajobrazu 14-318.71-016,
 - typ – krajobraz leśny, podtyp – z przewagą siedlisk lasowych, kod krajobrazu 14-318,71-022,
 - typ – krajobraz leśny, podtyp – z przewagą siedlisk lasowych, kod krajobrazu 14-318,71-026,
 - typ – krajobraz leśny, podtyp – z przewagą siedlisk lasowych, kod krajobrazu 14-318,71-025,
 - typ – krajobraz leśny, podtyp – z przewagą siedlisk lasowych, kod krajobrazu 14-318,71-024,
 - typ – krajobraz leśny, podtyp – z przewagą siedlisk lasowych, kod krajobrazu 14-318,71-033,
 - typ - krajobraz wiejski, podtyp - z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości, kod krajobrazu 14-318.71-071.
- należy dążyć do zachowania bogatej struktury krajobrazu w szczególności poprzez:
 - kształtowanie harmonijnej mozaiki elementów krajobrazowych,
 - przeciwdziałanie wycince zadrzewień przydrożnych, śródpolnych,
 - stosowanie następujących kategorii dolesień: powiększanie istniejących kompleksów leśnych, uzyskanie większej zwartości kompleksów, zalesiania łącznikowe,

- kształtowanie krajobrazu rolniczego: wprowadzanie zadrzewień pasmowych i grupowych oraz śródpolnych zalesień,
- odbudowę biologicznej linii brzegowej zbiorników wodnych i cieków,
- optymalizację układu osadniczego, ograniczanie rozpraszania zabudowy.

4.2. Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

- należy opracować nową Gminną Ewidencję Zabytków zawierającą nie tylko zabytki wpisane do rejestru wojewódzkiego, ale także obiekty o walorach kulturowych znaczących dla tożsamości i tradycji Miasta i Gminy oraz opracować Gminny Program Opieki nad Zabytkami,
- należy podejmować działania mające na celu zachowanie dobrego stanu obiektów wpisanych do rejestru zabytków oraz ujętych w ewidencji zabytków,
- wskazane jest kompleksowe odnawianie i rewaloryzacja zdegradowanych obszarów historycznych, zespołów zabytkowych i przestrzeni o znaczeniu kulturowym, które są istotne dla tożsamości regionu,
- należy chronić i przywracać historyczne układy zieleni, takie jak zabytkowe cmentarze, aleje drzew oraz parki,
- powinno się eliminować takie formy użytkowania, które obniżają wartość kulturową zabytków lub zakłócają charakter historycznych przestrzeni,
- zaleca się nadawanie nieużytkowanym obiektom zabytkowym nowych funkcji, np. kulturalnych, edukacyjnych czy turystycznych, w celu ich racjonalnego wykorzystania, podnoszenia atrakcyjności regionu oraz wpierania lokalnej gospodarki,
- elementy krajobrazu kulturowego mające znaczenie dla tożsamości obszarów wiejskich powinny być chronione,
- rozwój Miasta i Gminy Sanniki powinien opierać się na harmonijnym wykorzystaniu dziedzictwa kulturowego, z poszanowaniem jego wartości,
- walory kulturowe powinny być wykorzystywane na potrzeby funkcji rekreacyjnych i wypoczynkowych,
- obszary zachowujące tradycyjny charakter krajobrazowy i kulturowy powinny być objęte szczególną ochroną,
- należy porządkować i przywracać wartości kulturowe oraz elementy ekspozycji krajobrazu, szczególnie w miejscach o wysokich walorach wizualnych,
- ważne jest zachowanie otwartych przestrzeni o wysokiej wartości krajobrazowej, unikanie zabudowy terenów rolnych i leśnych oraz wykorzystanie rezerw terenowych w ramach już istniejącej struktury przestrzennej,

- nowa zabudowa powinna harmonizować z lokalną tradycją architektoniczną, akcentować istniejące dominanty przestrzenne i krajobrazowe oraz unikać obiektów zaburzających ład przestrzenny,
- należy obejmować ochroną elementy tradycyjnej architektury wiejskiej charakterystycznej dla danego regionu,
- realizacja działań powinna być zgodna z zapisami wojewódzkiego programu opieki nad zabytkami i Gminnym Programem Opieki nad Zabytkami,
- należy dążyć do utrzymania ładu przestrzennego zachowania kulturowych cech krajobrazu oraz kształtowania korytarzy przyrodniczo-kulturowych o znaczeniu regionalnym poprzez:
 - ograniczanie negatywnych skutków urbanizacji i reurbanizacji,
 - wzmacnianie walorów przestrzennych obiektów i terenów (w tym przemysłowych) przez rewitalizację i restaurację,
 - ochronę oraz odnowę symbolicznych i zabytkowych przestrzeni historycznych,
 - rozwój sieci szlaków turystyki kulturowej wykorzystujących istniejące walory architektoniczne i krajobrazowe,
- należy identyfikować wartościowe obiekty i przestrzenie kultury współczesnej o znaczeniu ponadlokalnym oraz wprowadzać odpowiednie zapisy ochronne do dokumentów planistycznych Miasta i Gminy Sanniki,
- wskazane jest udostępnianie stanowisk archeologicznych, które mają wyraźną formę krajobrazową w celach edukacyjnych, naukowych i turystycznych,
- powinno się zapewnić właściwą widoczność i ekspozycję zabytków, m.in. przez określenie maksymalnych gabarytów nowej zabudowy,
- w celu ochrony walorów widokowych i estetycznych zespołów zabytkowych należy wyznaczać strefy ochrony krajobrazu i ekspozycji,
- istotne jest utrzymanie struktury przestrzennej o walorach kulturowych poprzez odpowiednią pielęgnację zieleni, eliminację przypadkowych nasadzeń i samosiewów oraz przeprowadzenie specjalistycznych prac rewitalizacyjnych,
- należy odtwarzać zabytkowe elementy kompozycji krajobrazu,
- zaleca się chronić naturalne krajobrazy powiązane z historycznymi układami przestrzennymi,
- zaleca się zachować tradycyjny charakter układu osadniczego,
- należy odbudowywać historyczne zadrzewienia, zwłaszcza aleje przydrożne,
- należy eliminować dysharmonijne elementy krajobrazu lub wprowadzać osłony roślinne,
- należy ustanowić wytyczne dotyczące lokalizacji, formy, gabarytów współczesnej zabudowy, dostosowanej do charakteru otoczenia.

4.3. Kierunki zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenia szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej

Funkcja mieszkaniowa na terenie Miasta i Gminy Sanniki koncentruje się przede wszystkim w obszarach zwartej zabudowy, stanowiących podstawę struktury osadniczej. Dominującą formą jest zabudowa jednorodzinna oraz zagrodowa, uzupełniana lokalnie zabudową mieszkaniowo-usługową, rozwijaną głównie w mieście Sanniki oraz w nawiązaniu do istniejących układów ruralistycznych wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych. Największa koncentracja zabudowy występuje w Mieście Sanniki, które pełni funkcję głównego ośrodka osadniczego, a także w miejscowościach takich jak Osmolin, Lwówek oraz Czyżew. Obszary te stanowią główne kierunki koncentracji i rozwoju funkcji mieszkaniowej. Rozwój zabudowy mieszkaniowej powinien następować poprzez uzupełnianie istniejącej struktury osadniczej, stopniowe dogęszczanie terenów już zagospodarowanych oraz porządkowanie układu przestrzennego. Istotne znaczenie ma zachowanie zasad ładu przestrzennego, racjonalne wykorzystanie infrastruktury technicznej oraz ochrona walorów krajobrazowych i wiejskiego charakteru gminy.

Poza tym:

- należy dążyć do zapobiegania niekontrolowanym procesom rozprzestrzeniania się osadnictwa,
- należy dążyć do ochrony terenów otwartych przed rozpraszaniem zabudowy,
- należy dążyć do przeciwdziałania negatywnym skutkom suburbanizacji w aspekcie ochrony środowiska,
- należy dążyć do ochrony krajobrazu przed chaosem inwestycyjnym,
- należy dążyć do odpowiedniego wykorzystania terenów w granicach zurbanizowanych oraz tworzenia większej zwartości przestrzennej struktury miejscowości,
- należy dążyć do uzupełniania zabudowy mieszkaniowej o usługi podstawowe i zieleni urządzoną,
- należy dążyć do tego, aby lokalizacja nowej zabudowy wielorodzinnej odbywała się w powiązaniu z istniejącą lub wyznaczoną w planie miejscowym, jako kontynuacja istniejącej w sąsiedztwie, na terenach skomunikowanych i uzbrojonych,
- należy dążyć do tworzenia atrakcyjnej przestrzeni zapewniającej wysokie standardy zamieszkania,
- należy dążyć do projektowania nowej zabudowy jako uzupełniania istniejącej struktury przestrzennej, w szczególności w obszarach posiadających dostęp do infrastruktury technicznej i komunikacyjnej bez konieczności jej rozbudowy,
- należy dążyć do wykorzystania potencjału inwestycyjnego terenów stanowiących obszary możliwego zagospodarowania w zwartej strukturze jednostek osadniczych,

w szczególności w kierunku zabudowy usługowej i mieszkaniowej jednorodzinnej, przy czym wielkość wyznaczonych terenów powinna uwzględniać skalę rozwoju i przeciwdziałać dezintegracji Miasta i Gminy Sanniki,

- należy dążyć do ponownego wykorzystania obszarów, które utraciły swoje dotychczasowe funkcje i/lub walory środowiskowe, a posiadają potencjał do rozwoju funkcji: mieszkaniowych, mieszkaniowo-usługowych, usługowych, rekreacyjnych, a także związanych z zieloną infrastrukturą, z uwzględnieniem koniecznych do przeprowadzenia przekształceń funkcjonalno-przestrzennych, rekultywacji oraz działań rewaloryzacyjnych, remontowych czy modernizacyjnych,
- należy dążyć do podnoszenia jakości istniejących struktur, w szczególności:
 - koncentrowania i rozwoju podstawowych usług publicznych oraz powiązanych z nimi przestrzeni publicznych w istniejących i kształtujących się ośrodkach tworzących sieć osadniczą,
 - wzmacniania powiązań w transporcie zbiorowym pomiędzy ośrodkami tworzącymi sieć osadniczą na poziomie lokalnym a ośrodkami wyższej rangi,
- należy dążyć do tworzenia strategicznych obszarów do zainwestowania produkcyjnego i usługowego oraz ich uzbrajania w infrastrukturę techniczną,
- należy dbać o ład i kompozycję przestrzenną poprzez ustalenie (w planach miejscowych) form i parametrów zabudowy,
- zaleca się, aby rozwój zabudowy produkcyjno-przemysłowej następował przy głównych szlakach komunikacyjnych,
- zaleca się realizację zabezpieczeń zabudowy produkcyjno-przemysłowej w postaci m.in. pasów zieleni izolacyjnej od granic terenów przeznaczonych pod lokalizację zabudowy mieszkaniowej,
- w przypadku obiektów, dla których pomimo zastosowania dostępnych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych nie jest możliwe dotrzymanie standardów jakości środowiska, należy utworzyć obszar ograniczonego użytkowania.

4.4. Zasady lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

W przypadku lokalizacji nowych obiektów handlu wielkopowierzchniowego w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, poniżej wskazano podstawowe zasady lokalizacji:

- na terenach wskazanych w aktach prawa miejscowego jako strefy handlu wielkopowierzchniowego (jeżeli takie wystąpią):

- za najbardziej preferowane obszary do lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego wyznacza się tereny znajdujące się w strefie podmiejskiej oraz przy skrzyżowaniach i węzłach drogowych dróg wojewódzkich,
- należy dążyć do realizacji zabudowy obiektów handlu wielkopowierzchniowego w sposób harmonizujący z charakterem zabudowy sąsiedniej,
- należy dążyć do kształtowania zabudowy w oparciu o skalę człowieka oraz projektowania elewacji w sposób umożliwiający przechodniom wgląd we wnętrza sklepowe i zapoznanie się z ofertą,
- należy dążyć do realizacji ujednoliconych parkingów, opracowanych dla całego terenu,
- należy dążyć do wyznaczania niewielkich terenów zieleni urządzonej jako miejsc odpoczynku dla kupujących.

4.5. Zasady lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego

Dla lokalizacji inwestycji celu publicznego stosuje się przepisy art. 50-67c ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2024 poz. 1130 ze zm.).

Zgodnie z definicją celu publicznego zawartą w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. 2024 poz. 1145 ze zm.), działania te obejmują realizację celów takich jak:

- wydzielanie gruntów pod drogi publiczne, drogi dla rowerów i drogi wodne, budowa, utrzymanie oraz wykonanie robót budowlanych tych dróg, obiektów i urządzeń transportu publicznego, a także łączności publicznej i sygnalizacji,
- budowa i utrzymywanie ciągów drenażowych, przewodów i urządzeń służących do przesyłania lub dystrybucji płynów, pary, gazów i energii elektrycznej, a także innych obiektów i urządzeń niezbędnych do korzystania z tych przewodów i urządzeń,
- budowa i utrzymanie publicznych urządzeń służących do zaopatrzenia ludności w wodę, gromadzenia, przesyłania, oczyszczania i odprowadzania ścieków oraz odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym składowania lub wykorzystywania w instalacji odnawialnych źródeł energii, w tym instalacji do wytwarzania biogaz w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz.U. 2026 poz. 68),
- budowa i utrzymanie obiektów oraz urządzeń służących ochronie środowiska, zbiorników i innych urządzeń wodnych służących zaopatrzeniu w wodę, regulacji przepływów i ochronie przed powodzią, a także regulacji i utrzymania wód oraz urządzeń melioracji wodnych, będących własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego,
- sprawowanie opieki nad nieruchomościami stanowiącymi zabytki w rozumieniu przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami,

- budowa i utrzymanie pomieszczeń dla urzędów organów władzy, administracji, sądów i prokuratur, uczelni publicznych, federacji podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki, o których mowa w art. 165 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2024 poz. 1571 ze zm.), szkół publicznych, państwowych lub samorządowych instytucji kultury w rozumieniu przepisów o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, a także publicznych: obiektów ochrony zdrowia, przedszkoli, domów opieki społecznej, placówek opiekuńczo-wychowawczych, obiektów sportowych,
- budowa, utrzymanie obiektów oraz urządzeń niezbędnych na potrzeby obronności państwa, a także ustanowienie strefy ochronnej terenu zamkniętego, w tym wynikające z umów lub porozumień międzynarodowych, a także na potrzeby ochrony granicy państwowej lub zapewnienia bezpieczeństwa publicznego, w tym budowa i utrzymanie aresztów śledczych, zakładów karnych oraz zakładów dla nieletnich,
- poszukiwanie, rozpoznawanie, wydobywanie złóż kopalin objętych własnością górnictwem,
- zakładanie i utrzymywanie cmentarzy,
- inne cele publiczne określone w odrębnych ustawach.

4.6. Kierunki rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej

Infrastruktura komunikacyjna

- należy dążyć do poprawy dostępności komunikacyjnej poprzez rozwój transportu publicznego oraz modernizację i rozbudowę istniejącej sieci dróg gminnych,
- należy dążyć do sukcesywnej budowy nowych dróg, poprzez zastępowanie istniejących dróg gruntowych drogami o nawierzchni utwardzonej, co poprawi komfort i bezpieczeństwo oraz usprawni komunikację w obrębie Miasta i Gminy Sanniki,
- wskazane jest wprowadzenie rozwiązań, które nadadzą transportowi zbiorowemu uprzywilejowaną pozycję w ruchu drogowym, m.in. rozmieszczenie przystanków w sposób zapewniający wygodny dostęp i przesiadki,
- poprawa bezpieczeństwa użytkowników dróg powinna być realizowana przez:
 - budowę chodników, tras rowerowych, przejść dla pieszych i przejazdów dla rowerzystów,
 - wdrażanie środków ograniczających ryzyko wypadków, takich jak: strefy ograniczonej prędkości, progi zwalniające, wyniesione przejścia, azyle, ronda i podwyższone skrzyżowania,
- prace modernizacyjne w zakresie infrastruktury drogowej powinny bazować na wynikach regularnych przeglądów technicznych, analiz natężenia ruchu i poziomu bezpieczeństwa,

- istniejące trasy i urządzenia komunikacyjne powinny być dostosowane, uzupełniane i unowocześnione tak, aby w pełni obsługiwały istniejące i planowane obszary zabudowy i zapewniały im odpowiednie skomunikowanie,
- system komunikacji drogowej, pieszej i rowerowej powinien być rozwijany, aby efektywnie łączyć nowe tereny inwestycyjne z obecnym układem przestrzennym miejscowości i jej otoczeniem

Drogi rowerowe

- określa się możliwość realizacji regionalnych i ponadregionalnych dróg dla rowerów w postaci:
 - wydzielonych dróg dla rowerów w pasie drogowym (poza terenami zabudowanymi w miarę możliwości należy unikać dróg, na których natężenie ruchu samochodowego przekracza 10 000 pojazdów na dobę, chyba że droga dla rowerów prowadzi np. za ekranem przeciwhałasowym),
 - pasów ruchu dla rowerów lub jazda asfaltowym poboczem:
 - w obszarze zabudowanym na drogach, gdzie natężenie ruchu nie przekracza 10 000 pojazdów/dobę, a dopuszczalna prędkość nie przekracza 50 km/h,
 - poza obszarem zabudowanym na drogach, gdzie natężenie ruchu nie przekracza 4 000 pojazdów/dobę,
 - ruchu mieszanego, rowerowo-samochodowego jezdnią:
 - na drogach o natężeniu ruchu do 4 000 pojazdów/dobę: w terenie zabudowanym w przypadku ograniczenia prędkości do nie więcej niż 30 km/h,
 - na drogach o natężeniu ruchu do 1 000 pojazdów/dobę: poza terenem zabudowanym lub gdy dopuszczalna prędkość wynosi powyżej 30 km/h,
 - ruchu na zasadach ogólnych drogami serwisowymi wzdłuż dróg wyższych klas,
 - ruchu na zasadach ogólnych drogami wewnętrznymi o ograniczonym ruchu pojazdów samochodowych, np. leśnymi,
 - zgodnej z zasadami projektowania uniwersalnego (niedozwolone jest prowadzenie tras drogami piaszczystymi, błotnistymi, brukowanymi, nadmiernie nierównymi),
 - realizacja turystycznych szlaków rowerowych w ramach szlaku ponadregionalnego Szlaku Velomazowia Nr 20, oraz szlaków łącznikowych (Sanniki – Zyck Polski, Lwówek – Osmolin),
 - realizacja wewnętrznych układów rowerowych i stworzenie na obszarze gminy systemu umożliwiającego wzrost ruchu rowerowego, szczególnie w relacjach dom - szkoła - dom – rekreacja - dom - zaopatrzenie w branżach handlowych,

- należy dążyć do budowy infrastruktury rowerowej dowiązującej sieć ponadregionalnych i regionalnych tras rowerowych do węzłów integracyjnych i przystanków zintegrowanych transportu zbiorowego.

Infrastruktura energetyczna

- należy dążyć do poprawy bezpieczeństwa energetycznego, m.in. poprzez budowę, rozbudowę i modernizację sieci elektroenergetycznej dla sieci niskiego i średniego napięcia,
- należy dążyć do rozwoju, modernizacji i dywersyfikacji źródeł energii i paliw, w tym ich rozproszenie, a także wzrost efektywności wytwarzania, przesyłania oraz zużycia energii i paliw,
- należy dążyć do realizacji pakietu klimatyczno-energetycznego Unii Europejskiej, zakładającego ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, wzrost udziału energii odnawialnej oraz poprawę efektywności energetycznej,
- dopuszcza się planowanie i realizację urządzeń infrastruktury energetycznej, a także przebudowę, rozbudowę i korekty tras sieci istniejących, jeśli będzie to miało na celu optymalizację funkcji technicznych systemów energetycznych, minimalizację uciążliwości dla środowiska lub usunięcie kolizji przestrzennych – pod warunkiem braku sprzeczności z innymi ustaleniami prawnymi,
- należy dążyć do zagwarantowania bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej poprzez zapewnienie co najmniej dwustronnego zasilania wszędzie tam, gdzie jest to szczególnie istotne ze względu na potrzeby społeczno-gospodarcze,
- należy dążyć do uwzględniania w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym potrzeby bezpieczeństwa energetycznego przez:
 - rezerwowanie pasów terenów wolnych od zabudowy i przeszkód terenowych dla projektowanej i planowanej infrastruktury elektroenergetycznej, a na etapie jej eksploatacji zapewniających dostęp do sieci i urządzeń energetycznych,
 - określanie ograniczeń w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu w pobliżu projektowanej i planowanej infrastruktury elektroenergetycznej oraz źródeł produkcji energii elektrycznej i ciepłej,
 - rezerwowanie terenów przewidzianych pod budowę instalacji i infrastruktury wykorzystywanej do wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych (fotowoltaika, farmy wiatrowe, geotermia), z zachowaniem stref bezpieczeństwa, jeśli są wymagane,
- należy dążyć do przebudowy systemów oświetlenia ulicznego w kierunku energooszczędnych, inteligentnych układów, wykorzystujących źródła odnawialne,
- należy dążyć do tego, aby zaopatrzenie w energię elektryczną odbywało się na podstawie warunków przyłączenia określonych przez gestora sieci, z istniejącej sieci

elektroenergetycznej. Istniejącą i projektowaną sieć elektroenergetyczną należy przystosować do planowanego zagospodarowania. Dopuszcza się rozbudowę, przebudowę oraz budowę nowych sieci elektroenergetycznych, kablowych i napowietrznych. Dopuszcza się budowę stacji transformatorowych na każdym terenie, w ilości zależnej od zapotrzebowania odbiorców na energię elektryczną.

Infrastruktura gazowa

- należy eliminować lub maksymalnie ograniczyć negatywne oddziaływanie na środowisko, walory krajobrazu i bezpieczeństwo ludności, obiektów liniowej i punktowej infrastruktury systemów przesyłu i magazynowania gazu, ropy naftowej i produktów naftowych.

Infrastruktura światłowodowa

- należy dążyć do eliminacji braków w zakresie tradycyjnych, podstawowych usług szerokopasmowych oraz usług e-administracji,
- należy dążyć do budowy, rozbudowy lub przebudowy sieci telekomunikacyjnych, szczególnie na potrzeby szerokopasmowego i światłowodowego dostępu do Internetu.

Infrastruktura wodno-kanalizacyjna

- należy dążyć do dalszej rozbudowy sieci kanalizacyjnej i poprawy jej stanu technicznego oraz modernizacji sieci wodociągowej,
- należy dążyć do realizacji zbiorowych systemów odbioru i oczyszczania ścieków,
- należy dążyć do sukcesywnej sanitacji terenów o zabudowie rozproszonej na obszarach wiejskich (przydomowe oczyszczalnie ścieków lub wywożenie ścieków przy zapewnieniu ich oczyszczania),
- należy dążyć do budowy systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków deszczowych z terenów zurbanizowanych, głównych tras komunikacyjnych i obszarów przemysłowych.

Utylizacja odpadów

- należy dążyć do tworzenia właściwych warunków funkcjonowania systemu gospodarki odpadami, w tym przez realizację inwestycji, wynikających z obowiązującego Planu gospodarki odpadami oraz dokumentów go realizujących,
- należy prowadzić gospodarkę odpadami zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi oraz ustalonymi przepisami lokalnymi.

Infrastruktura społeczna

- należy dążyć do poprawy dostępu do placówek kultury, rewitalizacji oraz adaptacji zasobów dziedzictwa kultury, w tym obiektów zabytkowych dla potrzeb kultury,

- należy dążyć do racjonalizacji sieci placówek kultury, w tym modernizacji i rozbudowy istniejącej infrastruktury,
- należy dążyć do poprawy dostępu do placówek ochrony zdrowia, jak również opieki rehabilitacyjnej oraz obiektów pomocy społecznej,
- należy dążyć do budowy, rozbudowy i modernizacji placówek świadczących ambulatoryjną opiekę zdrowotną, w tym zakresie podstawowej opieki zdrowotnej,
- należy dążyć do racjonalizacji sieci placówek szkół podstawowych, w tym modernizacji i rozbudowy istniejącej infrastruktury,
- należy dążyć do rozwoju infrastruktury warunkującej zwiększenie dostępności i upowszechnianiu wychowania przedszkolnego oraz opieki nad dziećmi do lat trzech,
- należy dążyć do wyposażenia ośrodków w ogólnodostępną infrastrukturę sportowo-rekreacyjną poprzez budowę, rozbudowę i modernizację otwartych i zamkniętych obiektów sportowych, niepowiązanych z infrastrukturą szkolną, z uwzględnieniem rangi i zasięgu oddziaływania danego ośrodka,
- należy dążyć do rozwoju bazy sportowo-rekreacyjnej powiązanej z infrastrukturą szkolną, poprzez budowę, rozbudowę i modernizację obiektów sportowych przy placówkach edukacyjnych,
- należy dążyć do upowszechniania prozdrowotnych postaw związanych z aktywnością fizyczną poprzez budowę, rozbudowę i modernizację urządzeń rekreacyjno-sportowych, służących codziennej aktywności fizycznej i rekreacji mieszkańców.

4.7. Zasady lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW

W zakresie infrastruktury energii odnawialnej uwzględnia się obowiązujące regulacje prawne, w tym w szczególności wymóg zachowania minimalnej odległości elektrowni wiatrowych od obiektów, zwłaszcza budynków mieszkalnych.

Dla obszarów rozmieszczenia farm fotowoltaicznych przewiduje się lokalizację obiektów budowlanych niezbędnych do funkcjonowania farm fotowoltaicznych.

Lokalizacja instalacji do wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych powinna odbywać się z preferowaniem obszarów i miejsc o największym potencjale zasobowym, przy uwzględnieniu konieczności eliminowania lub maksymalnego ograniczania zagrożeń i negatywnego oddziaływania tej infrastruktury na środowisko, w tym na bioróżnorodność, powiązania przyrodnicze, walory krajobrazowe oraz zdrowie ludzi, w tym:

- elektrowni wiatrowych wszędzie tam, gdzie brak przeciwwskazań wynikających z potrzeb ochrony środowiska przyrodniczego, krajobrazu kulturowego oraz bezpieczeństwa i obronności państwa, z uwzględnieniem obowiązujących przepisów odrębnych,

- instalacji na biomasę i biogaz na terenach wiejskich, w tym na drewno odpadowe, słomę odpadową z rolnictwa, siano odpadowe z rolnictwa, odpady z hodowli i przetwórstwa rolno-spożywczego oraz plantacji roślin energetycznych,
- instalacji słonecznych, w tym z systemów fotowoltaicznych (farm fotowoltaicznych) – w obrębie kompleksów najslabszych gruntów rolnych o powierzchni co najmniej 1 ha i gruntach zrekultywowanych na cele inne niż rolnicze i leśne.

4.8. Zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących oddziaływać na środowisko

Dopuszcza się lokalizację przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko na terenach produkcyjnych, magazynowych i składowych, zlokalizowanych w ramach obszarów inwestycyjnych przeznaczonych pod funkcje produkcyjno-usługowe, wspierających realizację polityki aktywizacji gospodarczej Miasta i Gminy Sanniki.

4.9. Zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

Rolnicza przestrzeń produkcyjna

- wskazane jest, aby rozwój funkcji rolniczych na gruntach ornych o wysokiej wartości przyrodniczej i użytkowej opierał się przede wszystkim na produkcji rolnej,
- obszary, na których dominują użytki zielone dobrej i średniej jakości powinny być wykorzystywane głównie do hodowli (z wyłączeniem form przemysłowych), z preferencją stosowania dla ekologicznych metod uprawy,
- rolnicza przestrzeń produkcyjna powinna koncentrować się na gruntach najwyższej klasy bonitacyjnej gruntów I-III,
- powinno się chronić grunty rolnicze klas I-III oraz obszary leśne przed ich przekształceniem na inne cele, jeśli nie jest to uzasadnione,
- należy tworzyć sprzyjające warunki infrastrukturalne i komunikacyjne dla inwestycji w nowoczesne, wielkoobszarowe i zmechanizowane gospodarstwa,
- na terenach o przeciętnej lub niskiej przydatności produkcyjnej należy rozwijać funkcje wielozadaniowe, dbając przy tym o środowisko naturalne np. zachowując tradycyjny krajobraz rolniczy i trwałe użytki zielone,
- wspieranie działalności gospodarczej towarzyszącej rolnictwu oraz zrównoważony rozwój funkcji pozarolniczych powinno być jednym z celów lokalnej polityki,
- należy chronić najbardziej produktywne i wartościowe grunty rolnicze przed ekspansją zabudowy,
- zaleca się unikanie przeznaczenia najlepszych jakościowo gleb pod uprawy roślin energetycznych,
- należy przeciwdziałać rozdrobnieniu gospodarstw poprzez działania scaleniowe i odpowiednie zagospodarowanie gruntów po scaleniu,

- kierunki specjalizacji produkcji rolnej powinny być wzmacniane, a gospodarstwa ukierunkowywane na większą skalę towarową, by utrzymać wysoki poziom i jakość produkcji,
- powinno się promować praktyki rolnicze zintegrowane z ochroną środowiska i klimatu – w tym rozwój rolnictwa ekologicznego,
- wskazane są inwestycje w infrastrukturę melioracyjną, służące poprawie warunków wodno-glebowych,
- konieczne są działania ograniczające zanieczyszczenie wód azotanami pochodzenia rolniczego – zgodnie z tzw. programem azotanowym,
- krajobraz rolniczy powinien być kształtowany w sposób sprzyjający bioróżnorodności m.in. poprzez różnicowanie siedlisk i tworzenie warunków do bytowania różnych gatunków zwierząt,
- należy zagospodarować nieużywane grunty rolne, a tereny o niskiej jakości gleb przekształcać np. w zadrzewienia śródpolne, zbiorniki wodne lub zalesienia,
- w dolinach rzecznych powinno się wspierać tradycyjne użytkowanie łąkowe, zapobiegając przekształcaniu półnaturalnych łąk w pola uprawne lub pastwiska o wysokim stopniu intensyfikacji,
- półnaturalne ekosystemy, takie jak łąki, powinny być chronione w ramach zrównoważonego użytkowania gospodarczego,
- istotna jest ochrona i zwiększanie powierzchni zadrzewień śródpolnych, m.in. poprzez wspieranie spontanicznego wzrostu drzew i krzewów na miedzach, wokół zbiorników wodnych i na nieużytkach,
- wskazane jest tworzenie naturalnych barier biologicznych, które ograniczają migrację zanieczyszczeń, przeciwdziałają erozji wodnej i wietrznej,
- należy unikać nadmiernego osuszania łąk poprzez rezygnację z intensywnych zabiegów melioracyjnych,
- zdewastowane małe obszary należy rekultywować, tworząc zróżnicowane środowiska przy użyciu metod fitomelioracyjnych i krajobrazowych.

Leśna przestrzeń produkcyjna

- należy wspierać zwiększenie powierzchni lasów i ograniczać fragmentyzację środowiska przyrodniczego, m.in. poprzez zalesianie gruntów o niewielkiej przydatności rolniczej oraz rekultywację nieużytków - obszar gminy wymaga dolesień do poziomu ok. 18% powierzchni gminy,
- przekształcenie gruntów leśnych na inne cele powinno następować wyłącznie w wyjątkowo uzasadnionych przypadkach,

- gospodarka leśna powinna uwzględniać przede wszystkim funkcje pozaprodukcyjne, zwłaszcza w przypadku lasów ochronnych, obszarów o szczególnej wartości przyrodniczej, terenów wrażliwych (np. wydmy, podmokłych, stromych) oraz lasów miejskich i rekreacyjnych – w granicach miast i w ich bezpośrednim sąsiedztwie.

4.10. Zasady kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji i remediacji

Na terenie miasta i gminy Sanniki nie wyznacza się obszarów strategicznej interwencji na poziomie lokalnym. Jednak na podstawie informacji zawartych w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Sanniki na lata 2022-2027 obszarami kluczowymi do wsparcia są podobszary wyodrębnione do rewitalizacji: Sanniki Obwód I, Sanniki Obwód III, Sielce.

Do najważniejszych działań w zakresie zasad kształtowania zagospodarowania przestrzennego w tych obszarach należą:

- uporządkowanie „starej tkanki” ruralistycznej poprzez właściwe zagospodarowywanie pustych przestrzeni w harmonii z otoczeniem,
- przebudowa budynków oraz pomieszczeń z przeznaczeniem na inne cele,
- renowacja budynków o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym, w tym ich adaptacja na cele: gospodarcze, społeczne, edukacyjne, turystyczne lub kulturalne, przyczyniająca się do tworzenia stałych miejsc pracy,
- wyremontowanie lub przebudowa budynków i infrastruktury publicznej związanej z rozwojem funkcji turystycznych, rekreacyjnych, kulturalnych,
- przebudowa przestrzeni publicznych: placów, parkingów, placów zabaw dla dzieci, małej architektury,
- tworzenie nowych miejsc rekreacji, terenów zieleni urządzonej,
- poprawa funkcjonalności ruchu kołowego, ruchu pieszego, poprawa dostępności do sieci urządzeń infrastruktury technicznej,
- dla obiektów związanych z rolnictwem dopuszczanie również pozarolniczego wykorzystania istniejących obiektów do nowych działalności,
- przywrócenie przestrzeniom i budynkom należnej im roli w strukturze Miasta i Gminy Sanniki.

Obszarami potencjalnej rekultywacji lub remediacji są tereny złóż surowców naturalnych, w których eksploatacja kopaliny została zakończona lub zaniechana. Rekultywacja obiektów przemysłowych i poeksploatacyjnych powinna być zgodna z decyzjami urzędowymi dotyczącymi działań rekultywacyjnych lub remediacji. Potencjalne zmiany funkcji obszarów będą możliwe po zakończeniu prac rekultywacyjnych i określeniu docelowej funkcji obszarów, z uwzględnieniem aktualnego przeznaczenia terenu w dokumentach planistycznych.

5. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań

Według Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 obszar strategicznej interwencji definiowany jest jako *„wskazany w strategii rozwoju obszar o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o występowaniu barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania, potencjałów rozwojowych, do którego kierowana jest interwencja publiczna łącząca inwestycje finansowane z różnych źródeł, w tym w szczególności gospodarcze, infrastrukturalne i w zasoby ludzkie, lub rozwiązania regulacyjne”*.

Zgodnie ze Strategią Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze, Miasto i Gmina Sanniki zaliczona została do Płockiego Obszaru Strategicznej Interwencji.

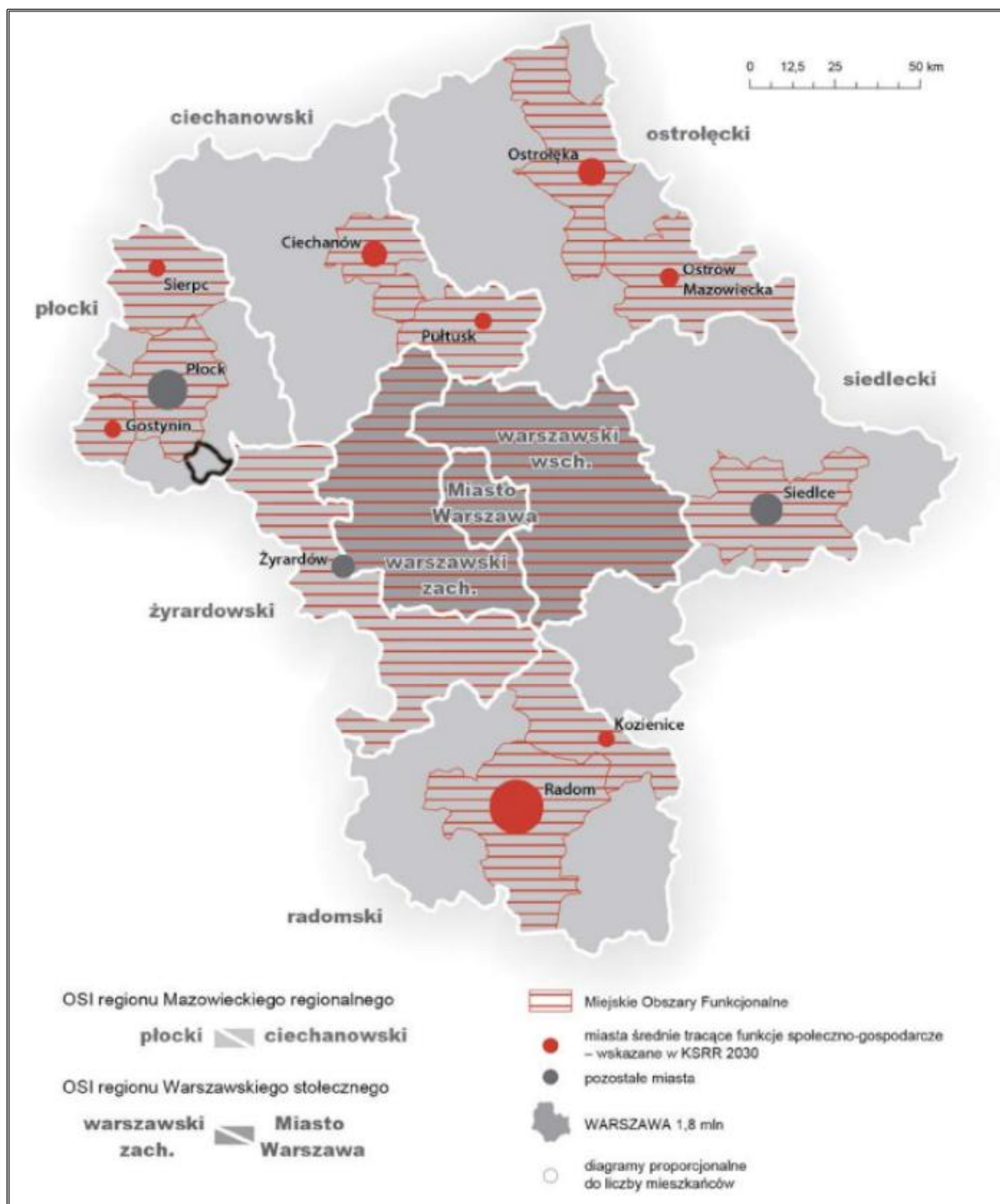
Płocki Obszar Strategicznej Interwencji ukierunkowany jest na wyrównywanie deficytów infrastrukturalnych, środowiskowych i społecznych w subregionie płockim. Szczególny nacisk położono na poprawę bezpieczeństwa i dostępności transportowej, ochronę środowiska oraz poprawę jakości życia mieszkańców, w tym dostępu do usług zdrowotnych.

Jednym z kluczowych wyzwań dla tego obszaru jest konieczność wyprowadzenia transportu materiałów niebezpiecznych poza tereny zurbanizowane, co istotnie zwiększy bezpieczeństwo mieszkańców. Równolegle planowany jest rozwój infrastruktury kolejowej, w tym nowego połączenia z Warszawą oraz wdrażanie niskoemisyjnego i zintegrowanego transportu publicznego, który ma zapewnić lepszy dostęp do lokalnych centrów oraz przystanków kolejowych. Rozbudowie ulegnie również infrastruktura piesza i rowerowa, co wpisuje się w koncepcję zrównoważonej mobilności.

Działania obejmują także kwestie środowiskowe. Szczególny nacisk położono na ograniczenie emisji zanieczyszczeń pochodzących z przemysłu i transportu, między innymi poprzez promocję zero- i niskoemisyjnych środków komunikacji. Dzięki lepszej dostępności komunikacyjnej możliwe będzie również efektywniejsze wykorzystanie lokalnych zasobów przyrodniczych i kulturowych, takich jak Zbiornik Włocławski.

W zakresie usług publicznych priorytetem jest rozwój specjalistycznej opieki zdrowotnej, zwłaszcza onkologicznej i geriatrycznej. Planowane są także działania z zakresu profilaktyki zdrowotnej oraz promocji kształcenia kadr medycznych. Równocześnie przewiduje się modernizację infrastruktury komunalnej, w tym systemów kanalizacyjnych, gazowych i ciepłowniczych, co przyczyni się do poprawy warunków życia oraz zwiększenia efektywności środowiskowej.

Rysunek 6. Położenie Miasta i Gminy Sanniki na mapie obszarów strategicznej interwencji województwa mazowieckiego

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze

6. Obszary strategicznej interwencji kluczowe dla Miasta i Gminy Sanniki

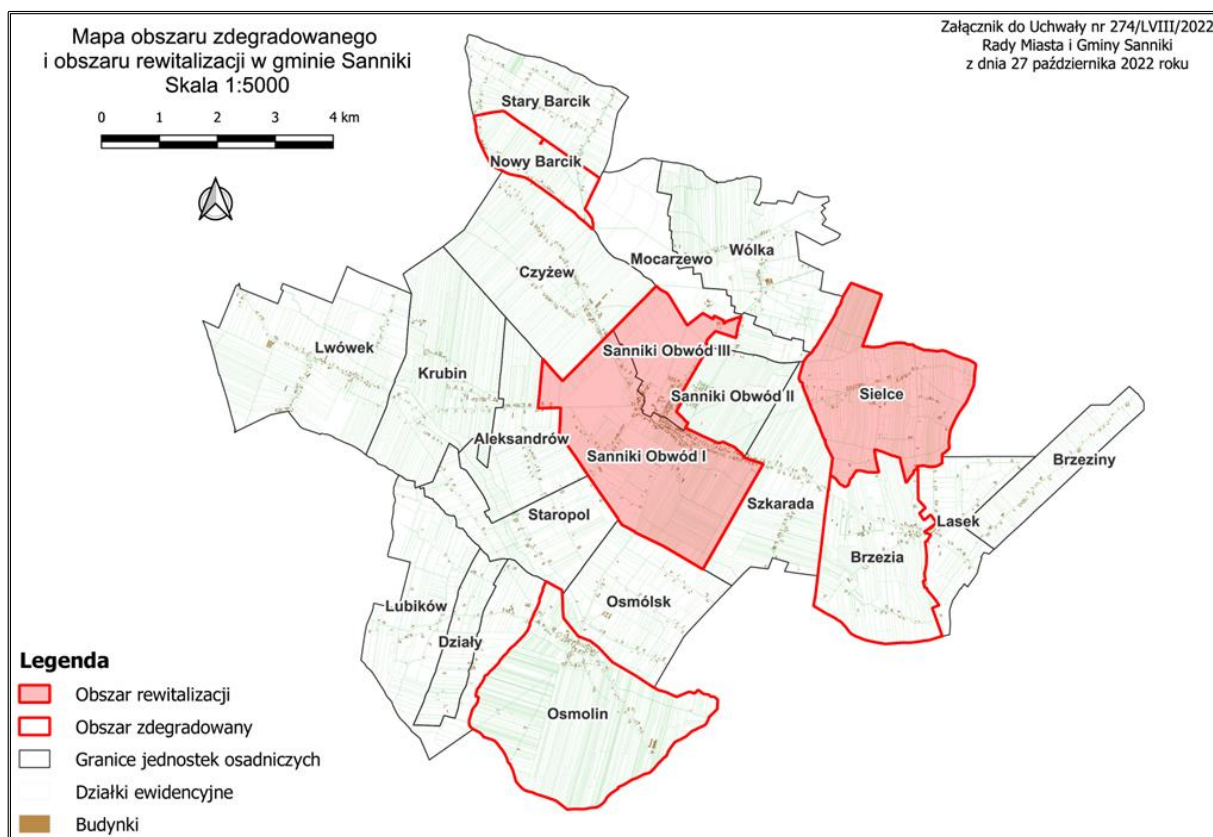
Na terenie miasta i gminy Sanniki nie wyznacza się obszarów strategicznej interwencji na poziomie lokalnym.

Jednak na podstawie informacji zawartych w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Sanniki na lata 2022-2027 obszarami kluczowymi do wsparcia dla Miasta i Gminy

Sanniki są podobszary wyodrębnione do rewitalizacji: Sanniki Obwód I, Sanniki Obwód III, Sielce.

W celu wyprowadzenia tych obszarów z sytuacji kryzysowej określono przedsięwzięcia rewitalizacyjne. Zaplanowana w ramach rewitalizacji interwencja powinna wpłynąć na poprawę w zakresie poszczególnych zagadnień kryzysowych. Oczekiwanym efektem rewitalizacji na ww. obszarach będzie złagodzenie obecnie występujących problemów dzięki synergicznym efektom poszczególnych działań rewitalizacyjnych. Rozwój w przyszłości tych obszarów pozytywnie wpłynie na stymulację procesów społecznych i gospodarczych całego Miasta i Gminy Sanniki oraz pozwoli na wykształcenie się reprezentacyjnych terenów gminnych.

Rysunek 7. Mapa obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w gminie Sanniki

Źródło: Uchwała nr 274/LVIII/2022 Rady Miasta i Gminy Sanniki z dnia 27 października 2022 r.

7. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych

Prawidłowy przebieg procesu realizacji założeń Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Sanniki na lata 2026-2035 będzie kontrolowany poprzez odpowiednie wdrażanie dokumentu, a następnie jego monitoring i ewaluację.

Działania wyznaczone w dokumencie wynikają z kompetencji Miasta i Gminy Sanniki oraz ze zdiagnozowanych problemów i potrzeb mieszkańców. Ich koordynacja należy do obowiązku władzy wykonawczej Miasta i Gminy Sanniki – Burmistrz Miasta i Gminy Sanniki.

Wdrażanie Strategii będzie obejmować w szczególności.

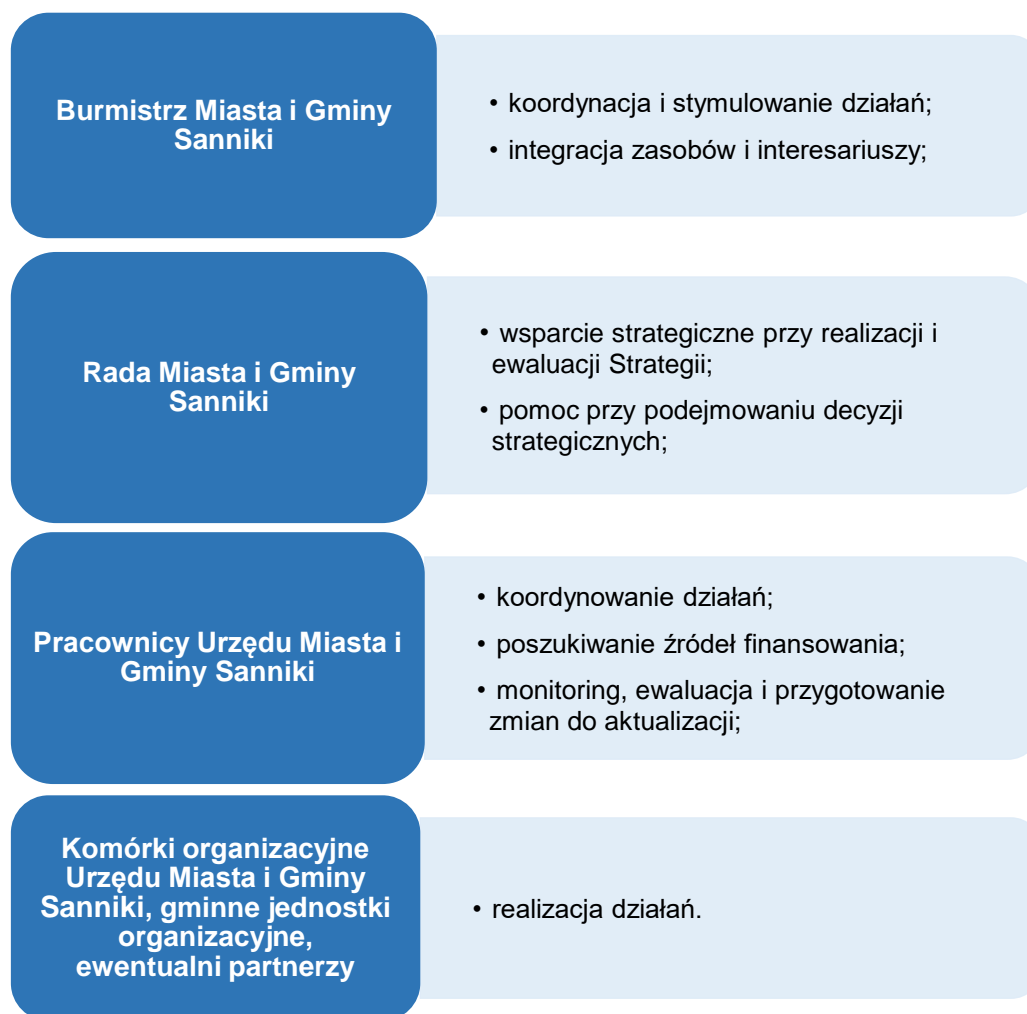
- realizację przypisanych działań,
- ewaluację i monitorowanie procesu realizacji działań określonych w strategii,
- kreowanie i przyjmowanie propozycji nowych działań od partnerów i interesariuszy strategii,
- koordynację procesu jej aktualizacji we współpracy z Radą Miasta i Gminy Sanniki,
- zapewnianie promocji strategii,
- poszukiwanie, wraz z innymi podmiotami zaangażowanymi pozabudżetowych źródeł finansowania dla działań.

Burmistrz Miasta i Gminy Sanniki będzie koordynował realizację założeń Strategii, które wykonywane będą przez poszczególne referaty i pracowników Urzędu Miasta i Gminy Sanniki oraz kierowników, dyrektorów gminnych jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za wdrażanie poszczególnych kierunków działań przydzielonych im ze względu na posiadane kompetencje w danym zakresie.

Rada Miasta i Gminy Sanniki będzie wsparciem strategicznym przy realizacji strategii oraz podejmowaniu decyzji strategicznych.

Ponadto w Strategii znajdują się również działania, których realizację wspierać mogą, organizacje pozarządowe oraz przedsiębiorcy z terenu miasta i gminy Sanniki, partnerzy społeczno-gospodarczy. Stąd istotne jest również wdrażanie skutecznych mechanizmów współdziałania między Miastem i Gminą Sanniki oraz pozostałymi zainteresowanymi. Wszyscy partnerzy zaangażowani, realizujący działania w ramach Strategii będą aktywnie współpracować z Miastem i Gminą Sanniki (liderem i koordynatorem).

Rysunek 8. Podział zadań realizacji Strategii

Źródło: Opracowanie własne

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Sanniki będzie wdrażana poprzez wykorzystanie instrumentów obejmujących narzędzia programowe i finansowe, których zakres przedmiotowy lub kierunki wydatkowania środków podlegają bezpośredniej kontroli ze strony organów samorządu. Należą do nich m.in. programy branżowe, strategie postępowania w ramach konkretnych obszarów, uchwały budżetowe i inne dokumenty finansowe, określające krótko i długofalowe kierunki koncentracji środków finansowych, projekty międzysektorowe i międzyorganizacyjne, w tym zlecanie organizacji zadań publicznych organizacjom pozarządowym czy klubom sportowym.

Dodatkowo rekomendowane jest również przyjęcie i aktualizacja szczegółowych programów i planów określających dokładny zakres działań koniecznych do realizacji w zakresie celów wskazanych w Strategii w poszczególnych dziedzinach (np. pomocy społecznej, ochrony środowiska, rewitalizacji, gospodarki niskoemisyjnej oraz pozostałych strategii i programów jednorocznych).

Wobec powyższego, dla sprawnej realizacji przedmiotowej strategii konieczne będzie opracowywanie i wdrażanie następujących dokumentów (strategii, programów, planów) wykonawczych:

- Programu Ochrony Środowiska,
- Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe,
- Programu Opieki nad Zabytkami,
- Wieloletniego programu gospodarowania zasobem mieszkaniowym Miasta i Gminy Sanniki,
- Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych,
- Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie,
- Programu Profilaktyki i rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Programu Przeciwdziałania Narkomani,
- Programu Wspierania Rodziny.

Ważnym aspektem wdrażania Strategii jest również zachęcanie lokalnej społeczności do aktywnego udziału w planowaniu i realizacji zaplanowanych działań, przyczyniających się do rozwoju społeczno-gospodarczego Miasta i Gminy Sanniki. Pełna wersja Strategii znajdować się będzie na stronie internetowej Miasta i Gminy Sanniki oraz dostępna będzie do wglądu w Urzędzie Miasta i Gminy Sanniki.

Monitoring wdrażania Strategii będzie służył identyfikacji osiągniętych rezultatów oraz porównaniu ich zgodności z założeniami i celami. Dane zebrane i opracowane w procesie monitoringu posłużą do ewaluacji Strategii. Będzie ona polegała na gromadzeniu i opracowywaniu pozyskanych informacji oraz danych zebranych od wszystkich podmiotów zaangażowanych w realizację działań strategicznych.

Monitorowanie umożliwi:

- bieżącą ocenę realizacji działań i osiągnięcia celów,
- prognozowanie możliwych zmian warunków realizacji Strategii,
- podjęcie czynności naprawczych i zabezpieczających,
- informowanie lokalnej społeczności o osiągniętych efektach,
- zapewnienie spójności różnych dokumentów programowych.

Ewaluacja oznacza systematyczne zbieranie, analizę i interpretację danych w celu określenia wartości Strategii. W szerokim pojęciu proces ten musi odpowiadać na pytanie, w jakim stopniu strategia rozwiązuje realne problemy społeczności lokalnej, w wąskim zaś aspekcie ewaluacja koncentruje się na realizacji oceny zapisów strategii np. wskaźników realizacji celów i działań strategii, rozwiązywanie problemów. Ewaluacji podlegać będzie materiał empiryczny

stanowiący podstawę do analiz i ocen; oraz ocena trafności, skuteczności, efektywności, użyteczności, trwałość i spójności.

Sprawozdawczość na potrzeby monitoringu i ewaluacji będzie realizowana w okresach rocznych, w oparciu o analizę wskaźnikową, na podstawie własnych danych i informacji statystyki publicznej generowanej przez Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, a także statystyk realizatorów działań. Organem odpowiedzialnym za monitorowanie będzie Burmistrz Miasta i Gminy Sanniki, który realizuje swoje zadania poprzez jednostki podległe.

Ponadto do ewaluacji zostanie wykorzystana metoda samodzielnej oceny stopnia realizacji Strategii i osiągniętych efektów, dokonywana siłami własnymi na podstawie zbioru informacji pochodzących ze sprawozdań i raportów. Bezpośrednim wskaźnikiem wykonania Strategii będzie stopień realizacji zaplanowanych w niej działań.

Informacje przede wszystkim zawarte będą w sporządzanym w terminie do dnia 31 maja każdego roku, raporcie o stanie gminy, który wynika z nałożonymi na jednostki samorządu terytorialnego zobowiązaniem wynikającym z art. 28aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. 2025 poz. 1153 ze zm.). Prowadzony monitoring pozwoli na wykrycie zagrożenia w zakresie braku realizacji danego zadania i osiągnięcia założonych wskaźników oraz na ewentualną konieczność modyfikacji planowanych do realizacji działań lub podmiotów współpracujących przy ich realizacji.

Do roku od zakończenia realizacji Strategii sporządzony zostanie raport z ewaluacji zawierający podsumowanie efektów wybranych do realizacji działań w całym okresie jej wdrażania. Pozwoli to uzyskać pełny obraz i ocenę realizacji założeń Strategii. Będzie on również określał wnioski i rekomendacje, które pozwolą usprawnić proces wdrażania Strategii na kolejne lata.

8. Ramy finansowe i źródła finansowania

Zaplanowane do realizacji działania wskazane w Strategii, oprócz odpowiednich zasobów ludzkich i rzeczowych, muszą posiadać odpowiednie zasoby finansowe. Efektywna polityka rozwoju Miasta i Gminy Sanniki powinna wykorzystywać dostępne zewnętrzne środki finansowe oraz być dostosowana do możliwości budżetowych. Miasta i Gmina Sanniki, przystępując do realizacji danego działania, w pierwszej kolejności analizuje możliwość pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania na ten cel, tj.

- środki pochodzące z budżetu państwa,
- środki budżetowe jednostek samorządu terytorialnego województwa, powiatu,

- fundusze europejskie dostępne w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Społecznego, Inicjatyw Wspólnotowych oraz w ramach Wspólnej Polityki Rolnej,
- fundusze celowe np. Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej czy Funduszu Sprawiedliwości,
- fundusze Europejskiego Instrumentu Odbudowy,
- inne fundusze związane z funkcjonowaniem Unii Europejskiej np. Fundusze Norweskie, fundusze EOG),
- środki sektora pozarządowego oraz środki prywatne w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego,
- kredyty bankowe, pożyczki oraz inne instrumenty finansowe rynku kapitałowego.

Główne źródła finansowania działań oraz wkładu własnego stanowi budżet Miasta i Gminy Sanniki. Część działań przewidzianych w Strategii należy do zadań realizowanych w ramach funkcjonowania gminnych jednostek organizacyjnych. Wobec tego środki na te działania pochodzić będą z dochodów własnych Miasta i Gminy Sanniki. Realizacja części działań zakłada również współpracę z innymi jednostkami samorządu terytorialnego, stowarzyszeniami, pozostałymi partnerami. Współpraca ta może również opierać się na wspólnym finansowaniu działań, przekazaniu dotacji na ich realizację.

W poniższej tabeli przedstawiono szacunkowy harmonogram realizacji działań wyznaczonych w Strategii.

Tabela 12. Harmonogram realizacji działań Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Sanniki

Cel operacyjny	Kierunki działań	Zadania ²	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	Planowane koszty realizacji zadania/ Planowane źródło finansowania
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Cel strategiczny 1. Wysoka jakość życia, dostępne usługi publiczne oraz aktywna społeczność													
Cel operacyjny 1.1. Wysoka jakość i dostępność usług społecznych	Rozwój i modernizacja infrastruktury edukacyjnej oraz podniesienie jakości kształcenia	-											Środki własne i środki zewnętrzne
	Rozwój usług opiekuńczych i wsparcia dla osób starszych i osób z niepełnosprawnościami	1. Utworzenie dziennego domu pobytu w Sannikach;											Środki własne i środki zewnętrzne
	Zwiększenie dostępności przestrzeni i obiektów publicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami	1. Dostępna przestrzeń publiczna w Szkole Podstawowej im. Fryderyka Chopina w Sannikach; 2. Dostosowanie budynku Urzędu Miasta i Gminy Sanniki do potrzeb osób z niepełnosprawnościami;											Środki własne i środki zewnętrzne
	Rozwój systemu pomocy społecznej oraz wsparcia	-											Środki własne i środki zewnętrzne

² Wpisany “-” oznacza obecnie brak zaplanowanych konkretnych zadań dla wskazanych kierunków.

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Sanniki na lata 2026-2035

Cel operacyjny	Kierunki działań	Zadania ²	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	Planowane koszty realizacji zadania/ Planowane źródło finansowania
	osób w trudnej sytuacji życiowej												
Cel operacyjny 1.2. Rozwinięta oferta kulturalna, sportowa i rekreacyjna	Rozwój oferty kulturalno-edukacyjnej oraz wzmocnienie roli Europejskiego Centrum Artystycznego im. Fryderyka Chopina	-											Środki własne i środki zewnętrzne
	Rozwój infrastruktury sportowej i rekreacyjnej	1. Budowa, przebudowa i modernizacja infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, w tym budowa, przebudowa i modernizacja boisk sportowych; 2. Budowa hali sportowej i boisk wielofunkcyjnych przy Szkole Podstawowej w Sannikach;											Środki własne i środki zewnętrzne
	Zachowanie i rozwój dziedzictwa kulturowego Miasta i Gminy Sanniki	1. Prace remontowe i konserwatorskie na cmentarzach i miejscach pamięci; 2. Harmonijne funkcjonowanie zabytkowego Zespołu Pałacowo –											Środki własne i środki zewnętrzne

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Sanniki na lata 2026-2035

Cel operacyjny	Kierunki działań	Zadania ²	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	Planowane koszty realizacji zadania/ Planowane źródło finansowania
		Parkowego w Sannikach w przestrzeni publicznej sprzyjające utrzymaniu spójności lokalnej społeczności i integrujące mieszkańców;											
Cel operacyjny 1.3. Uporządkowany system gospodarowania zasobem mieszkaniowym	Uporządkowanie i poprawa zarządzania zasobem lokali komunalnych	-											Środki własne i środki zewnętrzne
Cel operacyjny 1.4. Wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego	Wzmocnienie potencjału służb oraz poprawa bezpieczeństwa publicznego	-											Środki własne i środki zewnętrzne
Cel strategiczny 2. Konkurencyjna gospodarka lokalna tworząca warunki do rozwoju przedsiębiorczości													
Cel operacyjny 2.1. Wzmocniona przedsiębiorczość lokalna oraz rozwinięty sektor rolno-spożywczy	Rozwój i wsparcie przedsiębiorczości lokalnej	-											Środki własne i środki zewnętrzne
	Rozwój sektora rolno-spożywczego oraz przetwórstwa	-											Środki własne i środki zewnętrzne
Cel operacyjny 2.2.	Rozwój oferty turystycznej oraz promocja Miasta i Gminy	-											Środki własne i środki zewnętrzne

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Sanniki na lata 2026-2035

Cel operacyjny	Kierunki działań	Zadania ²	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	Planowane koszty realizacji zadania/ Planowane źródło finansowania
Rozwinięta funkcja turystyczna Miasta i Gminy Sanniki	Sanniki w oparciu o zasoby lokalne i dziedzictwo kulturowe												
Cel operacyjny 2.3.	Rozwój i przygotowanie terenów inwestycyjnych	-											Środki własne i środki zewnętrzne
Atrakcyjność inwestycyjna Miasta i Gminy Sanniki	Pozyskiwanie inwestorów oraz rozwój działalności gospodarczej	-											Środki własne i środki zewnętrzne
Cel strategiczny 3. Uporządkowana przestrzeń Miasta i Gminy Sanniki wspierająca rozwój społeczny i gospodarczy													
Cel operacyjny 3.1.	Rozwój i modernizacja infrastruktury drogowej oraz poprawa bezpieczeństwa ruchu	-											Środki własne i środki zewnętrzne
Rozwinięta i bezpieczna infrastruktura komunikacyjna	Rozwój infrastruktury pieszej i rowerowej	1. Budowa ścieżki pieszorowerowej wzdłuż drogi gminnej nr 14427W i drogi gminnej nr 140437 W;											Środki własne i środki zewnętrzne
Cel operacyjny 3.2.	Rozwój i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej	1. Modernizacja stacji uzdatniania wody w Lubikowie; 2. Budowa i modernizacja infrastruktury wodociągowej - Stacji Uzdatniania											Środki własne i środki zewnętrzne
Rozbudowany i efektywny system wodno-kanalizacyjny													

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Sanniki na lata 2026-2035

Cel operacyjny	Kierunki działań	Zadania ²	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	Planowane koszty realizacji zadania/ Planowane źródło finansowania
		Wody w Sannikach;											
	Rozwój indywidualnych systemów gospodarki ściekowej	1. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie miasta i gminy Sanniki ³ ;											Środki własne i środki zewnętrzne
Cel operacyjny 3.3. Funkcjonalna i atrakcyjna przestrzeń Miasta i Gminy Sanniki	Zagospodarowanie i rozwój centrum Sannik	-											Środki własne i środki zewnętrzne
	Rozwój infrastruktury sprzyjającej rekreacji i aktywności społecznej	1. Modernizacja/ przebudowa budynku świetlicy wiejskiej w m. Sielce wraz z zagospodarowaniem terenu; 2. Rozbudowa, nadbudowa i przebudowa oraz zmiana sposobu użytkowania budynków byłego młyna w Sannikach na budynek ośrodka kultury; 3. Przebudowa oraz zmiana sposobu użytkowania											Środki własne i środki zewnętrzne

³ Budowa 51 przydomowych oczyszczalni ścieków - realizacja w latach 2026-2027 w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, koszt: 2 131 381,30 zł.

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Sanniki na lata 2026-2035

Cel operacyjny	Kierunki działań	Zadania ²	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	Planowane koszty realizacji zadania/ Planowane źródło finansowania
		budynków byłego młyna w Lwówku; 4. Budowa sali widowiskowej przy Europejskim Centrum Artystycznym w Sannikach;											
	Rozwój i modernizacja infrastruktury publicznej oraz zaplecza technicznego	1. Adaptacja Stróżówki poprzez stworzenie zaplecza technicznego i socjalnego dla pracowników gospodarczych oraz do przechowywania wyposażenia i sprzętu do utrzymania Parku;											Środki własne i środki zewnętrzne
Cel strategiczny 4. Zachowane walory środowiska naturalnego oraz wysoka odporność Miasta i Gminy Sanniki na zmiany klimatu													
Cel operacyjny 4.1. Wykorzystanie OZE oraz poprawa efektywności energetycznej	Rozwój odnawialnych źródeł energii	1. Wykorzystanie alternatywnych źródeł energii w obiektach zabytkowych – Pałac w Sannikach- magazyn energii wraz z niezbędnymi instalacjami i infrastrukturą;											Środki własne i środki zewnętrzne

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Sanniki na lata 2026-2035

Cel operacyjny	Kierunki działań	Zadania ²	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	Planowane koszty realizacji zadania/ Planowane źródło finansowania
	Poprawa efektywności energetycznej budynków	<p>1. Poprawa efektywności energetycznej budynków publicznych na terenie Miasta i Gminy Sanniki - Szkoła Podstawowa im. Fryderyka Chopina w Sannikach;</p> <p>2. Poprawa efektywności energetycznej budynków publicznych na terenie Miasta i Gminy Sanniki - Urząd Miasta i Gminy Sanniki;</p> <p>3. Poprawa efektywności energetycznej budynków publicznych na terenie Miasta i Gminy Sanniki – Przedszkole Samorządowe w Sannikach;</p> <p>4. Poprawa efektywności energetycznej budynków publicznych na terenie Miasta i Gminy Sanniki –</p>											Środki własne i środki zewnętrzne

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Sanniki na lata 2026-2035

Cel operacyjny	Kierunki działań	Zadania ²	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	Planowane koszty realizacji zadania/ Planowane źródło finansowania
		Ośrodek Zdrowia w Sannikach;											
Cel operacyjny 4.2. Sprawnny i efektywny system gospodarowania odpadami	Rozwój systemu gospodarki odpadami	1. Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Sannikach ⁴ ; 2. Poprawa efektywności gospodarowania odpadami zielonymi, poprzez urządzenie kompostownika i wykorzystanie odpadów zielonych w miejscu ich wytwarzania – Europejskie Centrum Artystyczne;											Środki własne i środki zewnętrzne
Cel operacyjny 4.3. Adaptacja do zmian klimatu i ochrona środowiska	Rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury	1. Adaptacja do zmian klimatu poprzez zielono-niebieską infrastrukturę i działania edukacyjne w Szkole Podstawowej im.											Środki własne i środki zewnętrzne

⁴ Budowa nowoczesnego, kompleksowego PSZOK wraz z punktem napraw, miejscem wymiany rzeczy do ponownego użycia oraz ogródkiem kompostownikowym – realizacja w latach 2026-2027 w ramach Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027, koszt: 3 629 086,50 zł.

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Sanniki na lata 2026-2035

Cel operacyjny	Kierunki działań	Zadania ²	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	Planowane koszty realizacji zadania/ Planowane źródło finansowania
		Fryderyka Chopina w Sannikach ⁵ ;											
	Szkolenia i działania edukacyjne dotyczące ochrony wód i dobrych praktyk rolniczych	-											Środki własne i środki zewnętrzne
	Edukacja ekologiczna i klimatyczna mieszkańców	-											Środki własne i środki zewnętrzne

Źródło: Opracowanie własne

⁵ Zadanie obejmuje m.in. odwodnienie terenu pod boiskami przy Szkole Podstawowej w Sannikach, czyli pod planowanymi nowymi boiskami oraz pod halą, a także nowe nasadzenia, które będą dodatkowo usuwać wodę.

Spis tabel i rysunków

Tabela 1. Analiza SWOT – wymiar społeczny	16
Tabela 2. Analiza SWOT – wymiar gospodarczy	17
Tabela 3. Analiza SWOT – wymiar przestrzenny	18
Tabela 4. Analiza SWOT – wymiar klimatyczno-środowiskowy	18
Tabela 5. Problemy, przyczyny i potrzeby rozwojowe Miasta i Gminy Sanniki	21
Tabela 6. Cele strategiczne i operacyjne	25
Tabela 7. Cel strategiczny 1. Wysoka jakość życia, dostępne usługi publiczne oraz aktywna społeczność	28
Tabela 8. Cel strategiczny 2. Konkurencyjna gospodarka lokalna tworząca warunki do rozwoju przedsiębiorczości	34
Tabela 9. Cel strategiczny 3. Uporządkowana przestrzeń Miasta i Gminy Sanniki wspierająca rozwój społeczny i gospodarczy	39
Tabela 10. Cel strategiczny 4. Zachowane walory środowiska naturalnego oraz wysoka odporność Miasta i Gminy Sanniki na zmiany klimatu	45
Tabela 11. Charakterystyka zlewni jednolitych części wód powierzchniowych, w obrębie których znajduje się Miasto i Gmina Sanniki	51
Tabela 12. Harmonogram realizacji działań Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Sanniki	90
Rysunek 1. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Miasta i Gminy Sanniki – struktura sieci osadniczej	50
Rysunek 2. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Miasta i Gminy Sanniki – środowisko przyrodnicze	54
Rysunek 3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Miasta i Gminy Sanniki – infrastruktura komunikacyjna	56
Rysunek 4. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Miasta i Gminy Sanniki – infrastruktura techniczna i zasoby geologiczne	60
Rysunek 5. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Miasta i Gminy Sanniki – infrastruktura społeczna i środowisko kulturowe	63
Rysunek 6. Położenie Miasta i Gminy Sanniki na mapie obszarów strategicznej interwencji województwa mazowieckiego	83
Rysunek 7. Mapa obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w gminie Sanniki	84
Rysunek 8. Podział zadań realizacji Strategii	86